

Tárgy: Tájékoztató a Békés Megyei Vízművek Zrt. 2008. szeptember 26-i közgyűléséről

Sorszám: IV/3.

Előkészítette: Váczi Julianna osztályvezető
Nagy József
Gazdálkodási Osztály

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Véleményező bizottság: Pénzügyi Bizottság

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés Békés Város Képviselő-testülete 2008. november 27-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Békés Megyei Vízművek Zrt. működtetésében az utóbbi években olyan jelentős jogi, fogyasztói, szervezeti és pénzügyi változások történtek (EU-s jogszabályok, nagyfogyasztók megszűnése, Árpád Fürdő Békéscsaba által való kivétele a működtetésből, díjképzés módosítása és más, a Zrt. közgyűlése által hozott határozatok végrehajtása), hogy szükségessé vált a meglévő szabályzatok és szerződések módosítása, vagy ezek szerkezeti átalakítása.

A kidolgozott új szabályzatok és szerződések megvitatására és elfogadására a Békés Megyei Vízművek Zrt. Igazgató Tanácsának Elnöke 2008. szeptember 26-ára hívta össze az érintett önkormányzatok képviselőit.

A Zrt. 2008. szeptember 26- i közgyűlése, hosszas viták, és tárgyalások után határozataival elfogadta az alábbiakat:

- 1.) Békéscsaba Megyei Jogú Várossal kötött megállapodásában rögzítettek alapján a város „kiviszi” az Árpád Fürdőt az összes kötelezettség átvállalásával (hitelek, tartozások, működtetési és üzemeltetési kötelezettségek, ÁFA kötelezettség, jogi kötelezettségek).
- 2.) A Békés Megyei Vízművek Zrt. részvényeseinek együttműködési szerződését.
- 3.) Az Önkormányzatok és a Zrt. közötti üzemeltetési szerződést. A szerződés mellékleteként az eszközgazdálkodási szabályzatot.
- 4.) A Békés Megyei Vízművek Zrt. víz- és csatorna szolgáltatás díjképzési szabályzatát, ennek mellékleteként az önköltség számítási szabályzatot.

A jóváhagyott dokumentációk, valamint jegyzőkönyv a Polgármesteri Hivatal titkárságán a képviselők részére rendelkezésre állnak, terjedelmük miatt (176 oldal) nem mellékeljük.

A fentiek alapján kérem a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

**Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Békés Megyei Vízművek Zrt.
2008. szeptember 26-i közgyűléséről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.**

Határidő: értelem szerint

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2008. november 19.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

Az Együttműködési Szerződés 2. sz. melléklete

ÜZEMELTETÉSI SZERZŐDÉS

[•]

ÖNKORMÁNYZATA

ÉS

A BÉKÉSI MEGYEI VÍZMŰVEK ZRT.

KÖZÖTT

--BLANKETTA--

Tartalom:

I. Megállapítások.....	3
II. Általános rendelkezések.....	4
Cél.....	4
Területi hatály.....	4
Időbeli hatály.....	4
Fogalmak.....	4
III. Üzemeltetés.....	4
IV. Kijelentések és szavatosságvállalások.....	5
Az Önkormányzat kijelentései és szavatosságvállalásai.....	5
Az Üzemeltető kijelentései és szavatosságvállalásai.....	5
V. A felek jogai és kötelezettségei.....	5
(A) Az Önkormányzat jogai.....	5
[bérleti díj].....	5
[ellenőrzési jog].....	6
.....	6
(B) Az Önkormányzat kötelezettségei.....	6
[rendelkezésre bocsátás].....	6
[rekonstrukció, felújítás, fejlesztés].....	7
(C) Az Üzemeltető jogai.....	8
[kizárólagos jog az üzemeltetésre].....	8
[ellenőrzési jog].....	8
[közutak, közterületek használata].....	9
[feleslegessé váló víziközművek üzemeltetéséből történő kivonása].....	10
(D) Az Üzemeltető kötelezettségei.....	10
[az üzemeltetéshez fűződő kötelezettségek].....	10
[közüzemi szerződések megkötése].....	12
[díjak beszedése].....	12
[rekonstrukció, felújítás és fejlesztés].....	13
VI. A szerződés megszűnése.....	13
A szerződés megszűnésének módjai.....	13
Rendes felmondás.....	14
Rendkívüli felmondás.....	14
A szerződés megszűnésének közös szabályai.....	14
VII. Vegyes Rendelkezések.....	15
Üzemeltetési jogviszony módosítása.....	15
Részleges érvénytelenség.....	15
Értesítések.....	15
.....	16
Viták rendezése.....	16
1. sz. Melléklet.....	17
Az üzemeltetésbe adott vagyontárgyak listája.....	17
2. sz. Melléklet.....	18

ÜZEMELTETÉSI SZERZŐDÉS

--BLANKETTA--

amely létrejött

egyrésztől [helyi önkormányzat megnevezése, címe], mint üzemeltetésbe adó (a továbbiakban: "Önkormányzat"),

másrésztől az 5600 Békéscsaba, Dobosi út 5. sz. a. székhelyű **Békés Megyei Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (a továbbiakban: "Üzemeltető")

között az alulírott helyen és napon az alábbi feltételekkel:

I. MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Az Üzemeltető, illetve jogelődje, a Békés Megyei Víz- és Csatornamű Vállalat [●] óta biztosítja az Önkormányzat számára az ivóvíz-szolgáltatást és [●] óta a szennyvízelvezetési, és -kezelési szolgáltatást.
2. Az Önkormányzat [●] óta az Üzemeltető egyik részvényese.
3. Az Önkormányzat [●]-n "Vagyonkezelési és Üzemeltetési Szerződés" elnevezéssel (a továbbiakban: a "Korábbi Üzemeltetési Szerződés") szerződést kötött az Üzemeltetővel, amellyel -- egyebek mellett -- ellenérték fejében az Üzemeltető működtetésébe adta a szerződésben meghatározott korlátozottan forgalomképes víziközmű-vagyontárgyait, illetve az erre vonatkozóan korábban ráutaló magatartással létrejött megállapodását írásban is megerősítette.
4. A felek rögzítik, hogy a Korábbi Üzemeltetési Szerződés megkötése óta az Üzemeltető, valamint a vízügyi piac működésében, a szabályozási környezetben, továbbá egyéb körülményekben olyan változások következtek be, amelyek szükségessé teszik az Üzemeltető működési struktúrájának, ezen belül az Üzemeltető és az Önkormányzat közötti üzemeltetési jogviszony módosítását.
5. Az előző pontbeli megfontolásból a felek jelen szerződés aláírását megelőzően [●]-n mindketten aláírták az Üzemeltetőben részvényes települési önkormányzatok és megyei önkormányzat által kötött, módosított tartalmú és egységes szerkezetbe foglalt együttműködési szerződést (a továbbiakban: az "hatályban lévő Együttműködési Szerződés").
6. A hatályban lévő Együttműködési Szerződésben a felek rögzítették az Üzemeltető működési struktúráját, és megállapították az önkormányzati tulajdonú víziközművek Üzemeltető általi üzemeltetésének alapvető szabályait is. Ugyanott a felek megállapodtak, hogy az üzemeltetés egyes részletszabályait az Üzemeltető és az egyes Részvényes Önkormányzatok által kötött, módosított Üzemeltetési Szerződések tartalmazzák.

7. A felek praktikus okokból a szerződés módosításának azon módját választották, hogy módosított tartalmú jogviszonyukat egy új, a módosításokkal egységbe foglalt szerződésbe foglalják, mellyel egyidejűleg a Korábbi Üzemeltetési Szerződést hatályon kívül helyezik. E módosított tartalmú jogviszony szabályait tartalmazza jelen szerződés.

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Cél

1. Jelen szerződés célja, hogy az Önkormányzat a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. törvényben és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben foglalt kötelezettségének és feladatainak magas színvonalon eleget tudjon tenni, és ezáltal az ivóvíz és csatornaszolgáltatás fogyasztói a lehetőség szerinti legjobb, legkorszerűbb és leggazdaságosabb szolgáltatásban részesüljenek.

Területi hatály

2. Jelen szerződés területi hatálya alá tartozik a vízjogi üzemeltetési engedélyben meghatározott területen belül az Önkormányzat közigazgatási területe, illetve azon víziközművek által lefedett terület, amelyben az Önkormányzat érdekeltséggel rendelkezik.

Időbeli hatály

3. Jelen szerződést a felek határozatlan időre kötik. Jelen szerződés mindkét fél általi aláírás napján, de nem korábban, mint 2009. január 1. lép hatályba.

Fogalmak

4. A jelen szerződésben használt szavak és egyéb kifejezések, hacsak itt másképpen definiálva nincsenek, a hatályban lévő Együttműködési Szerződésben illetve az Eszközgazdálkodási Szabályzatban meghatározott jelentéssel bírnak.

III. ÜZEMELTETÉS

1. Az Önkormányzat ezennel kötelezi magát, hogy a Korábbi Üzemeltetési Szerződéssel az Üzemeltető üzemeltetésébe **leltár szerint** adott vagyonát a jelen szerződésben írt feltételekkel az Üzemeltető üzemeltetésében hagyja, az Üzemeltető pedig kötelezi magát, hogy az Önkormányzat korábban ily módon üzemeltetésbe adott vagyonát jelen szerződés rendelkezései szerint tovább üzemelteti.
2. Az önkormányzati közművagyonot az Üzemeltető, mint Bérelő, bérleti jogviszony keretében tartja birtokában, minek megfelelően szerződő felek itt nem szabályozott, jelen szerződéssel keletkeztetett magánjogi viszonyaiban a dologbérlet szabályait rendelik alkalmazni.

IV. KIJELENTÉSEK ÉS SZAVATOSSÁGVÁLLALÁSOK

Az Önkormányzat kijelentései és szavatosságvállalásai

Az Önkormányzat szavatolja, hogy

1. az **1. számú mellékletben** felsorolt vagyontárgyak kizárólagos tulajdonában, illetve kizárólagos önkormányzati törzsvagyományban vannak;
2. azok per-, teher és igénymentesek, ide nem értve a támogatási szerződésből eredő igényeket és kötelezettségeket.

Az Üzemeltető kijelentései és szavatosságvállalásai

Az Üzemeltető szavatolja, hogy

3. megfelel a víziközművek üzemeltetéséről szóló 21/2002. (IV.25.) KöViM rendeletben az üzemeltetőre vonatkozóan előírt feltételeknek;
4. rendelkezik a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelet által előírt üzemeltetési szabállyal, amely a fenti jogszabálynak megfelelően tartalmazza a szakszerű és biztonságos üzemeltetéssel kapcsolatos műszaki, technológiai, biztonságtechnikai és közegészségügyi előírásokat, továbbá az egyes tevékenységek gyakorlásának személyi feltételeit; a jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési Szabályzat/Utasítás száma:
5. rendelkezik a jelen szerződés mellékletében meghatározott víziközművekre vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedéllyel, amely alapján jogosult azok üzemeltetésére; a jelenleg érvényes vízjogi üzemeltetési engedély száma:
6. A felek közösen szavatolják, hogy évente egy alkalommal és szükség esetén haladéktalanul egyeztetik, valamint a szükséges intézkedéseket megtéve helyesbítik az Önkormányzati tulajdonú közművekre vonatkozó nyilvántartásaikat.
A megtartott közművagyon-leltár megállapításait a felek könyveikben átvezetik.

V. A FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

(A) Az Önkormányzat jogai

[bérleti díj]

1. Az Önkormányzat az üzemeltetésbe adott vagyontárgyak birtoklása, használata és hasznosítása átengedése fejében bérleti díjra jogosult.
Az Önkormányzat tudomásul veszi, hogy az általa megállapított bérleti díj pénzügyi értelemben - mint a szolgáltatás érdekében felmerült költség - beépül a településen folytatott közmű üzemeltetés költségei közé, azt más személy irányában végzett tevékenységére az Üzemeltető belső szabályai miatt nem terhelheti. Mindezek eredményeként, amennyiben az Önkormányzat a bérleti díj mértékének módosítását

kezdeményezi, a szolgáltatott volumenre (víz és szennyvíz m³) megegyező összegű, megegyező időbeli hatályú, rendeleti úton bevezetett díjmódosítás is szükséges.

2. Az Önkormányzatot megillető bérleti díj éves mértéke megegyezik az aktuális vízdíjakban és szennyvízdíjakban Ft/m³ mértékegységben meghatározott fajlagos összeg és az éves fogyasztói számlákban kiszámlázott vízmennyiség és szennyvízmennyiség szorzatával. A tárgyévi bérleti díj évente két részletben esedékes, azzal, hogy az Önkormányzat naptári félévet követő hónapban a Üzemeltető által szolgáltatott adatok ismeretében állítja ki **60 napos** fizetési határidővel számláját az Üzemeltető részére.

[ellenőrzési jog]

3. Az Önkormányzat, mint tulajdonos, jogosult az Üzemeltető részére átadott víziközművek működtetését, valamint a víziközművek állagát érintő minden olyan munkát ellenőrizni, amelyet az Üzemeltető, vagy annak megbízottja végez el. Amennyiben az Önkormányzatnak az ellenőrzés során kifogása merül fel, annak írásbeli közlését követően az Üzemeltető tartozik a kifogás alaposságát megvizsgálni, és minden tőle elvárhatót megtenni annak kiküszöbölése érdekében, feltéve, hogy az észlelt probléma elhárítása az Üzemeltető feladatkörébe tartozik. Az Önkormányzat ellenőrzési joga - különösen - kiterjed az alábbiakra:

- a vízügyi, közegészségügyi, környezetvédelmi, munkaügyi, tűzvédelmi, stb. szemléken részt vegyen, azokon észrevételeket tegyen, és intézkedéseket kezdeményezzen;
- a fogyasztói bejelentések alapján hozzá érkező panaszokat és jelzéseket az Üzemeltető részére továbbítsa;
- a hatályos vízügyi jogszabályi rendelkezéseknek nem megfelelő, nem rendeltetésszerű használatra vonatkozó bejelentéseket az Üzemeltetővel közölje;
- az Üzemeltető által végzett karbantartási, javítási, rekonstrukciós, felújítási, fejlesztési munkálatokat ellenőrizze;
- **a díjemelési javaslatok költségeinek ellenőrzésére.**

(B) Az Önkormányzat kötelezettségei

[rendelkezésre bocsátás]

1. Az Önkormányzat a Korábbi Üzemeltetési Szerződés szerint üzemeltetésbe adott vagyontárgyakon túl az Együttműködési szerződésben meghatározottak alapján a jelen szerződés hatálya alatt megvalósított új víziközmű-vagyont is az Üzemeltető rendelkezésére bocsátja és jelen szerződés szabályai szerint működteti.

[rekonstrukció, felújítás, fejlesztés]

2. Az üzemeltetésbe adott közművagyon pótlása, rekonstrukciója, értéknövelő felújítása, az azon végzett beruházások elvégzése (fejlesztés) az Önkormányzat kötelezettsége.
Ezen munkák finanszírozására elsősorban az Üzemeltető által az üzemeltetésbe adott vagyon után fizetendő bérleti díj nyújt fedezetet. Amennyiben az Önkormányzat más Önkormányzattal vagy Önkormányzatokkal közösen vesz igénybe víziközművet (regionális vízellátás, több települést ellátó csatornamű vagy vízmű), a bérleti díj megállapításáról a közösen igénybe vett művek rekonstrukciós terheiből a rászó hányadra is tekintettel hoz döntést.
3. A pótlás, rekonstrukció és értéknövelő felújítás elvégzésére kivételesen az Üzemeltető jogosult, illetve a biztonságos ellátás fenntartása érdekében egyben köteles is.
Ezen kötelezettség áll fenn akkor, ha az önkormányzati tulajdonú közműhálózaton olyan műszaki probléma keletkezik, amely haladéktalan beavatkozást igényel, s a beavatkozás nyilvánvalóan a rekonstrukciós illetve értéknövelő felújítások számviteli kategóriájába sorolódik, s javítás jellegű beavatkozásra nincs mód, illetve az nem lenne ésszerű. Az Üzemeltető a közvetlen kárveszéllyel járó hibaelhárítást a hibajelentést követően azonnal - de legkésőbb három órán belül - tartozik megkezdni. A közvetlen kárveszéllyel nem járó üzemzavar elhárítást az Üzemeltető a hibajelentés után 8 napon belül tartozik elvégezni.
Ilyen helyzet előállásakor az Üzemeltető a hiba bekövetkezésétől számított 72 órán belül (ahol az Önkormányzat erre bármikor elérhető kapcsolattartót, diszpécser szolgálatot működtet azonnal) értesíteni köteles az Önkormányzatot, aki jogosult képviselője útján a beavatkozást megtekinteni, arról tájékozódni.
4. Ha a Üzemeltetőnek felróható okból a víziközmű tárgyak, eszközök, berendezések elvárható pótlása, rekonstrukciója elmarad, és a szolgáltatás folyamatosságát vagy biztonságát veszélyezteti, az Önkormányzat jelen szerződési pontra történő szó szerinti hivatkozással, a teljesítésre elégséges határidő egyidejű kitűzésével írásban felszólítja az Üzemeltetőt a szükséges intézkedések megtételére, s ennek eredménytelensége esetén a Üzemeltető költségére maga gondoskodhat a szükséges beavatkozások elvégzéséről.
5. A Üzemeltető a 3. pontban meghatározottak szerint elvégzett beavatkozásokat a naptári negyedévet követő hónapban teljes önköltségi ár + 3% árrést tartalmazó áron jogosult tárgyév december 31. napjára szóló fizetési határidővel az Önkormányzat felé leszámlázni.
A Üzemeltető a számla megküldésével egyidejűleg köteles mindazon adatokat csatolt mellékletben megküldeni, melyek szükségesek ahhoz, hogy a rekonstrukció műszaki és értékbeli szempontból az Önkormányzat könyveiben a számviteli szabályoknak megfelelően nyilvántartásba vehető legyen.

[szolgáltatási díjak megállapítása]

5. Az Üzemeltető az Ártörvény értelmében jogosult és köteles az Önkormányzat felé a szolgáltatási díjak megállapítására javaslatot beterjeszteni. A feleket a díjmegállapítás során együttműködési kötelezettség terheli, ezen együttműködés tartalmát az Együttműködési Szerződés határozza meg. Ennek értelmében az Önkormányzat köteles az ivóvíz- és csatornaszolgáltatási díj megállapításáról szóló rendeletét a mindenkor hatályban lévő Együttműködési Szerződés, valamint Díjképzési Szabályzat szabályai szerint megalkotni. Az Üzemeltető ezen szabályokat sértő díjmegállapítás jogkövetkezményeit a hatályban lévő Együttműködési Szerződésben foglaltak szerint az Önkormányzattal szemben alkalmazni fogja.

(C) Az Üzemeltető jogai

[kizárólagos jog az üzemeltetésre]

1. Jelen szerződés időtartama alatt az Üzemeltető rendelkezik a szerződés tárgyi hatálya alá tartozó, meglévő, valamint a szerződés hatálya alatt megvalósított és rendelkezésre bocsátott önkormányzati tulajdonú víziközművek kizárólagos működtetési, üzemeltetési jogával.

[ellenőrzési jog]

2. Az Üzemeltető jogosult ellenőrizni minden olyan, a működtetést érintő munkálatot, amelyet az Önkormányzat megrendelésére, vagy megbízása alapján harmadik személy végez. Ennek érdekében az Üzemeltető rendelkezésére kell bocsátani az előterveket, valamint az engedélyezési és a kivitelezési terveket, valamint mindazon információt, amely a munkálatok megítélhetőségéhez szükséges. Ez a jog kiterjed a kivitelezés, a műszaki átadás-átvétel nyomon követésére is. Ha a jelen pontbeli munkálatokkal kapcsolatban az Önkormányzat garanciális igényeit annak lejáratát megelőző 30. napig nem érvényesíti, úgy az Üzemeltető belátása szerint jogosult ezen garanciális igényeket annak kötelezettjével szemben érvényesíteni. ~~Az Önkormányzat ennek érdekében köteles a garanciális jogok Üzemeltető általi érvényesítéséhez szükséges okiratokat szükség szerint haladéktalanul kiállítani az Üzemeltető számára.~~
Az Önkormányzat ennek érdekében a garanciális jogok Üzemeltető általi érvényesítéséhez szükséges okiratokat szükség szerint átadja az Üzemeltető számára.
3. Az Önkormányzat írásban köteles értesíteni az Üzemeltetőt a munkák megkezdéséről. Az Üzemeltető tartozik megjelenni az átadáson, ahol jogosult észrevételeket tenni, melyeket jegyzőkönyvben rögzítenek. Az Üzemeltető a nem megfelelő minőségű, szakszerűtlen, vagy a jóváhagyott tervtől eltérő munka esetében, az észlelt hiba (hiányosságok) súlyától függően, tudomására jutását követően azonnal köteles jelezni és kezdeményezheti az Önkormányzatnál:
 - a munka azonnali leállítását,
 - javítást, cserét,
 - az egész munka átvételének megtagadását.

Abban az esetben, ha jogos észrevételeire érdemi intézkedés nem történik, az új létesítmény üzemeltetését az Üzemeltető feltételekhez kötheti, vagy adott esetben megtagadhatja. Amennyiben az észlelt hiányosságokat és/vagy hibákat az Üzemeltető a munkálatok során nem jelzi az Önkormányzatnak, vagy ha azokkal kapcsolatos észrevételeit az átadásnál sem teszi meg, úgy nem tagadhatja meg a tárgyi eszköz üzemeltetés céljából való átvételét.

Feltéve, hogy az Üzemeltető megismerhette a terveket, és figyelemmel kísérte a kivitelezést, és arra észrevételt nem tett, az átvétel kötelezettsége alól való mentesülése érdekében nem hivatkozhat sem a tervek, sem a kivitelezés hiányosságaira. Ez azonban nem zárja ki, hogy az Üzemeltető kártérítési, vagy egyéb polgári jogi igényét az Önkormányzattal szemben érvényesítse.

4. Az Önkormányzat, mint képviseleti megbízottat felhatalmazza az Üzemeltetőt, hogy minden olyan, a települési víziközmű közszolgáltatás körében felmerülő az Önkormányzat megrendelésére vagy megbízása alapján végzett munkálatot, illetve szolgáltatást így különösen a települési szennyvízszippantást végző harmadik személynek a teljesítése körében felmerülő tevékenységét annak jogszabályi megfelelése szempontjából ellenőrizze. E tárgyú eljárása során az Üzemeltető munkatársa köteles feltárni, miszerint az Önkormányzat képviseletében jár el. Az Üzemeltető az ellenőrzés eredményéről minden esetben, annak megtörténtétől számított 8 napon belül írásbeli tájékoztatást köteles adni az Önkormányzat részére. Az Üzemeltető az ellenőrzés során birtokába került adatokat, információkat eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában saját tevékenysége kapcsán nem használhatja fel.

[tovább-bérbeadás joga]

5. A közüzemi szolgáltatással összefüggő terhek csökkentése érdekében, az Üzemeltetőt járulékos jelleggel megilleti az általa üzemeltetésre átvett közművagyon tovább bérbeadási joga mindazon esetekben, amikor az nem korlátozza a szerződés alapvető céljainak teljesülését, illetve nem veszélyezteti az Önkormányzati tulajdon állagát, így különösen antennák víztornyokon történő elhelyezése, reklámfelületek bérbeadása. Az Üzemeltető a bérlők által bérlési jogviszony keretében okozott károkért az Önkormányzat irányába úgy felel, mintha azokat maga okozta volna. Az Üzemeltető ezen kiegészítő tevékenység eredményeként realizált bérlési díj bevétel 50%-át a tárgynegyedévet követő hónapban az előzetes adatközlése szerint kiállított számla alapján, mint vagyonhasznosítási jutalék, az Önkormányzatnak megfizetni köteles. A bérlési szerződések megkötése során az Üzemeltető az Önkormányzattal egyetértésben jár el.

[közutak, közterületek használata]

6. Az Üzemeltető kötelezettségeinek gyakorlásához a szükséges mértékig jogosult az Önkormányzati közterületeket igénybe venni, az utakra, illetve közterületekre vonatkozó szabályok betartása mellett. Az Önkormányzat vállalja, hogy jelen szerződésben foglalt feladatai ellátása érdekében az Üzemeltető által igénybe vett közterületen az Üzemeltető emblémájával ellátott járműveire parkolási díjat nem érvényesít **figyelmeztető jelzés használata esetében**. Azokon a közutakon, amelyeknek a tulajdon- és kezelési joga nem az Önkormányzat hatáskörébe tartozik, az Üzemeltető

az engedélyek, szolgálomak biztosítását szükség esetén az Önkormányzat közreműködésével intézi, és az Önkormányzat ezen közreműködést – a kapcsolódó díjak kivételével – megadni vállalja.

[feleslegessé váló víziközművek üzemeltetésből történő kivonása]

7. A szolgáltatásban feleslegessé váló víziközmű-vagyon üzemeltetési körből történő kivonását az Üzemeltető jogosult az erre vonatkozó szakmai indokokkal alátámasztva kezdeményezni, és az Önkormányzat tartozik azt elfogadni. Az üzemeltetésből kivont közművagyon visszaadásával járó költségek az Önkormányzatot terhelik.

(D) Az Üzemeltető kötelezettségei

[az üzemeltetéshez fűződő kötelezettségek]

1. A Üzemeltető köteles a rendelkezésére bocsátott víziközműveket – a szükséges mértékben – folyamatosan, szakszerűen kezelni és működtetni, azok rendszeres karbantartásáról, javításáról gondoskodni. Az Üzemeltető üzemeltetői feladatainak a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a hatályban lévő Együtműködési Szerződésben, és jelen szerződésben foglaltaknak megfelelően köteles eleget tenni.

Az Üzemeltető köteles különösen:

- a vízjogi üzemeltetési engedélyben előírt feltételeknek mindenkor eleget tenni;
- újonnan létesített víziközmű Önkormányzat általi üzemeltetésbe adása esetén a vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedélyt beszerezni, amelyhez az Önkormányzat minden szükséges közreműködést köteles megadni;
- a jelen szerződés tárgyát képező szolgáltatás folyamatos ellátásához szükséges műszaki és személyi feltételeket biztosítani;
- az üzemeltetésbe vett vagyontárgyakat rendeltetésszerűen, az elvárható legnagyobb gondossággal használni és működtetni, továbbá annak állagát megóvni, azzal, hogy a vagyontárgy neki felróható esetleges megsemmisüléséből vagy megrongálódásából eredő kárért a polgári jog általános szabályai szerint felelősséggel tartozik;
- a fogyasztóktól a közüzemi díjakat beszedni, illetőleg annak érvényesítése iránt az ésszerű gazdálkodás szabályai szerint intézkedni;
- a szükséges karbantartási, javítási munkálatokat megfelelő időben és minőségben elvégezni;
- hibaelhárító részleget üzemeltetni, vagy igénybe venni, éjjel-nappal működő ügyeleti szolgálatot szervezni, a fogyasztókkal a jogszabály szerinti kapcsolatot tartani;

- hibaelhárítás során a jogszabályi és egyéb ágazati előírások szerint eljárni, és biztosítani a hiba kijavítását az elhárítási határidőn belül, és a fogyasztók ellátásáról gondoskodni;
 - a fogyasztói vízmérők időszakos cseréjét, javítását, hitelesítését megszervezni és elvégezni vagy elvégeztetni;
 - az illetékes hatóságok által előírt mennyiségi és minőségi paraméterek vonatkozásában szükséges méréseket, vizsgálatokat és elemzéseket elvégezni;
 - üzemnaplót vezetni, amely tartalmazza a víziközmű működtetésével kapcsolatos minden lényeges adatot és eseményt;
 - jelen szerződés mellékletében felsorolt tárgyi eszközökre vagyont biztosítást kötni;
2. A fentieken túl az Üzemeltető köteles az Önkormányzat által üzemeltetésre átadott víziközművek működtetéséhez kapcsolódó és a működtetőt terhelő környezetvédelmi, más hatósági előírásoknak eleget tenni, és ezzel összefüggésben viselni mindazon károkat, amelyek a működtetéshez kapcsolódó hatósági előírások neki felróható megszegéséből erednek; amennyiben a hatóságok által érvényesített bírságok nem a Üzemeltető szerződéses kötelezettségeinek megszegése miatt előálló körülmények okán lettek kivetve – így különösen, ha valamely korszerűsítés, bővítő beruházás elmaradása eredményezi a bírságtételek megjelenését – a kifizetett bírság összegét (pl.: szennyvíz bírság) a Üzemeltető a település területén végzett szolgáltatási tevékenységének költségeihez terheli.
 3. Az Üzemeltető kötelezettségét képezi továbbá az ivóvízbázis védelmi feladatok ellátása is, mely tevékenység indokolt költségei arányos részben beépülnek a települési üzemeltetési költségek közé.
 4. A fentiekre is tekintettel az Üzemeltető az Önkormányzati vagyon üzemeltetése során keletkező hulladékokat, esetleges veszélyes anyagokat az Üzemeltető a környezetvédelmi jogszabályok maradéktalan betartásával köteles kezelni, illetve lehetőség szerint az üzemeltetés költségeinek csökkentése érdekében hasznosítani.
 5. Az Üzemeltető olyan pontos, hiteles, analitikus részletességgel is áttekinthető, az ügyviteli lehetőségekhez mérten naprakész költségkimutatásokat köteles vezetni a településre vonatkozó legyűjtéssel is, mely megnyugtató alapját képezheti a szolgáltatási díjak mindenkor megállapításának. A nyilvántartásokba az Önkormányzat megbízottja bármikor betekinthes, további felvilágosítást kérhet.
 6. Az Üzemeltető tartozik továbbá az arra jogosultak számára hozzáférhető és folyamatos nyilvántartást vezetni, illetve az Önkormányzat által vezetett, közművekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetésében adatszolgáltatás útján közreműködni. Mindennemű adatszolgáltatás tekintetében az Üzemeltető az Önkormányzatot egyidejűleg fennálló tulajdonosi minőségére tekintettel köteles kezelni. Harmadik személy irányában, a szerződés teljesítése körében felmerülő

adatszolgáltatás során az Üzemeltető a polgári jog üzleti titokra vonatkozó szabályai, és az 1992. évi LXIII. törvény rendelkezései szerint köteles eljárni.

[közüzemi szerződések megkötése]

7. Az Üzemeltető az Önkormányzat közigazgatási területén található fogyasztókkal a Polgári Törvénykönyv és a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet előírásai szerint köteles eljárni, és ennek keretében a fogyasztókkal a szolgáltatási szerződést megkötöni.
8. Amennyiben az Önkormányzat közigazgatási területén található, az Üzemeltető által üzemeltetett törzshálózat mentén fekvő ingatlan tulajdonosa (vagy egyéb jogcímen használója) az ingatlan közműhálózatba való bekötését kezdeményezi, az Üzemeltető a bekötés lehetőségeiről és feltételeiről előzetes tájékoztatást ad. A bekötési vízmérő felszerelését, cseréjét, valamint csatlakozás készítését - a jogszabályi feltételek teljesülése estén – az Üzemeltető vagy megbízottja köteles elvégezni.

[díjak beszedése]

9. Az Üzemeltető jogosult és egyben tartozik a víziközmű szolgáltatások igénybevételéért a fogyasztókkal szemben az Önkormányzat díjrendeletében megállapított víz- és csatornaszolgáltatási díjat felszámítani, továbbá az egyéb irányadó jogszabályoknak megfelelően a víziközmű-fejlesztési hozzájárulást, valamint a vízterhelési díjat beszedni, illetve ezen díjigényeket érvényesíteni.

[karbantartás és javítás]

10. Az Üzemeltető karbantartási és javítási kötelezettsége kiterjed minden, az üzemeltetésében lévő Önkormányzati tulajdonú víziközműtárgy, nyomvonalas létesítmény, berendezés, felszerelés, gépészeti, villamos erőátviteli működtetés, jelzést szolgáló, jelátviteli, valamint hidraulikai berendezés folyamatos, zavartalan és biztonságos működtetést szolgáló javítási, karbantartási munka saját költségen történő elvégzésére, valamint az ezekre vonatkozó hibaelhárításra.
A karbantartás - beleértve a külső javításokat is - tárgykörébe a szerződés **2. számú mellékletét** képező „Eszközgazdálkodási Szabályzat” szerinti gazdasági tevékenységek tartoznak.
11. Amennyiben az Üzemeltetőnek felróható okból a víziközmű tárgyak, eszközök, berendezések karbantartása, javítása elmarad, és ez a szolgáltatás folyamatosságát vagy biztonságát veszélyezteti, az Önkormányzat jelen pontra történő hivatkozással írásban felszólítja az Üzemeltetőt a munka elvégzésére. Ha az Üzemeltető ennek ellenére is késlekedik a karbantartás vagy javítás elvégzésével, úgy ezen munkálatokat az Önkormányzat jogosult az Üzemeltető költségére elvégezni.

[rekonstrukció, felújítás és fejlesztés]

12. A víziközmű hálózat nyomvonalas létesítményein, műtárgyain, berendezésein szükségessé váló pótlások-, rekonstrukciók, és értéknövelő felújítások elvégzése az Önkormányzat, mint tulajdonos joga és kötelezettsége, ahhoz az Üzemeltető szakmai segítséget nyújt.
A rekonstrukció és értéknövelő felújítás tárgykörébe a **2. számú mellékletként** csatolt „Eszközgazdálkodási Szabályzat” szerinti gazdasági tevékenységek tartoznak.
13. Az Üzemeltető legkésőbb a következő évi díjrendelet javaslat megküldésével egyidejűleg tájékoztatni köteles az Önkormányzatot közműveinek általános állapotáról, illetve javaslatot kell, hogy előterjesszen az egy éven belül szükségessé váló rekonstrukciós beavatkozásokról. Javaslatában az Üzemeltető az egyes rekonstrukciós tételek műszaki indokoltságát, várható bekerülési költségét, illetve a beavatkozások elmaradásának várható és lehetséges következményeit is köteles ismertetni, az Önkormányzat közművagyon gazdálkodással kapcsolatos következő évre vonatkozó döntéseinek elősegítése érdekében. Azokról a munkákról, amelyeket több önkormányzat tulajdonában, illetve használatában lévő víziközműveken kell végezni, az összes érintett önkormányzat részére javaslatot kell küldeni azzal, hogy az elvégzendő munka az egyes önkormányzatokat érdekeltységük arányában terhes. Amennyiben az érdekeltégi arányok nem rögzítettek külön megállapodásban vagy szerződésben az érdekelt önkormányzatok között, akkor a tárgyi víziközmű előző három év igénybevételének arányában kell figyelembe venni.
14. A rekonstrukciós és felújítási munkák költségét az Önkormányzat szerepelteti az adott gazdasági év költségvetésében. A rekonstrukciós és felújítási tervre vonatkozó, az Üzemeltetőtől beérkezett rekonstrukciós és felújítási igényekkel kapcsolatban az önkormányzat legkésőbb minden év április 30-ig meghozza a szükséges döntéseit.
15. Azon jogszabály által meghatározott esetekben - így különösen új fogyasztói rákötések elvégzésékor - amikor az Üzemeltető vagy megbízottja a fogyasztótól beszedett víziközműfejlesztési hozzájárulásból valósít meg az önkormányzati tulajdonú víziközműhálózat tekintetében kapacitásbővülést, illetve technológiai színvonal-emelkedést eredményező beruházást, a felek a létrehozott beruházási javakkal legkésőbb a beruházás befejezési évének december 31. napjáig számolnak el. Az Üzemeltető a létrehozott tárgyi eszközöket Önkormányzatnak átadja, és azt az Önkormányzat nyilvántartásba veszi.

VI. A SZERZŐDÉS MEGSZŰNÉSE

A szerződés megszűnésének módjai

1. Jelen szerződés közös megegyezéssel, továbbá a felek rendes és rendkívüli felmondása esetén szűnik meg. A felek magukra nézve kötelezőnek ismerik el, hogy jelen üzemeltetési szerződés akár közös megegyezéssel, akár bármelyik fél általi rendkívüli vagy az Önkormányzat által rendes felmondással történő megszüntetése – a másik féllel való közléssel egyidőben az Együttműködési Szerződést is megszünteti. Ebben az esetben a felek az Együttműködési Szerződés 36. pontjában foglalt eljárást követve járnak el.

Rendes felmondás

2. Jelen szerződést az Önkormányzat a felmondásnak az Üzemeltetővel történt közlést követő naptári évet követő év első munkanapjára mondhatja fel. Az Üzemeltető jelen üzemeltetési szerződést rendes felmondás útján nem szüntetheti meg.

Rendkívüli felmondás

3. Ha valamely fél jelen szerződésbeli kötelezettségeit súlyosan és a másik fél működőképességét veszélyeztető módon megszegi -- ide értve azt az esetet is, ha az Önkormányzat az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben az ivóvízellátással kapcsolatban meghatározott kötelezettségeinek az Üzemeltetőnek felróható okból nem tudott eleget tenni -- és szerződésszegését a másik fél írásbeli felszólítása ellenére, az arra történő felszólítástól számított 60 napon belül nem reparálja, a másik fél jelen szerződést a felmondás írásbeli közlésétől számított 60. napra felmondhatja.

A szerződés megszűnésének közös szabályai

4. Jelen szerződés megszűnésekor az Üzemeltető ellenszolgáltatás nélkül, rendeltetésszerű használatra alkalmas műszaki állapotban (üzemképes állapotban) köteles az Önkormányzatnak a szerződés megkötésekor rábízott és a szerződés ideje alatt Önkormányzati pénzeszközből keletkezett víziközmű-vagyont visszaadni.
5. A felek jelen szerződés megszűnése esetén az üzemeltetésbe adott közművagyonnal kölcsönösen elszámolnak. Ennek keretében az Önkormányzat köteles megtéríteni az Üzemeltető által az Önkormányzatnak átadott azon vagyontárgyak értékét, melyek kimutathatóan az Üzemeltető finanszírozásában valósultak meg. A megtérítendő összeg az Üzemeltető finanszírozásában megvalósult létesítmények megszűnéskori könyv szerinti nettó értéke. Az Önkormányzat a megelőző három gazdasági év cégszintű követelés-beszedési arányának átlagával korrigált értéken átveszi az Üzemeltető települési víz- csatornadíj kintlévőségét, és azt az elszámolásba bevonja.
6. Amennyiben a megszűnés évében az Üzemeltető víz- csatorna értékesítési volumene a szerződés megszűnése folytán több mint 5 %-kal csökken, úgy az Önkormányzat köteles megtéríteni az Üzemeltetőnek szükséges kapacitásszűkítés költségeit.
7. Ha jelen szerződés az Üzemeltetőnek felróható okból szűnik meg, az Önkormányzat jogosult a felmerült tényleges kárai megtérítésére és nem köteles megfizetni az Üzemeltetőnek az előző pont szerinti szükséges kapacitás-szűkítés költségeit.
8. Ha jelen szerződés az Önkormányzatnak felróható okból szűnik meg, az Üzemeltető teljes körű kártérítésre jogosult, ideértve az általa befektetett tőke meg nem térült részét, illetve az ehhez tartozó elmaradt haszon arányát is.

VII. VEGYES RENDELKEZÉSEK

Korábbi megállapodás, Együttműködési szerződés

1. Jelen szerződés a felek adott tárgyra vonatkozó teljeskörű megállapodását tartalmazza, a szerződés aláírásával a korábbi üzemeltetési szerződés hatályát veszti, és az abból eredő jogok és kötelezettségek jelen szerződésben foglalt, módosított tartalommal élnek tovább.

Irányadó jog

2. A felek közötti üzemeltetési jogviszony tekintetében - a jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben – a mindenkor hatályban lévő Együttműködési Szerződés vonatkozó rendelkezései, továbbá a Polgári Törvénykönyv, a vízgazdálkodási tevékenységre vonatkozó szakági, és más jogszabályok mindenkor hatályos rendelkezései alkalmazandóak.

Üzemeltetési jogviszony módosítása

3. Jelen szerződés a hatályban lévő Együttműködési Szerződés 27. pontjában előírtak szerint módosítható.
4. A felek kötelezik magukat, hogy amennyiben jelen szerződés fennállása alatt a jogszabályi háttérben olyan változás következik be, amely jelentősen módosítja jelen szerződés teljesíthetőségét, illetve a felekre háruló terheket, úgy jelen szerződést úgy módosítják, hogy az a lehetőségekhez képest mindkét fél számára előnyös módon igazodjon az új jogszabályi előírásokhoz.

Részleges érvénytelenség

5. Amennyiben a jelen szerződés bármely része érvénytelennek, hatálytalannak, vagy végrehajthatatlannak bizonyulna, úgy az a szerződés egészének érvényességét, hatályosságát, vagy végrehajthatóságát nem érinti, és a felek tartoznak az érvénytelennek, hatálytalannak, vagy végrehajthatatlannak bizonyult részt hasonló gazdasági eredményt biztosító érvényes, hatályos és végrehajtható rendelkezéssel pótolni.

Értesítések

6. Jelen szerződéssel kapcsolatban az értesítések, tájékoztatások akkor hatályosak, ha azokat az alábbiakban megjelölt személyek részére az átvételt igazolva személyesen adták át, az átadás napján, vagy ha tértivevényes ajánlott levélben küldték meg, a tértivevénnyel igazolt átvétel napján:

Az Önkormányzat részéről:

Név: [●]
Cím: [●]

Telefon: [●]

Az Üzemeltető részéről:

Név: [●]

Cím: [●]

Telefon: [●]

Viták rendezése

8. Arra az esetre, ha a szerződő felek között jelen szerződéssel kapcsolatban jogvita merülne fel, annak eldöntésére a felek – a pertárgy értékétől függően – a Békéscsabai Városi Bíróság, illetve a Békés Megyei Bíróság kizárólagos illetékességét kötik ki.

KELT: _____

KELT: _____

[●] ÖNKORMÁNYZATA

BÉKÉS MEGYEI VÍZMŰVEK ZRT.

név
tiszttség

név
tiszttség

1. SZ. MELLÉKLET

AZ ÜZEMELTETÉSBE ADOTT VAGYONTÁRGYAK LISTÁJA

A Társaság analitikai nyilvántartásának adatai 2007. december 31-i lezárt állapot szerint.

2. SZ. MELLÉKLET

ESZKÖZGAZDÁLKODÁSI SZABÁLYZAT

(KÜLÖN DOKUMENTUMBAN)

Az Üzemeltetési Szerződés 2. számú melléklete

ESZKÖZGAZDÁLKODÁSI SZABÁLYZAT

Békéscsaba, 2008.

Jelen szabályzatot a Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése a 68/2008. (IX. 26.) számú határozatával fogadta el.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	5
A SZABÁLYZAT CÉLJA	5
ALKALMAZOTT JOGSZABÁLY, SZAKIRODALOM	5
A SZABÁLYZAT HATÁLYA	6
II. FOGALMI MEGHATÁROZÁSOK	7
ALAPFOGALMAK	7
1. TÁRGYI ESZKÖZÖK	7
1. Ingatlanok	7
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek, egyéb gépek, felszerelések	8
3. Beruházások és felújítások	9
1.3.1 Új beruházás (beruházás)	9
1.3.2 Rekonstrukció (átépítés, korszerűsítés)	10
1.3.3 Felújítás (értéknövelő felújítás, pótlás)	11
2. MŰKÖDTETÉS	12
1. Üzemelés	12
2. Fenntartás	13
3. VÁLLALKOZÁS (mint tevékenység)	13
III. TÁRGYI ESZKÖZÖK MŰKÖDTETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	14
1. ÜZEMELÉS	14
2. FENNTARTÁS	15
IV. A BERUHÁZÁS ÉS A MŰKÖDTETÉS FOGALMÁNAK ELHATÁROLÁSA TÁRGYI ESZKÖZ FŐCSOPORTONKÉNT	17
1. ÉPÜLETEK	17
1. Új beruházás, rekonstrukció (Számviteli értelmezésben: beruházás)	17
2. Felújítás	18
3. Épületfenntartás, karbantartás	19
2. ÉPÍTMÉNYEK	19
1. Új beruházás, rekonstrukció (Számvitel: beruházás)	19
2. Építmény-felújítás	20
3. Építményfenntartás, karbantartás	21
3. MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	22
1. Új beruházás, rekonstrukció (Számvitel: Beruházás)	22
2. Felújítás	22
3. Fenntartás	24
4. A MŰSZAKI TARTALOM (SZÁMVITELI) MEGOSZTÁSÁNAK ALAPELVEI	24
V. TÁRGYI ESZKÖZÖK RÉSZLETES ISMERTETÉSE, FELÚJÍTÁS, FENNTARTÁS RÉSZLETES SZABÁLYOZÁSA	25
1. ÉPÜLETEK	25
1. Épületekre és építményekre vonatkozó szabályok	27
2. Épületfelújítás	27
3. Épületkarbantartás	28
2. ÉPÍTMÉNYEK	28
1. VÍZELLÁTÁS ÉPÍTMÉNYEI	28
2.1.1 Telephelyek, védőterületek	28

2.1.2 Fúrt kutak.....	29
2.1.3 Víz tároló medencék, víztornyok.....	29
2.1.4 Víz tisztítás műtárgyai.....	29
2.1.5 Vízvezetékek és műtárgyaik.....	30
2.1.6 Szivattyútelepek, nyomásfokozók, átadási pontok.....	31
2.1.7 Gáz, gőz, forró víz, termálvezetékek és műtárgyaik.....	32
2.1.8 Erős- és gyengeáramú elektromos vezetékek és műtárgyaik, térvilágítás.....	32
2. SZENNYVÍZELHELYEZÉS:.....	32
2.2.1 Szennyvízelvezető rendszer (gravitációs és kényszeráramoltatású) és műtárgyaik	32
2.2.2 Szennyvízáttemelők, beemelők-, és szívóaknák	33
2.2.3 Telephelyek, védőterületek.....	33
2.2.4 Szennyvíztisztítás, tárolás műtárgyai.....	33
2.2.5 Szennyvíztelepen belüli gáz, gőz, vízvezetékek és műtárgyaik.....	34
2.2.6 Erős- és gyengeáramú elektromos vezetékek és műtárgyaik, térvilágítás.....	34
3. FÜRDŐ LÉTESÍTMÉNYEK.....	35
4. MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK, EGYÉB GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK.....	35
1. Erőgépek és elektromos berendezések.....	35
4.1.1 Áramfejlesztő gépek.....	35
4.1.2 Kazánok, fűtési berendezések.....	35
4.1.3 Transzformátorok és áramátalakítók.....	35
4.1.4 Villanymotorok.....	36
4.1.5 Villamos készülékek.....	36
4.1.5.1 Megszakítók.....	36
4.1.5.2 Szakaszolók.....	36
4.1.5.3 Frekvencia szabályozók.....	36
4.1.5.4 Fázisjavító berendezések.....	36
4.1.5.5 Erősáramú villamos szekrények.....	37
2. Szivattyúk, ventilátorok, kompresszorok, préslégszerszámok.....	37
4.2.1 Légekompreszorok.....	37
4.2.2 Préslégszerszámok.....	38
4.2.3 Szivattyúk.....	38
4.2.4 Ventilátorok.....	38
3. Építőipari gépek.....	39
4.3.1 Anyagelőkészítő és bedolgozó gépek.....	39
4.3.1.1 Betonkeverőgépek.....	39
4.3.1.2 Betonacél-megmunkáló gépek.....	39
4.3.1.3 Betonbedolgozó gépek.....	39
4.3.2 Anyagmozgató és speciális építőipari szállítógépek.....	40
4.3.2.1 Targoncák.....	40
4.3.2.2 Dömperek, alapgépek, közúti vontatók.....	40
4.3.2.3 Trélerok, pótkocsik, lakókocsik.....	41
4.3.2.4 Szállítószalagok.....	41
4.3.2.5 Anyagszállító csigák.....	42
4.3.2.6 Emelőszerkezetek.....	42
4.3.2.7 Emelő és szerelőállványok.....	42
4.3.2.8 Daruk.....	43
4.3.2.9 Járműves daruk.....	43
4.3.2.10 Rakodógépek.....	43
4.3.3 Földmunkagépek.....	44
4.3.3.1 Univerzális földmunkagépek.....	44
4.3.3.2 Tömörítő gépek.....	44
4.3.4 Szak- és szerelőipari gépek.....	45
4.3.4.1 Univerzális gépek.....	45
4.3.4.2 Vakolómunkák gépei.....	45
4.3.4.3 Szakipari munkák gépei és berendezései.....	45
4.3.4.4 Szögbelövők, ütevfűrók, falhoronymarók.....	45
4.3.4.5 Csőszerelő gépek és fémmegmunkálók.....	46
4. Műhely és szerszámok, villamos kéziszerszámok.....	46

4.4.1 Akkumulátor töltők.....	46
4.4.2 Darabolók.....	46
4.4.3 Esztergák.....	46
4.4.4 Fűrök.....	46
4.4.5 Fűrészgépek.....	47
4.4.6 Gépkocsi mosók.....	47
4.4.7 Gyalugépek.....	47
4.4.8 Kőszőrők.....	47
4.4.9 Lánghegesztők.....	47
4.4.10 Marógépek.....	47
4.4.11 Villamos hegesztőgépek.....	48
4.4.12 Egyéb villamos kéziszerszámok.....	48
5. Műszerek és mérőeszközök, laboratóriumi műszerek és berendezések.....	48
4.5.1 Vízmérők (víz, szennyvíz).....	48
4.5.2 Csatorna és kútvizsgáló berendezések (ipari kamerák).....	48
4.5.3 Elektroakusztikus műszerek (nyomvonal és hibahely keresők).....	49
4.5.4 Geodéziai műszerek.....	49
4.5.5 Egyéb mérőeszközök, műszerek.....	49
4.5.6 Autoklávok.....	50
4.5.7 Analizátorok.....	50
4.5.8 Centrifugák.....	50
4.5.9 Gázkromatográfok.....	50
4.5.10 Mérőeszközök.....	51
4.5.11 Mikroszkópok.....	51
4.5.12 Szárítószekrények.....	51
4.5.13 Termosztátok.....	51
4.5.14 Zavarosságmérők.....	52
6. Víz tisztítás és szennyvíztisztítás speciális gépei és berendezései.....	52
4.6.1 Derítés berendezései.....	52
4.6.2 Flotációs berendezések.....	52
4.6.3 Gáztalanító berendezések.....	52
4.6.4 Ioncserélők.....	52
4.6.5 Iszapeltávolító és kotróberendezések.....	53
4.6.6 Iszapvíztelenítő berendezések.....	53
4.6.7 Komposztáló berendezések.....	53
4.6.8 Levegőtető berendezések.....	54
4.6.9 Oxidációs és fertőtlenítő berendezések.....	54
4.6.10 Rácsok, gerebek.....	55
4.6.11 Rothasztók.....	55
4.6.12 Szemcsés szűrők.....	55
4.6.13 Szűrők.....	55
4.6.14 Vastalanító, mangántalanító berendezések.....	56
7. Irányítástechnikai, számítástechnikai, hírközlő és irodatechnikai berendezések.....	56
4.7.1 AUDIO berendezések.....	56
4.7.2 Egyéb számítástechnikai eszközök.....	56
4.7.3 Fénymásolók, iratmásolók.....	56
4.7.4 Irányítástechnika, automatikai, vezérlési, szabályozási és folyamatirányítási berendezések.....	57
4.7.5 Írásvetítők.....	57
4.7.6 Írógépek.....	57
4.7.7 Nyomdai gépek.....	57
4.7.8 Nyomtatók.....	57
4.7.9 Számítógépek.....	57
4.7.10 Televíziók, monitorok.....	58
4.7.11 Vezeték nélküli hírközlő berendezések.....	58
4.7.12 Vezetékes hírközlő berendezések.....	58
4.7.13 VIDEO berendezések.....	58
8. Járművek és szállítóeszközök.....	58

4.8.1 Autóbuszok.....	58
4.8.2 Darus gépkocsik.....	59
4.8.3 Kombinált mosó-szippantó gépkocsik.....	59
4.8.4 Lakókocsik.....	59
4.8.5 Műhely gépkocsik.....	59
4.8.6 Pótkocsik.....	59
4.8.7 Személygépkocsik.....	60
4.8.8 Szippantó gépkocsik.....	60
4.8.9 Tehergépkocsik.....	60
4.8.10 Utánfutók.....	60
4.8.11 Vegyes használatú gépkocsik.....	60
4.8.12 Vízijárművek.....	61
4.8.13 Vízzállító gépkocsik.....	61
4.8.14 Vontatók, traktorok, kerti traktorok.....	61
4.8.15 WOMA gépkocsik.....	61
9. Egyéb gépek, felszerelések, járművek.....	61
4.9.1 Egyéb bútorok.....	61
4.9.2 Egyéb munkavédelmi berendezések.....	61
4.9.3 Fűnyírók.....	62
4.9.4 Irat és pénzszekrények.....	62
4.9.5 Irodabútorok.....	62
4.9.6 Kapálógépek.....	62
4.9.7 Kaszálógép.....	62
4.9.8 Klíma berendezés.....	62
4.9.9 Konyhai berendezések.....	63
4.9.10 Raktárberendezések.....	63
4.9.11 Takarítógépek.....	63
4.9.12 Tűzoltó berendezések.....	63
4.9.13 Térképek.....	64

I. BEVEZETÉS

A SZABÁLYZAT CÉLJA

Társaságunk a tevékenységét igen nagy értékű tárgyi eszközállománnyal tudja ellátni. Az eszközállomány folyamatos rekonstrukciót (átépítést, korszerűsítést), felújítást (pótlást), fenntartást igényel annak érdekében, hogy az eszközök műszaki színvonalának emelése mellett, a folyamatos szolgáltatást biztosítani tudjuk.

Ennek érdekében szükséges:

- a tárgyi eszközök, és a létrehozásával, működtetésével, a velük történő vállalkozással kapcsolatos tevékenységek olyan egyértelmű fogalmi meghatározása, amely megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, és a közüzemi szolgáltatók szakmai gyakorlatának;
- a tárgyi eszközök eszközgazdálkodási, számviteli szempontú csoportosítása, rendszerbe foglalása, figyelembe véve a szolgáltatási rendszerek létrehozásával, működtetésével (fő, másodlagos és melléktevékenység) kapcsolatban jelentkező költségek kimutatását, elhatárolását, kapcsolatrendszerét;
- példatár összeállítása a tevékenységek értelmezéséről, besorolásáról, elhatárolásáról (üzemelés-fenntartás; fenntartás-felújítás; felújítás-rekonstrukció, új beruházás)

ALKALMAZOTT JOGSZABÁLY, SZAKIRODALOM

Jelen szabályzatot az érvényben lévő:

Számviteli törvény,

ÁFA törvény,

a KSH vonatkozó utasítása,

a témakörben kiadott APEH állásfoglalások,

és egyéb szakirodalomban megjelenő cikkek alapján készítettük el.

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

Jelen Szabályzat a kiadása napján hatályba lép, egyidejűleg a 2003. májusában kiadott korábbi Eszközgazdálkodási Szabályzat érvényét veszti.

A szabályzatban foglaltakat minden vagyontárgyra és minden hozzá kapcsolódó beruházásra, felújításra alkalmazni kell függetlenül attól, hogy az, társasági vagy önkormányzati tulajdonban álló közművagyon vagy működtető vagyon része.

II. FOGALMI MEGHATÁROZÁSOK

ALAPFOGALMAK

A számviteli törvény szerint **befektetett eszközök** közé tartoznak az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások és a befektetett pénzügyi eszközök (részesedések, az értékpapírok, az adott kölcsönök és a hosszú lejáratú bankbetétek). Szabályzatunkban ezek közül kiemelten a tárgyi eszközökkel és a beruházásokkal foglalkozunk.

A **tárgyi eszközök** olyan anyagi vagyontárgyak, melyek a társaság teljes tevékenységét közvetlenül vagy közvetetten, tartósan - legalább **egy éven túl** - szolgálják, és ez idő alatt általában fokozatosan vesznek el értéküket.

Ide kell sorolni a társaság tulajdonát képező ingatlanokat, műszaki berendezéseket, gépeket, járműveket, felszereléseket beleértve a lízingelt tárgyi eszközöket is.

Nem tartoznak a tárgyi eszközök közé azon vagyontárgyak (gyártóeszközök, szerszámok, műszerek, berendezések, felszerelések, munkaruhák, védőruhák, ...stb.) amelyeknek használati ideje kisebb, mint egy év. Ezeket anyagkészletként kell kimutatni.

A **kis értékű** – a mindenkor érvényes Számviteli Politikában meghatározott (50.000 FT) egyedi beszerzési érték alatti -, de egy éven túl elhasználódó anyagi eszközöket is tárgyi eszköznek kell tekinteni. Ezek beszerzési vagy megvalósítási értékét a Számviteli politika döntése szerint üzembe helyezéskor egy összegben amortizációs költségként kell elszámolni.

Az **ingatlanoknak** a földterületek, telkek, épületek, épületrészek, egyéb építmények összességét nevezzük.

A **beruházás** a tárgyi eszköz beszerzésére, létesítésére, saját vállalkozásban történő előállítására, meglévő tárgyi eszköz bővítésére, rendeltetésének megváltoztatására, átalakítására, korszerűsítésére, felújítására, pótlására irányuló tevékenység, mely az üzembe helyezésig megvalósul és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható.

1.TÁRGYI ESZKÖZÖK

A társaság főtevékenységét figyelembe véve - bizonyos egyszerűsítésekkel, de a számviteli elvek betartásával - a rendelkezésre álló tárgyi eszközöket a továbbiakban az alábbi főcsoportok szerint tárgyaljuk.

1.Ingatlanok

Ingatlan minden anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek.

- Építmény
- Épület
- Egyéb építmények
- Épületrészek, tulajdoni hányadok
- Üzemkörön kívüli ingatlanok

Épület:

Az olyan szerkezetileg önálló építmény, amely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben, vagy egészben elválasztott teret alkot. Állandó, időszakos vagy idényjelleggel tartózkodásra, üzemi termelésre, tárolásra biztosít lehetőséget.

Épületrész, tulajdoni hányad:

Ha egy önálló ingatlan több tulajdonosa van, akik között az ingatlan tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásban, a szerzésben meghatározott arányban oszlik meg.

Az ilyen épületrészeket, tulajdoni hányadokat a könyvekben elkülönítetten kell nyilvántartani, leltározásukat a társtulajdonosokkal együttműködve kell elvégezni.

Üzemkörön kívüli épület:

A vállalkozási tevékenységgel közvetlenül össze nem függő ingatlanok tartoznak ide:

- üzemi lakóépületek,
- polgári védelmi célokat szolgáló ingatlanok,
- szociális-, kulturális-, sport és
- üdülést, gyermekintézményi szolgáltatást nyújtó ingatlanok.

Telek: (építési)

Az ellenérték fejében vásárlás, kisajátítás vagy egyszeri telek-igénybevételi díj kapcsán megszerzett földterület.

(A továbbiakban összefoglalóan, gyűjtőfogalomként: **1. Épületek**)

Építmény:

mindazon végleges, vagy ideiglenes rendeltetéssel megvalósított ingatlan, amely a talajjal való egybeépítés révén, vagy a talaj állapotának természetes geológiai alakulatának megváltoztatása révén jön létre. A talajtól csak anyagaira, szerkezeteire szétbontás útján távolítható el, ezáltal eredeti rendeltetésére alkalmatlanná válik. Az építményhez tartoznak azok a víz, villany, gáz, csatornázási vezetékek, fűtési, szellőző, léghűtő berendezések és felvonók, amelyek az építmény használhatóságát biztosítják. Még az esetben is, ha az építmény használhatóságának biztosítása mellett, technológiai célokat is szolgálnak, vagy már meglévő építménybe kerülnek beépítésre.

Egyéb építmény:

Minden, épületnek nem minősülő építmény (út, kerítés).

Mindaz az ingatlan, ami nem épület.

Az építmények tételes felsorolása az építményjegyzékben, valamint az annak módosítására kiadott KSH elnöki Közleményben található. (A tóval, ültetvénnel és erdővel borított földterület nem tartozik a fogalomba.)

Földterület (védőidom, védterület)

a nem építési telkek, melyek a létesítmények elhelyezését, védelmét szolgálják (szántó, ültetvény, rét, legelő).

(A továbbiakban összefoglalóan: **2. Építmények**)

2. Műszaki berendezések, gépek, járművek, egyéb gépek, felszerelések

A rendeltetésszerűen használatba vett, a vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló:

1. erőgépek és elektromos berendezések,
2. szivattyúk, ventilátorok, kompresszorok, préslégszerszámok,
3. építőipari gépek,
4. műhely és szerszámgépek, villamos kéziszerszámok,
5. műszerek és mérőeszközök, vízmérők, laboratóriumi műszerek, berendezések,
6. víztisztítás és szennyvíztisztítás speciális gépei és berendezései,
7. irányítástechnikai, számítástechnikai és hírközlő berendezések,

8. Járművek és szállítóeszközök

Általában a főtevékenységgel nem szoros kapcsolatban álló a társaság központi igazgatási, egyéb általános tevékenységét szolgáló járművek:

9. egyéb gépek, felszerelések, járművek

(A továbbiakban: **3. Műszaki berendezések, gépek, járművek**)

3. Beruházások és felújítások

A tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételéig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá minden olyan tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel-igénybevételt, a biztosítást is.)

A beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt.

A társaság által „az Üzemeltetési Szerződés” keretében bérelt tárgyi eszközök esetében az új beruházás általában a tulajdonos kötelezettsége, a rekonstrukció és a felújítás végrehajtása a társaság beruházási feladata. Ha a Társaság előzetesen vagy utólag a tulajdonos önkormányzat hozzájárulását beszerezte, akkor annak ellenértéke a bérleti díjjal szemben kiszámlázásra kerül.

1.3.1 Új beruházás (beruházás)

A beruházás az új és használt tárgyi eszközök, akár állománynövelő, akár pótló, beszerzése, létesítése, saját vállalkozású előállítás.

Beruházásnak minősül a meglévő tárgyi eszközök bővítése is, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, azaz kapacitásának növelése tartozékaival együtt.

Beruházásnak minősül mindaz a tevékenység, ami a tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig történik, illetve mindazon tevékenység, mely az eszköz beszerzéséhez egyedileg hozzárendelhető (szállítás, alapozás, üzembe helyezés, vámkezelés, közvetítés stb.). A tárgyi eszköz biztonságos működéséhez, rendeltetésszerű üzemeltetéséhez bizonyos tartozékok is szükségesek (például műszerek). Ezek értéke a tárgyi eszközök bruttó értékébe, tehát a beruházás fogalmába tartoznak, ha a beruházó felé a beszerzési árban ezt érvényesítették. Ha a tartozékokat utólag szerelik fel a tárgyi eszközökre, és ezáltal az eszköz működése biztonságosabb, pontosabb lesz, kapacitása nő, akkor a tartozékbővülés a beruházás.

A beruházási tevékenység egyes műszaki szempontokat is figyelembe vevő **speciális esetei** a következők:

- A létesítmény (leltárfelvételi egység) lehet ideiglenes jellegű. De ha ezt az eszközt egy évnél tovább üzemeltetik, akkor azt mégis beruházásként kell elszámolni.
- Ha a beruházást bérelt, vagy idegen területen valósítják meg, de a beruházó pénzeszközeiből finanszírozzák, akkor a beruházást a finanszírozó mutatja ki könyveiben.
- A modul rendszerű, elemekből összeállítható és szétszerelhető épületek, barakkok, sátrak építése, összeszerelése akkor beruházás, ha azok egy éven belül nem kerülnek lebontásra, szétszerelésre.
- A (lefedett) tér burkolása (betonozása, aszfaltozása stb.) önmagában építmény-beruházás.

- A beruházás kivitelezésekor használt melléképítmények, felvonulási és munkásellátási épületek létesítése akkor beruházás (tehát aktiválandó), ha azt egynél több vállalkozásnál – lebontás nélkül – megépítését követően egy éven túl üzemeltetik. Egy adott vállalkozás beruházásának esetében ezeket a létesítményeket a kivitelező a beruházás befejezése után elbonthatja, de ebben az esetben ezen létesítmények építési és bontási költségeit a beruházó felé elszámolhatja.
- Meglévő (épületen belüli vagy kívüli) technológiai rendeltetésű vezetékek – melyek külön leltárfelvételi egységet képeznek – szakaszos cseréje a hibaelhárítást kivéve, továbbá a vezetékek meghosszabbítása, beruházási tevékenységnek minősül.
- Azok az épületgépészeti berendezések, melyek az épület rendeltetésszerű használatával vannak összefüggésben, az épülettel együtt képeznek egy leltárfelvételi egységet. Azok a gépészeti berendezések, amelyek az épület eredeti rendeltetési céljától eltérnek, külön leltárfelvételi egységet képeznek, tehát külön beruházási tételként szerepelnek. Ez az amortizációs kulcs megállapítása miatt fontos.
- Az építésügyi hatóság használatbavételi engedélyének kiadásához szükséges elvégzendő munkálatok beruházásnak minősülnek.
- Ha a központi fűtőberendezés (kazán és csőhálózata) az épület fűtésén és melegvíz-szolgáltatásán kívül technológiai célokat is szolgál, akkor az külön leltárfelvételi egységet képez, mert nem tekinthető az épület alkotórészének, tehát külön beruházási tétel.
- Az épület rendeltetésszerű használatát biztosító gépészeti, berendezési és felszerelési tárgyak az épület alkotórészeit képezik, ezért az épülettel együtt képeznek leltárfelvételi egységet.
- Ha a kazán nem az épület alkotórésze, akkor a kazán és az épületek közötti csővezetékek önálló leltárfelvételi egységek.
- Ha az épület tetőzetének csak a tetőanyagát cserélik az eredetivel azonos anyagra (például paláról palára), akkor az karbantartás, más esetben viszont felújítás.
- Épületen belüli számítógépes hálózat kiépítése önálló beruházási létesítmény (leltárfelvételi egység). Ezt a gépek, berendezések és felszerelések között kell aktiválni.
- Távbeszélő szolgáltatás létesítéséért, telefonvonalak kiépítéséért fizetett díjakat a 11./1995. (VII.12.) KHVM rendelet hatálybalépése után a vagyoneértékű jogok között kell állományba venni és utána az amortizációt a Számviteli Törvény alapján elszámolni.
- Épületbe szerelt rövidhullámon üzemelő és a rendőrségen jelző riasztóberendezés önálló leltárfelvételi egység, nem része az épületnek.
- A társaságunk által fizetett fejlesztési hozzájárulások.

Beruházásnak minősül a földterület vételárán felül a telek igénybevételi díja, valamint a kisajátítással kapcsolatos, illetve kártalanítási költségek is.

Beruházás a tereprendezési, területfeltöltési, közművesítési, park- és kertépítési munka is. Ezeket vagy egyedileg kell leltárfelvételi egységként kezelni, vagy a földterület értékét kell növelni.

1.3.2 Rekonstrukció (átépítés, korszerűsítés)

A **rekonstrukció** az a beruházási folyamat, amely a meglévő tárgyi eszköz technikai megújítására, részleges vagy teljes újrалétesítésére, átépítésére, illetve cseréjére irányul és **az eredetinel magasabb műszaki színvonalat eredményez.**

A rekonstrukciós munka során az elhasználdott tárgyi eszköz eredeti állapotát megközelítőleg vagy teljesen állítjuk helyre úgy, hogy annak **kapacitása, funkciója, az ellátható feladatok köre bővül.**

Rekonstrukció a **korszerűsítés is**, ha az, a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.

A rekonstrukciós munkákat megalapozó vizsgálatok (kamerás vizsgálat, korrelációs mérés, akusztikus hálózatvizsgálat, stb.), tervek a beruházás részét képezik.

A rekonstrukció során az elbontott, cserélt részek értékét a nyilvántartásból ki kell vezetni.

1.3.3 Felújítás (értéknövelő felújítás, pótlás)

A **felújítás** az elhasználódott tárgyi eszköz **eredeti állaga** (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott **eszköz (hátralévő) élettartama megnövekszik**, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Nagyon lényeges a beruházási fogalmak szabatos használata, alkalmazása. Ennek igazi jelentőségét nem az egységes „műszaki nyelvhasználat” kialakításában kell keresni. Olyan fogalmi meghatározásokat kellett találni, amely közhasználatú, de megfelel a törvényi előírásoknak és a polgárjogi kötelezettségeknek.

A Számviteli Törvény a beruházás szót gyűjtőfogalomként is használja, de gazdálkodási szempontból a beruházás alatt - az előző terminológiában szereplő - új beruházás és rekonstrukció együttes folyamatát érti, és elkülöníti a felújítás fogalmától.

A felújítás fogalma

A felújítási tevékenység műszaki tartalmában eltér a beruházástól, számvitelileg azonban azonos fogalom, mert a tárgyi eszközök értékét növeli. A Számviteli Törvény előírásainak figyelembevételével, a felújítás fogalmának pontosítása azért fontos, mert meg kell húzni azt a határvonalat **műszaki tartalom szerint**, ami ezt a **karbantartási tevékenységtől megkülönbözteti**. A karbantartási tevékenységet költségként lehet elszámolni, tehát adóalapot csökkentő tevékenység. A felújítás mint beruházással azonosan kezelt tevékenység, viszont nem érinti közvetlenül az adóalapot. Az adóellenőrzés ezért az ilyen jellegű tevékenységet különös figyelemmel kíséri ellenőrzései folyamán.

A felújítás fogalmába tartozik a meglévő, de elhasználódott tárgyi eszközök eredeti állagának (kapacitásának, pontosságának) helyreállítása, élettartamának meghosszabbítását eredményező fődarabok cseréje, a nagyjavítások költségei.

A felújítási tevékenység során tehát a leltárban szereplő tárgyi eszköz fizikai valóságában változatlanul fellelhető, de műszaki paraméterei az elhasználódás miatt már nem alkalmasak a vele szemben támasztott minőségi követelmények teljesítéséhez. Hangsúlyozni kell, hogy az elhasználódást, az állagromlást az egész leltárfelvételi egységre, annak teljes műszaki tartalmára kell vonatkoztatni. Ezért kell a **nagyjavítás** költségeit felújításként kezelni. Az egyes vállalkozások eltérő technológiai sajátosságai miatt minden egyes vállalkozó köteles külön szabályzatban részletesen meghatározni legfontosabb termelő-berendezéseire vonatkoztatva, hogy mi minősül felújításnak a műszaki tartalom meghatározásával (például fődarabok cseréje). A következőkben bemutatunk néhány példát a felújításra.

A nagyjavítás fogalma:

Időszakonként, rendszeresen visszatérő, a tárgyi eszköz újra előállítási értékéhez viszonyítva általában jelentős költséggel járó helyreállítási munka. Így a leltárfelvételi egység eredeti műszaki állapota vagy megközelítően, vagy teljesen helyreáll. Jól megválasztott amortizációs kulcs (értéksökkenési leírás) esetén a műszaki elhasználódás mértéke és a forintban mért nullára történő leírás egybe esik. Ezért gazdaságossági megfontolás tárgya, hogy a nullára leírt eszközt felújítják-e (eredeti állapotát helyreállítják-e), vagy új beszerzést eszközölnék (beruháznak). Ezért azonos számvitelileg a felújítás és a beruházás fogalma.

A felújítások speciális esetei:

- Építési felújítás épületek, építmények leromlott állapotának helyreállítása. Feltétel azonban, hogy sem az eredeti alapterület, sem az eredeti légköbméter nem változhat. Ellenkező esetben a tevékenység beruházás. Az épület szerkezeti elemeinek megváltoztatása, figyelemmel az előbbi korlátozó tényezőkre, felújítás.
- Generál- (teljes) felújítás az épület több fő alkotórészére terjed ki. Ezzel szemben részleges a felújítás, amikor az épületnek csak egyes alkotórészeit építik át (tetőcsere stb.) Fontos azonban, hogy ezen munkálatok körében egyébként elvégzendő karbantartási jellegű munkálatokat is a felújítások között kell figyelembe venni.
- Gépi felújításnak minősül a lényeges alkatrészek cseréjével járó ún. közepes javítás is.
- Gépkocsik esetében az elkopott fődarabok cseréje csak akkor felújítás, ha erre a cserére a gépkocsi teljes nagyjavítása keretében kerül sor.
- Épületen belüli csővezetékek, radiátorok, egyéb szerelvények cseréje, felújítás.
- Nyomvonalas létesítmények esetében (utak, vezetékek stb.) azok szakaszos vagy teljes cseréje felújításnak minősül, hacsak nem minősülnek hibaelhárításnak.
- A felújítási munkákat megalapozó vizsgálatok (kamerás vizsgálat, korrelációs mérés, akusztikus hálózatvizsgálat, stb.), tervek a felújítás részét képezik.
- Épület belső-külső festése önmagában nem felújítás, hanem karbantartás. Azonban, ha az épületet használaton vásárolták és az üzembe helyezés előtt végzik el a belső és külső festést, akkor az beruházás, mert a beszerzett eszköz értéke emelkedik.

2.MŰKÖDTETÉS

A tárgyi eszköz működtetése mindazon műszaki-gazdasági intézkedések összessége, melyek **biztosítják a tárgyi eszköz rendeltetésszerű, hosszú-távú használatát.**

Ha tárgyi eszköz üzemben kívül van helyezve, de selejtezése nem történt meg, az **állagmegóvás, őrzés** ugyancsak a működtetés feladatkörébe tartozik.

A tárgyi eszköz működtetése két egymástól jól elkülöníthető tevékenységre és történésre osztható:

- Üzemelés
- Fenntartás

1.Üzemelés

Az a műszaki gazdasági tevékenység, amelynek során a tárgyi eszköz eredeti funkcióját emberi közreműködéssel anyag és energia felhasználással teljesíti, kifejti, megvalósítja.

Az üzemelés során az abban résztvevő tárgyi eszköz műszaki állapotában természetes elhasználódás következik be, melyet eredeti bekerülési értékének amortizációs költségként való elszámolásával fejezünk ki.

2.Fenntartás

Fenntartás a használatban lévő tárgyi eszköz üzemképességének folyamatos, zavartalan, biztonságos fenntartása, az ezt szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű, megelőző karbantartást és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni (például: az elhasználódott, hibás alkatrészek cseréje), amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi. E fogalom meghatározása, műszaki tartalmát illetően azért fontos, mert számviteli elszámolási technikája különbözik a beruházásokétól (felújításokétól).

Karbantartási tevékenységnek minősül a leltárfelvételi egység (tárgyi eszköz) folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási tevékenység és rendkívüli meghibásodás esetén hibaelhárítás.

Ezen tevékenységek ráfordításait a vállalkozás üzemeltetési költségei között kell elszámolni. Különös figyelmet kell fordítani a nyomvonalas létesítmények beruházási (felújítási) és karbantartási tevékenységének megkülönböztetésére.

3.VÁLLALKOZÁS (mint tevékenység)

A vállalkozás olyan társaságon kívülre irányuló műszaki-gazdasági tevékenység, mely során a vállalkozó (társaság) saját vagy bérelt tárgyi eszközök felhasználásával úgy állít elő terméket, teljesít szolgáltatást, hogy annak ellenértékét a megrendelő köteles a vállalkozó részére bocsátani a kettőjük között létrejött szerződés, megállapodás szerint.

Az adott értelmezésben a társaságon kívülre irányuló szolgáltatást is vállalkozásnak kell tekinteni.

Más megfogalmazásban minden „piacon értékesült” másodlagos tevékenységet, vagyis a melléktevékenységet vállalkozásnak tekintjük.

A társaság vállalkozásként számolja el a „Üzemeltetési Szerződés” keretében bérelt tárgyi eszközökön, vagyontárgyakon végzett beruházásokat, rekonstrukciókat és felújításokat.

III. TÁRGYI ESZKÖZÖK MŰKÖDTETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

1. ÜZEMELÉS

Gazdálkodási szempontból – a társaság Számviteli Politikájában meghatározottak szerint - üzemelési költségeknek számítanak az alábbiak, amelyek a tevékenység végzése során **közvetlenül** felmerülnek és felhasználásra, vagy közvetett költségként elszámolásra kerülnek:

- anyagköltség,
- kísértékű eszközfelhasználás,
- saját vízfelhasználás,
- hulladék megtérülés,
- villamos energia költség,
- gázenergia költség,
- fűtőanyag költség,
- üzemanyag költség,
- kenőanyag költség
- szállítás, fuvarozási költség,
- telefon, telefax költség,
- postaküldemények díja,
- utazással, kiküldetéssel kapcsolatos költségek,
- egyéb anyagi jellegű költségek, pl.
 - kutyaeledel,
 - kulcsmásolás,
 - cégtábla készítés,
 - térkép másolat,
 - tulajdoni lap másolat,
 - fénymásolás
 - filmelőhívás
- veszélyes hulladék elhelyezés,
- szennyvíziszap elhelyezés,
- személyi jellegű kifizetések,
 - bérköltség,
 - nyugdíjbiztosítási járulék,
 - egészségbiztosítási járulék,
 - egészségügyi hozzájárulás,
 - munkaadói járulék,
 - betegszabadság,
 - kerékpár használati díj,
 - társaságot terhelő táppénz,
 - megbízásos jogviszony költsége,
 - természetbeni juttatás (pl. termelési vacsora),
 - étkezési utalvány,
 - egyéb személyi jellegű kifizetés,
 - munkába járással kapcsolatos bérlet költségtérítés,
 - munkába járással kapcsolatos eseti költségtérítés,

- önkéntes nyugdíjbiztosító pénztár tagdíj, támogatás
- értékcsökkenési leírás, (lineárisan elszámolt és csoportosan nyilvántartott tárgyi eszközök ÉCS leírása)
- gépek, berendezések bérleti díja,
- ingatlanok bérleti díja,
- telefonvonal bérleti díj,
- üzemeltetett közművagyon bérleti díja,
- szakértői díj, szakvélemény díja,
- biztonsági szolgáltatás,
- műsorszórók előfizetési díja,
- köztisztasági, takarítási díj,
- vízminőséggel kapcsolatos víz- és szennyvíz vizsgálatok,
- védőterület rendbentartás, (tereprendezés, parkosítás, kaszálás)
- interkalibrációs díj,
- orvosi ügyelet, orvosi szolgáltatás díja,
- hitelesítési díjak,
- ellenőrzési díjak,
- hatósági díjak,
- illetékek,
- vízkészlet járulék,
- túlsúlyos járművek közlekedésének engedélyezési díja,
- gépjárművek Casco és kötelező biztosítási díja,
- labor vizsgálati díj,
- csatornatisztítás,
- búvárszivattyú csere,
- vízhálózat mosatás,
- videotechnikai szolgáltatás.

2.FENNTARTÁS

A fenntartás fajtái:

- Karbantartás:

A karbantartás az a fenntartási tevékenység, melyet meghatározott időben, tervszerűen vagy adott feltétel teljesülése esetén végzünk a tárgyi eszközön.

- Ciklikus:

Meghatározott rendszerességgel történő karbantartás.

- Állapotfüggő karbantartás:

Amikor a tárgyi eszköz műszaki paramétereit, állapotát rendszeresen figyelve, mérve, egy előre meghatározott elhasználódás esetén történik a beavatkozás.

- Javítás (Hibaelhárítás):

Javítás fogalomkörébe tartozik az a halaszthatatlan beavatkozás, amely a tárgyi eszközt hozzá újra használható állapotba úgy, hogy annak értéke nem növekszik.

Ezt a munkát rendszerint rövid idő alatt kevés anyag felhasználással a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételekkel a működtetést végzők önállóan vagy társaságon belüli egységek segítségével el tudják végezni.

- Állagmegóvás:

A használaton kívüli tárgyi eszközön végzett beavatkozás, amely annak állapotromlását akadályozza meg.

IV. A BERUHÁZÁS ÉS A MŰKÖDTETÉS FOGALMÁNAK ELHATÁROLÁSA TÁRGYI ESZKÖZ FŐCSOPORTONKÉNT

1.ÉPÜLETEK

1.Új beruházás, rekonstrukció (Számviteli értelmezésben: beruházás)

Mennyiségi növekedéssel járó épület beruházás

- Az épület létesítése, megépítése - akár végleges, akár ideiglenes rendeltetéssel (de 1 évnél hosszabb elhasználódási időre) valósították meg azt - bérelt, vagy saját tulajdonban lévő földterületen (telken).
- A modulrendszerű épület, faház, felfújható műanyag sátor megépítése, összeszerelése, felállítása, ha a megépítést követő egy éven belül a modulrendszerű épület nem kerül lebontásra. A kivitelezéshez használt melléképítmény, felvonulási és munkásellátási épület létesítése, ha azt egynél több megrendelés teljesítéséhez - lebontás nélkül - a megépítést követő 1 évnél hosszabb ideig üzemeltetik.
- A már meglévő, de más (vállalkozó) által korábban létrehozott, beszerzett (beruházott) és aktivált épület megvásárlása.
- A meglévő - a vállalkozás könyveiben nyilvántartott, vagy bérelt - épület részleges, vagy teljes újraépítése: **részleges** újraépítés az épület, egy, vagy több használati szintjének (emeletének) teljes lebontása és változatlan, vagy korszerűbb formában történő megépítése, illetőleg az épület egy részének az alapokig történő lebontása és változatlan, vagy korszerűbb formában történő megépítése; **teljes** újraépítés az épület egészének az alapokig történő lebontása és változatlan vagy korszerűbb formában történő megépítése (az épület részleges, vagy teljes újraépítését megelőzi az épület részleges, illetve teljes értékének kivezetése a nyilvántartásokból, részleges, illetve teljes selejtezése).

Mennyiségi növekedéssel nem járó épület beruházás

- A meglévő épület terjedelmének (hasznos alapterületének, vagy légtérének) növelése, ideértve a toldaléképítést, a tetőtér- és padlástér beépítést, az emeletráépítést, a helyiségek szintmegosztását (galéria kiépítésével, vagy más módon).
- A meglévő épület kiegészítése, bővítése az épület használhatóságát és ellátását biztosító szellőző-, légűdítő és nem technológiai célú berendezéssel, személyfelvonóval, mozgólépcsővel, központi fűtőberendezéssel, szemétdobóval, központi antennával, kaputelefonnal, lépcsőházi levélszekrényvel, az épületbe elmozdíthatatlanul beépített szerkezetekkel, mindezek berendezéseivel, vezetékeivel együtt, ideértve az álpadló és az álmennyezet utólagos létesítését is.
- A meglévő épületben a funkció bővítése, mert újonnan beépítették a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeit, felszerelték az ahhoz kapcsolódó szerelvényeket, berendezéseket, növelték a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás, a vízvezetés vezetékeinek hosszát, szerelvényeinek, berendezéseinek számát, azok körét.
- A meglévő épület átalakítása, átépítése, ha annak eredményeként az épület egészének vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése megváltozik, mert pld. az üzemcsarnokból irodákat alakítanak ki.
- A fűtőkorszerűsítés akkor, amikor egyedi szén-, koks-, vagy olajtüzelésű kályhafűtésről, egyedi gáz-, vagy elektromos fűtésről bármilyen tüzelőanyagú központi fűtésre történik az áttérés, ideértve a hőtárolós villanykályhák működéséhez szükséges elektromos vezetékhalózat kiépítését, továbbá gázkonvektorok beépítésével, a gázvezetékek

kiépítésével együtt járó fűtőkorszerűsítést, illetve a gázkonvektoroknak cirkogejzír-fűtésre való átállítását (cirkogejzír-berendezés, vezetékek, radiátorok) is.

- Ha a fűtőkorszerűsítés központi fűtésről központi fűtésre, illetve távfűtésre való áttérés, akkor mennyiségi növekedéssel nem járó épület beruházásnak csak a korábban meg nem lévő (tehát bővítést jelentő) gázvezeték kiépítését, az olajtároló tartályok elhelyezését, a távfűtőhálózatra való rákapcsolás miatti többletvezeték (általában a hőközpont és az épület csőrendszere között) kiépítést kell minősíteni.
- A meglévő épület tetőszerkezetének átalakítása, átépítése, ha ezáltal a tetőtér légtere változik (akár nő, akár csökken).

2. Felújítás

Az épületek, rendszeres használata következtében leromlott állapot helyreállítását szolgáló tevékenység. Ennek során sem az eredeti hely (elhelyezés), sem az eredeti alapterület, sem az eredeti rendeltetési cél nem változik meg. A szerkezeti elemek megváltoztatása azonban a munka felújítási jellegét nem befolyásolja. Az építési felújítás kétféle lehet: az egész területre, építményre kiterjedő teljes felújítás, az épület, vagy építmény legalább egy fő részére kiterjedő részleges felújítás.

Az épület részleges felújításának az a munka minősül, amely az épület fő részei közül legalább egyre teljes egészében, vagy túlnyomó részben kiterjed.

Az épület fő részei:

falazat,
nyílászáró szerkezet,
fedélszék,
héjazat,
központi fűtés,
vízvezeték,
felvonó,
világítási hálózat,
csatorna.

A felújítás olyan, időszakonként rendszeresen visszatérő, tárgyi eszköz újraelőállítási értékhez képest általában jelentős költséggel járó nagyjavítás, amely a tárgyi eszköz eredeti műszaki állapotát megközelítően vagy teljesen visszaállítja. A felújítási munkák elhatárolását azonban csak a költségek nagyságrendje alapján megítélni nem szabad.

1.2.1. Épület felújítás

- Meglévő épületnél a fűdémcsere és az azzal együtt elvégzett munkák.
- Meglévő épület szellőző-, légűdítő-berendezés **teljes cseréje** (a teljes cserébe beletartozik a központi és a helyi berendezések, a vezetékek cseréje is).
- Meglévő épületen személyfelvonó, mozgólépcső, szemétdobó, központi antenna, kaputelefon, lépcsőházi levélszekrény, álpadló és álmennyezet **külön-külön történő teljes cseréje**.
- Külön-külön is a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékének és berendezéseinek **együttes és teljes cseréje**.
- A meglévő központi fűtőberendezések (kazánok) **cseréje**.
- Fűtőkorszerűsítésnél minden olyan munka, amely a szilárd tüzelőanyagú központi fűtésről olaj-, vagy gázüzemű központi fűtésre, olajtüzelésű központi fűtésről gáztüzelésű központi

fűtésre, központi fűtésről távfűtésre való **átállással kapcsolatos** és nem minősül mennyiségi növekedéssel nem járó épület beruházásnak.

- Meglévő épület tetőszerkezetének **teljes cseréje**.
- **Teljes** vakolatcsere

3.Épületfenntartás, karbantartás

- Meglévő épületen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás **rendszeres helyreállítását** eredményezi, még akkor is, ha az épület alkotórészei lényeges elemeinek **részleges cseréjével** jár együtt.
- A rendeltetésszerű használat érdekében elvégzett külső, belső **állagmegóvási munka** (vakolás, meszelés, festés, mázolás) még akkor is, ha az egész épületre kiterjed (homlokzat javítása, beleértve a nyílászárók cseréjét is), vagy ha korszerűbb formában, módszerrel történik a javítási munka (pld. meszelés helyett festés, vagy tapétázás).
- Tetőszerkezet **javítás, részleges cseréje**.
- Lapostető-szigetelés **javítása**.
- Az épület talajnedvesség elleni **szigetelése, injektálása**.
- A szellőző-, légűdítő-berendezések **részleges cseréje**, a személyfelvonó, a mozgólépcső, a szemétdobó, a központi antenna, a kaputelefon, a lépcsőházi levélszekrény egyes darabjainak, alkotórészeinek cseréje.
- A villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeinek, berendezéseinek **részleges cseréje**.
- A meglévő épület olyan átépítése, átalakítása, amelynek eredményeként az épület egészének, vagy az épület egy részének funkciója, **rendeltetése nem változik** meg (például célszerűségi okokból az épületen belüli válaszfalak, szociális helyiségek áthelyezése).
- Ugyanakkor nem épületfenntartás, karbantartás, hanem **felújítás** az előzőek szerinti munkavégzés, ha az adott épület vagy jelentősebb épületrész **eredeti műszaki állapota megközelítően vagy teljesen visszaáll**, ha a munkavégzés olyan korszerűsítést eredményez, amely az épület használhatóságát, gazdaságosságát növeli, feltéve, hogy a munkavégzés - a valós tartalmat egybeszámító - értéke a számviteli politikában megjelölt **értékhatárt meghaladja**.

2.ÉPÍTMÉNYEK

1.Új beruházás, rekonstrukció (Számvitel: beruházás)

Mennyiségi növekedéssel járó építmény-beruházásnak minősül:

- Utak, térburkolatok, járdák megépítése, valamennyi elemének szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje.
- Az Építményjegyzékbe tartozó adatközlési, áramszolgáltató, távíró, távbeszélő, postai, vasúti, egyéb lég- és kábelvezetékek, vezetékhálózatok megépítése, felszerelése, ezen meglévő vezetékek, vezetékhálózatok valamennyi elemének szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje, hosszának növelése.
- Az Építményjegyzékbe tartozó vízvezetékek, gőz-, forró-, meleg-, hévíz-, kondenzvíz-vezetékek, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékek, szennyvíz és csapadékvíz csatornák, technológiai (vegyi) távvezetékek, egyéb technológiai vezetékek és tartozékaik (aknák, elzáró és szabályozó szerelvények, fogyasztásmérők, tűzcsapok, ...) megépítése, szerelése, a vezetékek földben, vagy védőcsatornában való elhelyezése, tartópilléreken, oszlopokon történő vezetése, a meglévő vezetékek, vezetékhálózatok valamennyi elemének

(tartópillérek, oszlopok, közműalagutak kivételével) szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje, hosszának növelése. A tartópillérek, oszlopok, közműalagutak külön-külön egyedileg minősülnek tárgyi eszköznek, így azok létesítése, elhelyezése, selejtezést követő cseréje mennyiségi növekedéssel járó építmény beruházás.

- Az épületen belüli technológiai rendeltetésű - előző bekezdésben felsorolt- vezetékek megépítése, ezen vezetékek szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje.
- Kerítések, korlátok megépítése, azok szakaszos, vagy teljes cseréje, ha a csere során a tartóoszlopokat is cserélik.
- Meglévő utak, térburkolatok alapterületének növelése, illetve olyan átépítése, mely során a burkolat minősége változik. Az átépítésre kerülőút, térburkolat értékét a nyilvántartásokból ki kell vezetni.
- Az Építményjegyzékbe tartozó vízi létesítmények (pl. kutak, vízkezelő-, tisztító-, tároló létesítmények, szennyvízkezelő-, tisztító-, tároló-, fertőtlenítő létesítmények) megépítése, létesítése, szerelése, mennyiségének növelése.
- A földterület megszerzése.

Mennyiségi növekedéssel nem járó építmény-beruházások:

- Meglévő utak, térburkolatok, járdák burkolatának megerősítése, átbocsátó képességének növelése, ha a megerősítés eredményeként ezen építmények teherbírása nő.
- Meglévő, az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli- adatközlési, áramszolgáltató, távíró-, távbeszélő-, postai, vasúti és egyéb lég- és kábelvezetékek, vezetékhalozatok kiegészítése további alkotórészekkel, tartozékokkal.
- Meglévő, az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli vízvezetékek, gőz-, forró-, meleg-, hévíz-, kondenzvíz-vezetékek, kőolaj-, földgáz és egyéb gázvezetékek, egyéb technológiai vezetékek, vezetékhalozatok kiegészítése további tartozékokkal, alkotórészekkel (aknák, elzáró és szabályozó szerelvények, fogyasztásmérők, tűzcsapok,...).
- Meglévő, az Építményjegyzékbe tartozó vízi létesítmények (pl. kutak, vízkezelő-, tisztító-, tároló létesítmények, szennyvízkezelő-, tisztító-, tároló-, fertőtlenítő létesítmények) kiegészítése további tartozékokkal, kapacitásának, teljesítményének növelése.
- A tereprendezési, területfeltöltési, közművesítési, park- és kerítésépítési munka, amennyiben az nem minősül egyedi tárgyi eszköznek.

2.Építmény-felújítás

- Meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli- adatközlési, áramszolgáltató, távíró-, távbeszélő-, postai, vasúti és egyéb lég- és kábelvezetékeinek szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket, vagy csak a tartozékokat cserélik.
- Meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli vízvezetékek, gőz-, forró-, meleg-, hévíz-, kondenzvíz-vezetékek, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékek, szennyvíz és csapadékvíz csatornák, technológiai (vegyszeres) távvezetékek, egyéb technológiai vezetékek szakaszosan, vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket, vagy csak a tartozékokat, alkotórészeket (aknák, elzáró és szabályozó szerelvények, fogyasztásmérők, tűzcsapok,...) cserélik.
- Meglévő vízvezeték szakasz cseréje, hibajavítása, ha a cserélendő csőhossz meghaladja a cső gyártási hosszát, vagy 6 métert, vagy a beavatkozást csak vákuumos vízszintsüllyesztéssel lehet megvalósítani.

- Meglévő csatorna szakasz cseréje, hibajavítása, ha a cserélendő csatorna szakasz hossza meghaladja a cső gyártási hosszát, és a 4 métert, vagy a beavatkozást csak vákuumos vízszintsüllyesztéssel lehet megvalósítani. Felújítás a csatorna akna megsüllyedésének javítása, ha az, az akna újjáépítésével jár együtt. Nem tartozik az építmény felújítások közé az akna elemek önálló cseréje.
- Meglévő, az Építményjegyzékbe tartozó vízi létesítmények (pl. vízkezelő-, tisztító-, tároló létesítmények, szennyvízkezelő-, tisztító-, tároló-, fertőtlenítő létesítmények) szerkezetének megerősítése, szerkezeti elemeinek teljes cseréje építmény-felújítás.
- Kutak melléfúrásos felújítása, mely a meglévő kút eltömedékelésével együtt valósul meg.
- Meglévő utak, térburkolatok olyan helyreállítása, amikor az út, a térburkolat kapacitása, átbocsátó képessége nem nő.
- Kerítések cseréje, gépészet és elektromos berendezések cseréje.
- Bekötések esetén: bekötések teljes cseréje vezeték-felújítási és burkolat-helyreállítási munkákkal együtt
- Térszíni és magastárolók, (víztornyok, stb.) külső és belső szigetelésének cseréje.

3.Építményfenntartás, karbantartás

- A meglévő építményen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében a tervszerű megelőző karbantartás (TMK) keretében, vagy eseti jelleggel, de rendszeresen el kell végezni, ideértve a vis-maior (előre nem látott körülmény, elháríthatatlan akadály) miatt szükségessé váló közvetlen hibaelhárítást, továbbá a közvetlen hibaelhárítás miatt más tárgyi eszközökön végzett bontási és helyreállítási munkákat is.
- A vis-maior miatt szükségessé váló vezetékcserek a karbantartás körébe tartoznak, ha a cserélt vezeték hossza nem haladja meg a legkisebb gyártási hosszt, vízvezeték esetében a 6 métert, csatorna esetében a 4 métert, vagy a beavatkozás nem igényel vákuumos vízszintsüllyesztést, illetve áramszolgáltató, táviró-, távbeszélő-, postai, vasúti, és egyéb lég- és kábelvezetéknél a két oszlop, tartószerkezet, ellenőrző akna közötti, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz-, kondenzvíz-vezetéseknél, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékeknél, technológiai vezetéseknél két alátámasztási hely, illetve két ellenőrző akna közötti vezetékszaksaszt.
- Meglévő utakra, a térburkolatokra, járdákra új koptatóréteg felvitele, továbbá a kikopott burkolat (az úgynevezett kátyúk) helyreállítása, ha a felvitt új koptatóréteg vastagsága nem haladja meg a 6 cm-, és ezáltal nem eredményezi ezen eszközök kapacitásának növekedését.
- Kerítések, korlátok - oszlopok közötti-betéteinek, dróthálózatának, lábazatának részleges cseréje, ha a tartóoszlopokat nem cserélik.
- A talaj természetes, vagy mesterséges alakulatának fenntartása, helyreállítása (vízmosás, gödör, keréknyom, felfagyás elegyengetése, vagy feltöltése), ha az nem másberuházás miatt történt
- Kúttisztítás, savazás, szivattyú-beszabályozás, ellenőrzés.
- Tetőjavítás, nyílászárók vagy záruk javítása, gépészet és energiarendszerek javítás.
- **Vezetékek, csatornák és csőidomok esetén:** vízszivárgás és csőtörés lokalizált javítása, vakolat lokalizált helyreállítása, rövidebb, azaz **legfeljebb egy szál cső** - (6 m) csatorna (4 m) vagy ivóvízvezeték - **szakaszok cseréje**.
- **Fogyasztói bekötések:** szivárgás-elhárítás és csőidomok, szerelvények részleges cseréje.

3. MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK

1. Új beruházás, rekonstrukció (Számvitel: Beruházás)

Mennyiségi növekedéssel járó gépberuházás

- A gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelések, műszerek, járművek, konténer jellegű térelemek, valamint ezek kizárólagos tartozékainak beszerzése, szállítása, alapozása, saját vállalkozásban végzett előállítása, felszerelése és működőképes állapotban végzett előállítása, felszerelése és működőképes állapotba hozása, üzembe helyezése.
- A már meglévő, de más (vállalkozó) által korábban beszerzett (beruházott) és aktivált gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek megvásárlása, ideértve a roncsként, hulladékként megvásároltakat is, ezen eszközök szállítása, alapozása, szerelése, üzemképes állapotba hozása, üzembe helyezése.
- Az épületben elhelyezett olyan központi fűtőberendezés (kazán) létesítése, amely az adott épület fűtésén és melegvízellátásán kívül az épületben folyó technológiai célú tevékenység hőenergiával való ellátását, - más épületek fűtését és melegvízellátását is biztosítja.
- Az épületeken elhelyezett riasztóberendezés felszerelése.
- A több gépre, gépi és technológiai berendezésre, felszerelésre, műszerre, járműre felszerelhető, felhasználható, cserélhető tartozékok beszerzése, előállítása.
- A több gép, gépi és technológiai berendezés, felszerelés, műszer tart rendszerű összeszerelésével munkaeszköz kialakítása.
- A gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelése, műszerek, járművek cseréje.

Mennyiségi növekedéssel nem járó gépberuházás

- Cseregépes, csere gépkocsis javítás, ha a csereként kapott használt, felújított gép, gépjármű nem azonos gyártmányú, vagy nem azonos típusú a leadott géppel, gépjárművel, vagy magasabb felszereltségű, kapacitású, nagyobb teherbírású, mint a leadott gép, gépjármű.
- A gép, jármű kiegészítése, bővítése további tartozékokkal, ha a tartozékokkal történő bővítés, az átalakítás következtében a gép, a jármű további műveletek, vagy új feladatok ellátására válik alkalmassá, kapacitása növekszik, eredeti rendeltetése megváltozik.
- A használaton kívül lévő, üzemképtelen, teljesen (0-ig) leírt, vagy a készletek között maradványértéken szereplő gép, gépi és technológiai berendezés, műszer, jármű üzemképes állapotba hozása, működésre alkalmassá tétele, üzembe helyezése.
- A bérelt, lízingelt gép, gépi és technológiai berendezés, műszer, jármű bérbevevőt, lízingbevevőt terhelő beruházási ráfordításai, üzembe helyezése.

2. Felújítás

Általános helyreállítás: melynek során a gép (berendezés) működése, pontossága, teljesítőképessége és üzembiztonsága az eredeti állapotot megközelíti, azt eléri, vagy a felújítási munkák során végrehajtott korszerűsítésből eredően túl is haladja. **Nem tekinthető** azonban **felújításnak** a nem korszerűsítésből eredő teljesítőképesség növelés (pl. bővítés), az ugyanis beruházás. A felújítási munka elhatárolásánál az élettartam (a hátralévő élettartam) meghosszabbítását kell elsődleges szempontnak tekinteni.

A tárgyi eszköz összeszerelése útján kialakított munkaeszköz csak akkor minősíthető egyedi tárgyi eszköznek, ha az összeszerelés után zárt munkafolyamatot lát el és a továbbiakban a beépített (összeszerelt) alkotórészek külön-külön (önállóan) nem használhatók (egyedi tárgyi eszköz jellegüket elvesztik).

A több - egyedileg is gépnek, gépi, technológiai berendezésnek minősülő - tárgyi eszköz összekapcsolásával kialakított munkaeszköz (komplex berendezés, gépsor) nem minősíthető

egyedi gépnek, ha az összeszerelt eszközök a technológiai folyamatban önálló funkciót, feladatot (tevékenységet) látnak el.

Külön-külön kell minősíteni egyedileg azokat az eszközöket, amelyek ugyan egymással szoros kapcsolatban vannak (rendszer alkotnak), amelyek használata egymástól elválaszthatatlan (például a számítógép központi egysége és a tárolók, perifériák), de amelyek között ez a kapcsolat bármikor megszakítható, és az adott eszközök más eszközökkel helyettesíthetők.

A többi tárgyi eszközre felszerelhető (felhasználható, cserélhető) tartozékokat, szerszámokat, szerszámkészleteket, műszereket egyedileg kell - várható használati idejük alapján- tárgyi eszköznek, vagy forgóeszköznek minősíteni.

A felújítás helyes értelmezéséhez itt is kulcsszó az „**elhasználódott**”, méghozzá úgy, hogy az a **tárgyi eszköz egészére vonatkozik**. Tehát nem az egyes alkatrészek, fődarabok használódtak el, hanem a tárgyi eszköz egésze.

Az üzemeltető döntés előtt áll: felújítja, vagy új beszerzés révén kicseréli az adott tárgyi eszközt, amely már nem képes megfelelni eredeti funkciójának. Fontos tudnunk, hogy több egyedinek, önállóan minősülő tárgyi eszköz összekapcsolása, egy egységként kezelése (egy leltárfelvételi egységként történő nyilvántartása) nem változtat azon, hogy a felújítás az egyedi tárgyi eszközhöz kapcsolódó fogalom.

- A rendkívüli esemény következtében elértéktelenedett gép, jármű üzemképes állapotba hozása fődarabok cseréjével, az elhasználódott alkatrészek, tartozékok pótlásával, amennyiben az nem minősül beruházásnak.
- A több gép, gépi és technológiai berendezés, felszerelés, műszer (zárt rendszerű összeszerelésével kialakított munkaeszköz) egy-egy funkcióját ellátó egységek cseréje.
- A cseregépes, csere gépkocsijavítás, ha a csereként kapott használt, felújított gép, gépjármű azonos gyártmányú, azonos típusú a leadott géppel, gépjárművel, azonos felszereltségű, kapacitású, teherbírású, mint a leadott gép, gépjármű.
- A már összes alkatrészét tekintve elhasználódott, üzemen, illetve járművek tekintetében forgalmon kívül helyezett eszközök felújítását, azaz a fődarabok cseréjével az elhasználódott tárgyi eszközt tesszük alkalmassá arra, hogy azt újra rendeltetésszerűen használni lehessen.
- Azokat a ráfordításokat, amelyek a rendszeres üzemeltetéshez és működéshez szükséges javításokat meghaladják (pld. új funkciós egységek beszerelése), és nem a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezik.
- Időszakonként rendszeresen visszatérő, tárgyi eszköz újraelőállítási költségéhez képest általában jelentős költséggel járó nagyjavítás, amely a tárgyi eszköz eredeti műszaki állapotát megközelítően, vagy teljesen visszaállítja.
- Ha a felújítás után a tárgyi eszköz korábban becsült teljesítményén túl, megnövekszik a tárgyi eszköz működtetéséből várható jövőbeni haszon: a tárgyi eszköz élettartama nő, kapacitása bővül, az általa előállított termék minősége javul, a korábban becsült költségek csökkennek.
- Ha a tárgyi eszköz rendeltetésszerű használata **legalább 1 évvel** meghosszabbodik.
- Elektromos, elektrotechnikai és vezérlő berendezések esetén: szivattyúk, motorok, elektromos szerelvények, valamint különféle közműtartozékok azonos típusúval vagy azonos technikai paraméterekkel rendelkező típusúval való cseréje.

3. Fenntartás

- A meglévő - üzemeltető könyveiben nyilvántartott, vagy bérelt- gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló karbantartási, javítási, állagmegóvási munkák, mint például a gépek és járművek időszakonkénti felülvizsgálata, tisztítása, kenése, a meghibásodások és üzemzavarok elhárítása, a tervszerű megelőző karbantartás, a rendeltetésszerű használat során elhasználódott alkatrészek cseréje, a fődarabok javítása, a folyamatos működés, a biztonságos üzemeltetés érdekében a fődarabok és a tárgyi eszköz értékébe tartozó tartozékok cseréje, ha a csere következtében nem változik meg a gépek, járművek kapacitása, élettartama, funkciói nem bővülnek.
- A meglévő gépek, járművek olyan korszerűsítése, alkotórészeik olyan - az eredetitől eltérő, az üzembiztonságot, a gazdaságosságot növelő, a környezetszennyezést csökkentő-megoldása, amelynek eredményeként a gépek, járművek kapacitása nem növekszik, eredeti rendeltetése nem változik meg, funkciói nem bővülnek, további műveletek, vagy új feladatok ellátására nem lesz alkalmas.
- A meglévő gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak vállalkozáson belüli (egyik szervezeti egységtől a másikhoz) áthelyezésével kapcsolatosan az alapozás megszüntetése (feltörése), az áthelyezéssel kapcsolatos szállítása, majd az új helyen alapozása, szerelése, üzembe helyezése.
- Ugyanakkor nem fenntartás, hanem felújítás az előzőek szerinti munkavégzés, ha az adott berendezés, gép vagy jármű eredeti műszaki állapota megközelítően vagy teljesen visszaáll, használati élettartama növekszik, illetve a műszaki tartalma korszerűbb lesz, feltéve, hogy e munkavégzés - a valós tartalmat egybeszámító - értéke a számviteli politikában megjelölt értékhatárt meghaladja.

4.A MŰSZAKI TARTALOM (SZÁMVITELI) MEGOSZTÁSÁNAK ALAPELVEI

Az elhatárolás, megosztás alapelveit a mindenkori számviteli politika rögzíti.

A számviteli politika elvei mellett a következő szabályok érvényesek.

A felújítási ráfordítások (aktiválás) és a karbantartási, javítási, fenntartási költségek **elhatárolásánál döntő**, hogy a végrehajtandó, vagy végrehajtott javítás és/vagy fődarab csere **milyen okból vált szükségessé**, illetve milyen „elhasználódott” állapotban van a tárgyi eszköz.

Nem lehet például egy viszonylag új és jó műszaki állapotban lévő bűvárszivattyú helytelen üzemeltetésére visszavezethető meghibásodása (kavitáció miatti járókerék cserék, vagy szívóvédelem hiánya miatti villanymotor leégés, stb.) miatti fődarab cserével egybekötött javítás költségeit a tárgyi eszköz értékét növelő felújításának tekinteni. Ugyanakkor, ha az előbbieken említett fődarab cserével egybekötött javítást egy elhasználódott (csaknem nullára leíródott, vagy a beszerzési költségéhez képest jelentősen eltérő nyilvántartási értékű) tárgyi eszközön hajtják végre, akkor az értéknövelő felújításnak kell tekinteni.

A 4. fejezetben részletezett, felújításnak minősített munkák (javítások, fődarab cserék, egységcserek) nem egyértelműsíthetők minden egyes tárgyi eszközre.

Vitatható esetben – ha a munkavégzés értéke a számviteli politikában meghatározott értéket meghaladja – a műszaki tartalmat a társasági beruházásért felelős osztályvezető határozza meg. Ötszázezer forint feletti értékhatárnál a gazdasági vezérigazgató helyettes, kétmillió forint feletti értékhatárnál a vezérigazgató határozza meg.

V. TÁRGYI ESZKÖZÖK RÉSZLETES ISMERTETÉSE, FELÚJÍTÁS, FENNTARTÁS RÉSZLETES SZABÁLYOZÁSA

1.ÉPÜLETEK

Épület az ideiglenes, vagy végleges rendeltetéssel megvalósított ingatlan jellegű tárgyi eszköz, amely csak talajjal való egybeépítés (alapozás) révén, vagy a talaj természetes állapotának, természetes geológiai alakulatának megváltoztatása révén jöhet létre, a talajtól csak anyagira, szerkezeteire szétbontás útján távolítható el, ezáltal azonban eredeti rendeltetésének megfelelő használatra alkalmatlanná válik

Az épületeknél gyakran előfordul, hogy több funkciót látnak el, ilyenkor az épületet egy leltárfelvételi egységként, aszerint a funkció szerint kell felvenni, amelyik az épület legnagyobb részére terjed ki. Egy épületet több leltárfelvételi egységként csak akkor kell felvenni, ha az épület részei között (pl. az eredeti és a toldalék épület között) az elhasználódási idejük (leírási kulcsuk) tekintetében lényeges különbség van.

Az épületeket elhasználódási idejük alapján három csoportba soroljuk. Ezek a következők:

I. Hosszú élettartamú épületek

Melyek felmenő (függőleges) teherhordó szerkezetei beton, vasbeton, téglá, kő, kohó-, vagy habsalak, egyéb szilárd falazó elem, vagy acél szerkezetűek, anyagúak. A kitöltő (nem teherhordó) falazatai téglá, blokk, panel, öntött falazatok, fémlemez, szendvics, gipsz, üvegbeton és profilüveg felületek. A vízszintes teherhordó szerkezetei (közbenső és tetőfödémek, illetve egyesített teherhordó és térelhatároló tetőszerkezetek) előre gyártott, vagy monolit vasbeton födémek, acéltartók kitöltő elemekkel, vagy boltozott födémek.

II. Közepes élettartamú épületek

Melyek felmenő teherhordó szerkezetei könnyű acél és egyéb fémszerkezetek, gázszilikát szerkezetek, bauxitbeton szerkezetek, tufa és salakblokk szerkezetek, fűrészelt fa szerkezetek, vályogfalak szigetelt alapokon. Kitöltő falazatai azbeszt, műanyag és egyéb függönyfalak (szendvics szerkezetek). Vízszintes teherhordó szerkezetei fagerendás, borított és sűrűgerendás Mátrai födémek, könnyű acél födémek, illetve egyesített acél tetőszerkezetek könnyű kitöltő elemekkel.

III. Gyorsan elhasználódó épületek

A felmenő teherhordó szerkezetek szerfás és deszkaszerkezetek, vályogvert falszerkezetek, ideiglenes téglafalazatok.

Kitöltő falazatai deszkafalak, lemezkeretbe sajtolt lapfalak.

Vízszintes teherhordó szerkezetei szerfás, tapasztott és egyéb fafödémek, vagy könnyű szerkezetek.

A gyakorlatban előforduló **épületeket** az alábbi **csoportokba** sorolhatjuk:

- Igazgatási épületek

- Üzemviteli épületek

üzemviteli épületek

fakonténer házak

labor épületek

POLIDOM műanyag konténerházak

- Nyomásfokozó és/vagy technológiai épületek
szivattyúházak
technológiai berendezések épületei
- Műhely és szerviz épületek
- Raktár és tároló épületek
raktárak
szabadtéri raktárak, nyitott színek
garázsok
önálló tároló állványzatok
istállók, ólak
hulladéktároló épületek
- Közszolgáltatású strandok és fürdők
strandok és fürdőépületek
műanyag kupolák, sátrak
- Üzemi célú szociális épületek
öltözők, fürdők, éttermek
gátőrházak
- Speciális célú épületek
transzformátorházak
elektromos mérő, elosztó, kapcsoló és vezérlő házak
kazánházak,
kutak felépítményei,
klórozó épületek,
porták
iszapkezelés épületei,
mezőgazdasági épületek,
egyéb tevékenységet szolgáló épületek.
- Üzemkörön kívüli, jóléti szociális épületek
szolgálati lakások,
éttermek,
kereskedelmi épületek,
egészségügyi épületek,
művelődési és oktatási épületek,
sportcélú épületek,
munkásszállók, vendégházak,
üdülők, nyaralók.

1.Épületekre és építményekre vonatkozó szabályok

Építési felújítás az épületek, építmények rendszeres használata következtében leromlott állapot helyreállítását szolgáló tevékenység. Ennek során sem az eredeti hely (elhelyezés), sem az eredeti alapterület, sem az eredeti rendeltetési cél nem változik meg. A szerkezeti elemek megváltoztatása azonban a munka felújítási jellegét nem befolyásolja. Az építési felújítás kétféle lehet:

- az egész épületre, építményre kiterjedő teljes felújítás,
- az épület vagy építmény legalább egy fő részére kiterjedő részleges felújítás.

Az épület részleges felújításának az a munka minősül, amely az épület fő részei közül legalább egyre teljes egészében vagy túlnyomó részben kiterjed.

Az épület **fő részei**:

falazat,
nyílászáró szerkezet,
fedélszék,
héjazat,
központi fűtés,
vízvezeték,
felvonó,
világítási hálózat,
csatorna.

Nem része az épületnek, ezért külön tárgyi eszközként kell kimutatni:

az épületen belüli technológiai rendeltetésű vezetékeket, a riasztó berendezéseket, a teherfelvonót és gépészeti berendezéseit,
az épületben elhelyezett olyan központi fűtőberendezést (kazánt), amely az adott épület fűtésén és melegvíz-ellátásán kívül
az épületben folyó technológiai célú tevékenység hőenergiával való ellátását, más épületek fűtését, melegvíz ellátását is biztosítja.

2.Épületfelújítás

Épület **felújításnak minősülnek** az alábbi munkák:

- Az épület elhasználódott tetőszerkezetének teljes cseréje.
- Kemény héjalású tetők teljes cseréje.
- Lágyfedésű tetők teljes felületének cseréje (szigetelése)
- Az épület teljes homlokzatának felújítása, külső hőszigetelése.
- Az épületben lévő személyfelvonó, mozgólépcső, szemétdobó, központi antenna, kaputelefon, lépcsőházi levélszekrény teljes cseréje.
- A meglévő központi fűtőberendezések (kazánok) cseréje.
- Fűtéskorszerűsítésnél minden olyan munka, amely a szilárd tüzelőanyagú központi fűtésről olaj-, vagy gázüzemű központi fűtésre, olajtüzelésű központi fűtésről gáztüzelésű központi fűtésre, központi fűtésről távfűtésre való átállással kapcsolatos és nem minősül mennyiségi növekedéssel nem járó épület beruházásnak.

3.Épületkarbantartás

- Meglévő épületen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetészerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi, még akkor is, ha az épület alkotórészei lényeges elemeinek részleges cseréjével jár együtt.
- A rendeltetészerű használat érdekében elvégzett külső, belső állagmegóvási munka (vakolás, meszelés, festés, mázolás)
- Tetőszerkezet javítása, részleges cseréje.
- Lapostető szigetelés javítása.
- Az épület talajnedvesség elleni szigetelése, injektálása.
- A szellőző-, légűdítő-berendezések részleges cseréje, a személyfelvonó, a mozgólépcső, a szemétdobó, a központi antenna, a kaputelefon, a lépcsőházi levélszekrény egyes darabjainak, alkotórészeinek cseréje.
- A villamosenergia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeinek, berendezéseinek részleges cseréje.
- A meglévő épület olyan átépítése, átalakítása, amelynek eredményeként az épület egészének, vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése nem változik meg (például célszerűségi okokból az épületen belüli válaszfalak, szociális helyiségek áthelyezése).

2.ÉPÍTMÉNYEK

A vízellátás, a csatornázás és a fürdők épületeit gyakran egybeépítik olyan építménnyel (pld. medencével), amely az együttes létesítmény nagyobb részét képezi. Ilyenek a kutak felé épített kútfülkék, kútkezelő épületek, a víztisztítás műtárgyai, a homokfogó-, ülepítő-, derítő-, szűrő és tisztavíz medencéket magukba foglaló épületek, a szennyvíztisztítás egyes műtárgyai feletti épületek, a fedett uszodák épületei. Ezek az alattuk lévő építménnyel egy leltárfelvételi egységet alkotnak, és ezért ezeket az építmények között kell nyilvántartani.

Az épületként kezelhetők azok a medencés fürdőépületek, ahol az egyéb szolgáltató helyiségek, kádfürdők, öltözők, stb. az épület nagyobb részét foglalják el. Nyitott uszodák, strandfürdők különálló öltözői, kabinjai, stb. ugyancsak épületnek minősülnek.

1.VÍZELLÁTÁS ÉPÍTMÉNYEI:

2.1.1 Telephelyek, védőterületek

Ide tartoznak a:

földterületek, ezen belül a kisajátítási tervek, kisajátított földterületek, kezelésbe átvett földterületek, védterületi tervezések, hidrogeológiai védőidom tervezések és kialakítások, vagyoni értékű jogok, különböző minőségű telepi bevezető és belső utak, tárolóterek, kerítések, kapuk, sorompók, parkfelületek,

Felújításnak minősül:

A meglévő földterületek védterületi terveinek bővítése, átdolgozása. (A védterületi tervekkel nem rendelkező védterületek tervezése, mennyiségi növekedéssel nem járó építmény beruházásnak minősül.)

A meglévő utak, térburkolatok olyan helyreállítása, amikor az út, a térburkolat kapacitása, átbocsátó képessége nem nő, a felvitt koptatóréteg vastagsága átlagosan meghaladja a 6 cm-t, felülete pedig megegyezik a teljes burkolt felülettel.

A meglévő kerítések, korlátok betéteinek, dróthálózatának, lábázatának teljes cseréje. (Amennyiben a tartóoszlopokat is cserélik, úgy az mennyiségi növekedéssel járó építmény beruházásnak minősül.)

Ültetvények (parkfelületi növényzet) korszerűsítése, cserjék, vagy fák telepítése, amennyiben az nem minősül beruházásnak.

2.1.2 Fúrt kutak

Ide tartoznak a:

- gyógy- és hévízkutak,
- csőkutak,
- mélyfúrású kutak,
- megfigyelő kutak.

Felújításnak minősül:

Az eredeti vízáadó képesség visszaállítása érdekében végzett:

- szűrőcső csere,
- kutak vízzáródása (cementezés),
- mélyítés ráfúrással.

A Felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

2.1.3 Víz tároló medencék, víztornyok

Ide tartoznak a:

- vasbeton és falazott szerkezetű mély- és magas ivóvíztárolók,
- acélszerkezetű víztornyok, hidroglobuszok, aquaglobuszok, hidrohengerek, acéltartályok,
- közfürdő, gyógyfürdő-, uszoda-, strandfürdő medencék,
- tűzvíztároló és egyéb funkciójú víztároló medencék,
- és ezekkel az építményekkel egy leltárfelvételi egységet képező zárkamrák, csőkamrák, bejárati, szellőző és ellenőrző helyiségek.

Felújításnak minősül:

Az elhasználódott műtárgyakon (teljes körűen, vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.

Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró, vagy koptatóréteg felhordása.

Acélszerkezetű víztornyok héjazatának és/vagy hőszigetelésének teljes felújítása.

Acélszerkezetű víztornyok valamennyi acélszerkezetének teljes felújítása

A vezetékek teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.

A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

Szellőző berendezések teljes felújítása.

2.1.4 Víz tisztítás műtárgyai

Ide tartoznak a:

- gerebek és szitaszűrők építményei,
- ülepítők, sűrítők,
- flotációs eljárások építményei,
- derítők műtárgyai,
- különböző szemcsés szűrők építményei, zárt gyorszűrők, ioncserélők tartályai,
- légüstök, légtartályok és hidroforok,
- gáztalanítók műtárgyai,

vas- és mangántalanítás, lágyítás, nitrátmentesítés és azrénektávolítás építményei, oxidációs és fertőtlenítő eljárások építményei, iszapkezelés építményei.

A felsorolt építményekből azok, amelyek egybeépültek, és nem gravitációs csatornával, vagy vezetékkel kapcsolódnak egymáshoz, egy leltárfelvételi egységet alkotnak. Eltérő leírási kulcsok esetén a nagyobb részt képviselő építmény kulcsát kell alkalmazni.

A telepen belüli egyes műtárgyak közötti, vizet szállító, nyitott, vagy zárt gravitációs csatornákat, vagy nyomócsöveket annak a műtárgynak a leltárfelvételi egységébe kell felvenni, amelyből kiindulnak.

Felújításnak minősül:

Az elhasználódott műtárgyakon (teljes körűen, vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.

Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró, vagy koptató réteg felhordása.

A vezetékek szakaszos vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.

Monolit csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti csatornaszakasz cseréje.

Csatornák, vagy nyomóvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.

Aknák teljes körű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).

Csőköteges, vagy lemezes ülepítők betéteinek teljes cseréje.

Acélszerkezetű tartályok valamennyi acélszerkezetének teljes felújítása.

A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

2.1.5 Vízvezetékek és műtárgyaik

Kútcsoportok gyűjtővezetékei, telepen belüli vezetékek

Szállítóvezetékek

Elosztóvezetékek

Bekötővezetékek

Műtárgyak

Ide tartoznak a:

különböző átmérőjű és anyagú védterületen belüli (szivattyúk szívó és nyomócsövei és azon kívüli fővezetékek (távvezetékek) és elosztóvezetékek,

bekötővezetékek,

védőcsatornák (védőcsövek), csőhidak,

az ivóvízhálózaton lévő különböző funkciójú aknák,

elzáró és szabályozó szerelvények,

légtelenítők,

közkifolyók,

tűzcsapok,

szivacsbehelyező és mosató idomok.

A vízvezeték hálózatnak az azonos anyagú, rendeltetésű, átmérőjű szakaszai egy leltárfelvételi egységet alkotnak. Közös leltárfelvételi egységet alkotnak az összefüggő, egyforma leírási kulcsú vezeték szakaszok.

A hálózat leltárfelvételi egységeihez tartoznak a főnyomó-, gerinc és elosztóvezetékek, a bekötővezetékek, ezek szerelvényei, a tolózárok és egyéb zárszerkezetek, ezek meghajtó motorjai, tűzcsapok, közkifolyók, locsolócsapok, üritők, légtelenítők, csőtörést jelzők, berendezések (nyomásmérők, sebességmérők, regisztrálók, stb.), mindezek aknáit továbbá a nem járhatószerelvénnyű védőcsatornák, védőcsövek és csőhidak.

A vízvezeték hálózatához tartoznak a kutak vizét a gyűjtőmedencékbe vezető szifonvezetékek, gravitációs vezetékek ezeknek a kutakba lenyúló ágai, a szivattyúk szívó- és nyomócsövei is.

A fürdők technológiai vízhálózatához tartoznak a medencék épületen kívüli és belüli töltő és üritő vezetékei, ezek szerelvényei, továbbá a fürdőépületekben a fürdőszolgáltatáshoz tartozó kádakat, zuhanyozókat, mosdókat és egyéb berendezéseket kiszolgáló vezetékek és szerelvényeik. A fürdők egyéb célú épületeinek vízszolgáltató vezetékhalozata és berendezései az épület leltárfelvételi egységéhez tartoznak.

Több egyedinek, önállóan minősülő tárgyi eszköz összekapcsolása, egy egységenkénti kezelése nem változtat azon, hogy a felújítás az egyedi tárgyi eszközhöz kapcsolódó fogalom!

Felújításnak minősül:

Meglévő vízvezeték szakasz cseréje, hibajavítása, ha a cserélendő csőhossz meghaladja a csőgyártási hosszát.

A vezetékek szakaszos, csomópontok közötti szakaszon, de legalább egy gyártási hosszt, vagy 6 métert meghaladó hosszban vagy teljes hosszban történő cseréje, vagy ha a cserét csak vákuumos vízszintsüllyesztéssel lehet megvalósítani, és ha csak a vezeték cserélődik.

A csomópontok szerelvényeinek cseréje (vízmérő aknák szerelvényei, elzáró szerelvények, szivacsbehelyező, mosató hely, tűzcsap, közkifolyó).

A bekötővezetékek cseréje.

Vízvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása

Aknák teljes körű felújítása.

Amennyiben **komplett vízvezeték hálózat kerül átépítésre** (elosztó hálózat, bekötő vezetékek, vízmérő aknák szerelvényei, elzáró szerelvények, szivacsbehelyező és mosató helyek, tűzcsapok és közkifolyók), úgy azt **rekonstrukciós** beruházásként kell aktiválni.

2.1.6 Szivattyútelepek, nyomásfokozók, átadási pontok

Idetartoznak az ivóvíz szivattyútelepek (nyomásfokozó és nyomástartó), magas és mélyépítményei.

Felújításnak minősül:

Az elhasználódott műtárgyakon teljes körűen végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.

Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró, vagy koptató réteg felhordása.

A vezetékek teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezeték cserélődik.

Nyomóvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két csomópont közötti távolságban.

A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

2.1.7 Gáz, gőz, forró víz, termálvezetékek és műtárgyaik

Ide tartoznak a:

- földgázvezetékek,
- gázvezetékek,
- fürdők melegvizű medencéit, száraz és nedves gőzkamráit ellátó,
- kádakat, zuhanyzókat, mosdókat kiszolgáló épületen belüli és technológiai vezetékek.

Felújításnak minősül:

A vezetékek teljes cseréje.

2.1.8 Erős- és gyengeáramú elektromos vezetékek és műtárgyaik, térvilágítás

Ide tartoznak az:

- erősáramú légvezetékek,
- erősáramú földkábelek,
- jelző és távműködtető (vezérlő) kábelek,
- katódvédelem kábelei és létesítményei,
- hírközlési légvezetékek,
- hírközlési földkábelek,
- kábelcsatornák és azok aknáit.

Felújításnak minősül:

Légvezetékek és földkábelek szakaszos (minimum két oszlop, vagy ellenőrző akna közötti), vagy teljes hosszban történő cseréje.

Oszlopcsere.

Szigetelő, vagy szigetelő lánc csere teljes hosszban.

Lámpatestek és áramkörök teljes cseréje.

Ide tartoznak a:

telepek, udvarok és tároló terek önálló áramkört képező köz- és díszvilágítási berendezései, az ezekhez tartozó vezetékek, kábelek, oszlopok, lámpatestek és kapcsolók.

2.SZENNYVÍZELHELYEZÉS:

2.2.1 Szennyvízelvezető rendszer (gravitációs és kényszeráramoltatású) és műtárgyaik

Gyűjtőcsatornák

Bekötőcsatornák

Szállítóvezetékek (szívó, nyomó)

A csatornahálózaton lévő különböző műtárgyak, elzáró és szabályozó szerelvények

Felújításnak minősül:

A vezetékek szakaszos cseréje, ha a cserélendő csatorna szakasz hossza meghaladja a csőgyártási hosszát és a 4 métert, vagy a vezetékcserét csak vákuumos vízszintsüllyesztéssel lehet megvalósítani, ha csak a vezeték cserélődik.

Bekötőcsatornák cseréje.

Csatornák kitarakás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna közötti távolságban.

A csatornaakna megsüllyedésének javítása, ha az, az akna újjáépítésével jár együtt.
Aknák teljes körű felújítása.

2.2.2 Szennyvízátemelők, beemelő-, és szívóaknák

Idetartoznak a:

szennyvíz szivattyútelepek (átemelő, beemelő), magas és mélyépítményei.

Felújításnak minősül:

Az elhasználódott műtárgyakon (teljes körűen, vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza vagy a műtárgyak vezetőkei teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetőket cserélik.

Betonfelületek teljes javítása és vízzáró vagy koptató réteg felhordása.

Aknák teljes körű felújítás.

A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

2.2.3 Telephelyek, védőterületek

Ide tartoznak a:

földterületek, ezen belül a kisajátítási tervek, kisajátított földterületek, kezelésbe átvett földterületek, védterületi tervezések és kialakítások, vagyoni értékű jogok, különböző minőségű telepi bevezető és belső utak, tárolóterek, kerítések, kapuk, sorompók, parkfelületek,

Felújításnak minősül:

A védőterületi tervekkel nem rendelkező védőterületek tervezése, mennyiségi növekedéssel nem járó építmény beruházásnak minősül.

A meglévő utak, térburkolatok olyan helyreállítása, amikor az út, a térburkolat kapacitása, átbocsátó képessége nem nő, a felvitt koptatóréteg vastagsága átlagosan meghaladja a 6 cm-t, felülete pedig megegyezik a teljes burkolt felülettel.

A meglévő kerítések, korlátok betéteinek, dróthálózatának, lábazatának teljes cseréje Ültetvények (parkfelületi növényzet) korszerűsítése, cseréjük, vagy fák telepítése, amennyiben az nem minősül beruházásnak. Parkfelületek humuszrétegének, kavicsfeltöltésének teljes cseréje.

2.2.4 Szennyvíztisztítás, tárolás műtárgyai

Ide tartoznak a:

különböző típusú szennyvíztisztító tavak,
nádgyökér-zónás szennyvíztisztítók építményei,
különböző szennyvíztározók,
mechanikai tisztítást végző műtárgyak (zsír- és olajfogók, rácsaknák, homokfogók, ülepitők sűrítők, különböző oldó-medencék),
biológiai tisztítást végző műtárgyak (biológiai csepegtetőtestek, eleveniszapos szennyvíztisztítás építményei, egyéb szennyvíztisztító kisberendezések),
kémiai tisztítást végző műtárgyak (vegyszeres kicsapatást biztosító műtárgyak, fertőtlenítő medencék),
iszapkezelés építményei (különböző rothasztók, iszapkondicionálók, iszapvíztelenítők, iszaptárolók, komposztálók, egyéb iszapkezelők pl.: iszapégetők

A felsorolt építményekből azok, amelyek egybeépültek, és nem gravitációs csatornával, vagy vezetékkel kapcsolódnak egymáshoz, egy leltárfelvételi egységet alkotnak. Eltérő leírási kulcsok esetén a nagyobb részt képviselő építménykulcsát kell alkalmazni.

A telepen belüli egyes műtárgyak közötti szennyvizet szállító, nyitott, vagy zárt gravitációs csatornákat, vagy nyomócsöveket annak a műtárgynak a leltárfelvételi egységébe kell felvenni, amelyből kiindulnak.

Felújításnak minősül:

Szennyvíztisztító tavaknál felújításként kell elszámolni a töltések eredeti szelvényű helyreállítása, a korona és rézsűk újrafüvesítése, burkolatok, korlátok, sorompók cseréje.

Az elhasználódott műtárgyakon (teljes körűen, vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.

Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró, vagy koptató réteg felhordása.

A vezeték szakaszos, vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.

Monolit csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti csatornaszakasz cseréje.

Csatornák kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.

Aknák teljes körű felújítása.

Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje, vagy a szerelvények komplett cseréje.

Iszaprohasztók hőszigetelésének, vagy kupolájának teljes körű felújítása.

A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

2.2.5 Szennyvíztelepen belüli gáz, gőz, vízvezetékek és műtárgyaik

Ide tartoznak a:

- földgázvezetékek és a
- gázvezetékek.
- technológiai gőzvezetékek,
- kádakat, zuhanyzókat, mosdókat kiszolgáló épületen belüli és technológiai vezetékek.

Felújításnak minősül:

A vezetékek teljes cseréje.

2.2.6 Erős- és gyengeáramú elektromos vezetékek és műtárgyaik, térvilágítás

Ide tartoznak az:

- erősáramú légvezetékek,
- erősáramú földkábelek,
- jelző és távműködtető (vezérlő) kábelek,
- katódvédelem kábelei és létesítményei,
- hírközlési légvezetékek,
- hírközlési földkábelek,
- kábelcsatornák és azok aknái.

Felújításnak minősül:

Légvezetékek és földkábelek szakaszos (minimum két oszlop, vagy ellenőrző akna közötti), vagy teljes hosszban történő cseréje.

Oszlopcsere.

Szigetelő, vagy szigetelő lánc csere teljes hosszon.

Lámpatestek és áramkörök teljes cseréje.

Ide tartoznak a:

telepek, udvarok és tároló terek önálló áramkört képező köz- és díszvilágítási berendezései, az ezekhez tartozó vezetékek, kábelek, oszlopok, lámpatestek és kapcsolók.

3.FÜRDŐ LÉTESÍTMÉNYEK

(Lásd: víztároló medencék, víztisztítás műtárgyai, szivattyútelepek...)

4.MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK, EGYÉB GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK

1.Erőgépek és elektromos berendezések

4.1.1 Áramfejlesztő gépek

Ide tartoznak a:

 mobil (hordozható, áttelepíthető),
 stabil (telepített) hálózatpótló berendezések.

Fő egységeik:

 meghajtó motor,
 generátor,
 gerjesztő, szabályozó rendszer.

Felújításnak minősül

A fő egységek cseréje, vagy a generátor áttekeréselése.

4.1.2 Kazánok, fűtési berendezések

Ide tartoznak a.:

 fűtési és technológiai célú szén, tüzelőolaj, földgáz, PB gáz üzemű gőz, vagy melegvíz előállítására szolgáló kazánok és kiszolgáló berendezéseik.

Fő egységeik:

 égőfej,
 kazántest,
 csővezetékekés szerelvényeik,
 szivattyú,
 kazán felügyeleti rendszer.

Felújításnak minősül:

Az égőfej cseréje.

Tagos kazánok a teljes cseréje.

A szivattyú felújítása, vagy cseréje.

4.1.3 Transzformátorok és áramátalakítók

Ide tartoznak a:

 középfeszültségű,
 kisfeszültségű energetikai célú transzformátorok, egyen, vagy váltóirányító (forgógépes, vagy félvezetős) berendezések.

Felújításnak minősül:

Transzformátorok újratekercselése.

Forgó gépes áramátalakítóknál az álló, vagy forgórész újratekercselése.

Félvezetős áramátalakítóknál a félvezető egységek teljes cseréje.

4.1.4 Villanymotorok

Ide tartoznak az:

- egyen és váltakozó áramú forgógépek, úgy mint
- egy vagy háromfázisú aszinkron motorok.

Felújításnak minősül:

Az állórész vagy a forgórész cseréje.

4.1.5 Villamos készülékek**4.1.5.1 Megszakítók**

Ide tartoznak a:

kisfeszültségű olaj, vagy légszigetelésű erőátviteli célú berendezések.

Felújításnak minősül:

A főérintkezők teljes cseréje.

A tartó, tám- és elválasztó szigetelők cseréje.

Hajtás komplett cseréje (pl. motoros)

4.1.5.2 Szakaszolók

Ide tartoznak a:

középfeszültségű,

kisfeszültségű erőátviteli berendezések feszültségleválasztására szolgáló készülékek.

Felújításnak minősül:

Az érintkező rendszer teljes cseréje.

A tartó, tám- és elválasztó szigetelők cseréje.

4.1.5.3 Frekvencia szabályozók

Ide tartoznak a:

technológiai célú villamos berendezéseket változó frekvenciával ellátó berendezések, hajtásszabályozások.

Fő egységei:

hálózati egyenirányító,

váltóirányító inverter,

vezérlő egység.

Felújításnak minősül

A fő egységek cseréje.

4.1.5.4 Fázisjavító berendezések

Ide tartoznak az:

erősáramú berendezések meddőenergia kompenzálására szolgáló
egyedi,
csoportos,
központi kézi és automatikus vezérlésű berendezések.

Fő egységeik:
kondenzátor(ok),
vezérlő készülékek.

Felújításnak minősül:

A beépített kondenzátor egységek meghibásodás miatti cseréje.
A vezérlő készülék cseréje.

4.1.5.5 Erősáramú villamos szekrények

Ide tartoznak:
azok az erősáramú és irányítástechnikai készülékeket magukba foglaló, a
technológiai szerves részét képező egységek, amelyek a
villamos energia elosztását,
a kapcsolódó fogyasztók védelmét, működtetését biztosítják.

Felújításnak minősül:

Az elosztószekrényeknek és készülékeik teljes cseréje.

2.Szivattyúk, ventilátorok, kompresszorok, prélégszerszámok

4.2.1 Légekompreszorok

Ide tartoznak a:

turbófűvők és turbókompresszorok,
dugattyús kompresszorok,
rotációs és forgódugattyús kompresszorok.

A légekompreszorok (stabil, vagy mobil) fődarabjai:

a kompresszor,
a meghajtó motor, és
a légtartály,

tartozékai pedig:

a biztonsági szerelvények,
akkumulátor,
gépalap, vagy futómű,
üzemanyag tartály,
elektromos berendezések,
tömlők, vezetékek.

Felújításnak minősül:

A kompresszornak, vagy fődarabjainak (ház, tengely, járókerék, dugattyú, csavar,...) cseréje.

A meghajtómotor, vagy fődarabjainak cseréje.

A légtartály cseréje.

A futómű komplett cseréje.

A biztonsági és szabályozószerelvények komplett cseréje.

4.2.2 Préslégszerszámok

Ide tartoznak a:

bontó célszerszámok,
döngölő, tömörítő célszerszámok,
vágó, fúró, csavározó, szóró és egyéb speciális (pl. friss levegős készülék)
célszerszámok, berendezések.

A préslégszerszámok működésükhöz szükséges sűrített levegőt, vagy maguk állítják elő, vagy különálló kompresszortól, tartálytól tömlőn kell odavezetni.

Felújításnak minősül.

A vibrációs egység komplett cseréje.

A meghajtómotor, vagy annak fődarabjainak cseréje.

4.2.3 Szivattyúk

Ide tartoznak a:

térfogat kiszorításelvén működő szivattyúk (dugattyús, membrán, szárny-,
lengőtollattyús, forgódugattyús és csavarszivattyúk),
körforgó szivattyúk (örvény-, csatornás, szabadsugár szivattyúk),
egyéb elvek alapján működő szivattyúk (mamutszivattyú, sugárszivattyú,
csigaszivattyú),
különféle keverők.

A szivattyúk fődarabjai:

szivattyú és a
meghajtó motor (villany, diesel, vagy benzin üzemű).

tartozékai lehetnek:

gépalapok, alvázak,
szívó- és nyomóoldali tolózárok,
mérőműszerek,
visszacsapó szelep,
lábszelep,
szívó- és nyomócső.

Kútba telepített bűvárszivattyú esetén a kútgépészet tartozékai:

nyomócső,
elzáró szerelvények,
visszacsapó szelep és a
vízmérő.

Köpenybe (csőtartályba) telepített bűvárszivattyús kútgépészet a fenti tartozékokon kívül egészül még a csőtartállyal is.

Felújításnak minősül:

A szivattyú fődarabjainak cseréje:

járó és vezetőkerekek
szivattyúház

A motor, vagy fődarabjainak cseréje:

álló és forgórész

4.2.4 Ventilátorok

Ide tartoznak azok a gázt (levegőt, vagy más légnemű anyagot) szállító munkagépek, melyeknél a gáz még összenyomhatatlannak tekinthető.

Felépítésük hasonlít a szivattyúkéhoz, ezért a felújítások meghatározásánál az ott leírtakat kell figyelembe venni.

3.Építőipari gépek

4.3.1 Anyagelőkészítő és bedolgozó gépek

4.3.1.1 *Betonkeverőgépek*

Ide tartoznak a:

gravitációs, robbanómotoros mobil betonkeverők,
gravitációs, villanymotoros mobil betonkeverők,
kényszerkeverésű mobil betonkeverők,
gravitációs, robbanó motoros stabil betonkeverők,
gravitációs, villanymotoros stabil betonkeverők,
kényszerkeverésű stabil betonkeverők.

Felújításnak minősül:

Mobil betonkeverőknél a keverődob és motor (robbanó, villany) együttes cseréje.

Stabil betonkeverőknél a keverődob és motor, valamint a szállítópálya és csille együttes cseréje.

4.3.1.2 *Betonacél-megmunkáló gépek*

Ide tartoznak a:

betonacél-egyengető gépek,
betonacél-csavaró gépek,
betonacél-vágó gépek,
betonacél-hajlító gépek,
betonacél kengyelhajlító gépek,
egyéb betonacél-megmunkáló gépek.

Felújításnak minősül:

Meghajtó egység cseréje (robbanómotoros, elektromos, pneumatikus).

4.3.1.3 *Betonbedolgozó gépek*

Ide tartoznak a:

robbanómotoros merülő-vibrátorok,
villanymotoros merülő-vibrátorok,
nagyfrekvenciás merülő-vibrátorok,
frekvencia-átalakítók,
robbanómotoros lap-vibrátorok,
villanymotoros lap-vibrátorok,
zsalu-vibrátorok,
robbanómotoros vibrogerendák,
villanymotoros vibrogerendák,
úti-vibrátorok,
vibroasztalok,

betonvákuumozó berendezések,
betontörő-vágógépek,
egyéb vibrátorok.

Felújításnak minősül:

A meghajtó egység teljes cseréje.

Vákuumozó berendezéseknél a vákuumkamra és vákuumszivattyú teljes cseréje.

4.3.2 Anyagmozgató és speciális építőipari szállítógépek

4.3.2.1 *Targoncák*

Ide tartoznak a:

kézi emelővillás targoncák,
robbanómotoros teknőc targoncák,
robbanómotoros billenős targoncák,
robbanómotoros villás targoncák,
robbanómotoros oldalemelős villás targoncák,
elektromos szállító targoncák,
elektromos villás targoncák,
elektromos oldalemelős villás targoncák,
gázmotoros szállító targoncák
gázmotoros villás targoncák,
gázmotoros oldalemelős villás targoncák,
targonca-utánfutók,
egyéb elektromos, gázmotoros targoncák.

Felújításnak minősül:

Kézi emelővillás targonca esetén a hidraulika egység, emelővillák cseréje.

Robbanómotoros, gázmotoros targoncák esetén a motor, a futómű, a sebességváltó, differenciálmű, a hidraulika szivattyú, a hidraulika vezérlőtömb, a hidraulikus munkahengerek, a kormánymű, az emelővillák cseréje.

Elektromos targoncák esetén az akkumulátor telep, az egyenáramú motor, a futómű, az elektromos vezérlő egység, a differenciálmű, a hidraulika szivattyú, a hidraulika vezérlőtömb, a hidraulikus munkahengerek, a kormánymű, az emelővillák cseréje, valamint a szállító felület (plató) cseréje.

4.3.2.2 *Dömperek, alapgépek, közúti vontatók*

Ide tartoznak a:

dömperek,
önrakodó dömperek,
egytengelyes traktorok,
gumikerekes traktorok,
lánctalpas, traktorok,
nyerges közúti vontatók.

Felújításnak minősül:

Dömperek, önrakodó dömperek esetén a motor, a futómű, a sebességváltó a differenciálmű, a hidraulika vezérlőtömb, a hidraulikus munkahengerek, a kormánymű, az emelővillák cseréje, valamint a szállító felület (plató) cseréje. Traktorok esetén a fődarabok cseréje, a motor, a sebességváltó, a differenciálmű, féltengelyek, az első híd, kormánymű, vezetőfülke, a komplett hidraulikus berendezés, a csörlő berendezés csere, valamint a lánctalpak cseréje.

Vontatók esetében az előbbieken leírtak, valamint a forgózsámoly cseréje.

4.3.2.3 Trélerek, pótkocsik, lakókocsik

Ide tartoznak a:

normál trélerek,

toronydaru-szállító trélerek,

silószállító trélerek,

panelszállító trélerek,

normál pótkocsik,

nyerges pótkocsik.

hosszú anyagszállító pótkocsik,

önürítős pótkocsik,

hosszú anyagszállító járművek,

kábelszállító pótkocsik,

lakókocsi, fürdőkocsi, irodakocsi, kultúrkocsi, illemhelykocsi, laborkocsi,

raktár kocsi, étkezőkocsi, öltözőkocsi,

lakókonténer, öltözőkonténer.

Felújításnak minősül:

Trélerekre vonatkozóan a különleges jármű kategória az érvényes. A vezetőfülke a rakfelülettel (platós), vagy vezetőfülke a forgózsámollyal (nyerges) cseréje, futóművek cseréje, alváz cseréje, komplett, motor, váltó, differenciálmű, féltengely, sebességváltó csere, kormánymű csere, illetve panelszállító esetén a vontatott egység teljes cseréje (futómű, rakománytartó, rögzítő egység, vonóegység), kormánymű csere.

Pótkocsik esetén a rakfelület, futóművek cseréje, hidraulika munkahenger/ek/ cseréje.

Kocsik esetén a futómű, a felépítmény, a teljes berendezés cseréje.

Konténer esetén a felépítmény külső, belső burkolatának cseréje, teljes felépítmény csere, a teljes berendezés cseréje.

4.3.2.4 Szállítószalagok

Ide tartoznak a:

hordozható szállítószalagok,

vontatott szállítószalagok,

meredek szállítószalagok,

állványos, gumihevederes szalagok,

bányászati kaparószalagok,

kocsiszállító berendezések

Felújításnak minősül:

A meghajtást biztosító robbanómotor, villanymotor, hajtómű, lánc és lánckerekek, valamint a görgő, szállítoszalagok teljes cseréje.

4.3.2.5 *Anyagszállító csigák*

Ide tartoznak a:
normál cementszállító csigák,
meredekszállító csigák.

Felújításnak minősül:

A meghajtást biztosító robbanómotor, villanymotor, hajtómű, lánc és lánckerekek, valamint a csigák, csapágyazások teljes cseréje.

Emelő és rakodógépek

4.3.2.6 *Emelőszervezetek*

Ide tartoznak a:
gépi, kézi csörlők,
építési kis anyagfelvonók,
önszerelő gyorsfelvonók,
személy- és teherfelvonók,
villanymotoros futómacskák,
kötélvonszolók,
egyéb emelőszervezetek.

Felújításnak minősül:

Felvonók esetén a telje feljavítás, valamint a felvonó állvány, felvonó akna, felvonó kabin, a meghajtómotor (robbanó, villamos) a meghajtó áttételi egység, az emelőkötel, a villamos automatika cseréje.

Futómacskák esetén az állvány, a vízszintes mozgatóegység, a függőleges mozgatóegység az emelőszervezettel, az emelőkötel, az elektromos irányváltás automatika cseréje.

4.3.2.7 *Emelő és szerelőállványok*

Ide tartoznak az:
ollós emelőállványok,
szerelőállványok,
függőleges szerelőállványok,
függőleges szerelőkosarak,
hidraulikus szerelőkosaras gépjárművek,
hidraulikus emelők.

Felújításnak minősül:

Állványok esetén a tartók, merevítők, közlekedőfelületek, kosár cseréje.

Hidraulikus szerelőkosaras gépjármű esetén a speciális szállító járműveknél leírtak, valamint a hidraulika motor, a hidraulikavezérlő tömb, a hidraulika munkahengerek, a kosárfüggesztő és kosár cseréje.

4.3.2.8 *Daruk*

Ide tartoznak az:

ablakdaruk, földémdaruk,
építési forgódaruk, hagyományos toronydaruk, önszerelő toronydaruk, kúszó toronydaruk, árbócdaruk, Derick-daruk,
normál bakdaruk, konzolos bakdaruk,
kézi mozgatású futódaruk,
konténer emelők,
híddaru,
egyéb daruk.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint az állvány, a futópálya, a gép, a villanymotor, a fékberendezés, az elektromos vezérlő egység, a láncok, vagy kötélzet, emelőhorog cseréje.

4.3.2.9 *Járműves daruk*

Ide tartoznak az:

autódaruk,
gumikerekes daruk,
lánctalpas daruk,
úszódaruk,
autóra szerelhető daruk
traktorra szerelhető daruk,
traktordaruk,
egyéb daruk.

Felújításnak minősül.

Autódaru esetén a teljes feljavítás, illetve az alapszállító járművön végzett vezetőfülke, első-hátsó futóművek, kormány, komplett motor, sebességváltómű, differenciálmű, féltengely, alváz együttes cseréje, valamint a daru felépítmény teljes feljavítása, illetve a daru kezelőfülke, hidraulikatömb, vezérlőegység, hidraulikus munkahengerek, forgózsámoly, gém, emelőkötélzet, csigás emelőhorog cseréje.

Autóra szerelhető daruk (pld. KCR, TICO stb.) teljes feljavítása, illetve az előzőekben leírt daru felépítményre vonatkozóan leírtak. Nem képez szerves egységet a szállító járműve, mert a jármű önállóan is használhatószállításra, ellentétben az autódaruval, mert az csak daruzásra használható, szállításra nem.

Traktordarukra, az autóra szerelhető daruknál leírtak vonatkoznak.

4.3.2.10 *Rakodógépek*

Ide tartoznak a:

gumikerekes, lánctalpas homokrakodók,
gumikerekes forgórakodók,
gumikerekes, lánctalpas fej feletti rakodók,
markoló-, marófejes-, harácsoló-, csigás rakodógépek,
behúzó géplapát,
forgógémes géplapát,

egyszerleges, kétszerleges elevátorok,
mobil-, sínénjáró vagonkirakók,
egyéb rakodók.

Felújításnak minősül:

Homlokrakodókra, forgórakodókra, fej feletti rakodókra vonatkozóan a teljes feljavítás, illetve a fődarabok cseréje (motor, sebességváltó, féltengelyek, kormánymű, hidraulika szivattyú, hidraulikus vezérlő tömb. hidraulikus munkahengerek, emelőkasok, emelővillák), valamint a forgózsámoly és fordítószerkezet cseréje, továbbá a rakodókanál nagyobb űrtartalmúra való cseréje.

Elevátoroknál a teljes feljavítás, illetve a meghajtómotor (robbanó, elektromos) cseréje.

Mobil és sínén járó vagonkirakóra az előzőekben ismertetett forgórakodókra leírtak vonatkoznak.

4.3.3 Földmunkagépek

4.3.3.1 *Univerzális földmunkagépek*

Ide tartoznak a:

traktoralapú gumikerekes, lánctalpas univerzális földmunkagépek.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje. A motor, a sebességváltó, a differenciálmű, féltengelyek, az első híd, a kormány, a komplett hidraulikus berendezés, a markoló és rakodó kanál, valamint a lánctalpak cseréje.

4.3.3.2 *Tömörítő gépek*

Ide tartoznak a:

vontatott, önjáró statikus hengerek,
vontatott önjáró vibrációs hengerek,
kézi vezérlésű vibrációs hengerek,
vontatott, önjáró gumihengerek,
robbanómotoros, elektromos döngölők,
robbanómotoros, elektromos tömörítő lapok,
vontatott juhláb-hengerek.

Felújításnak minősül:

Hengerek esetén a teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje. A meghajtómotor, az áttételmű, a henger/ek/ együttes cseréje.

Döngölők esetén a teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje. A motor, a döngölőfej cseréje.

Tömörítőlap esetén a teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje. A motor, a tömörítőlap cseréje.

4.3.4 Szak- és szerelőipari gépek

4.3.4.1 *Univerzális gépek*

Ide tartoznak az:
univerzális elektromos kisgépek.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje.

4.3.4.2 *Vakolómunkák gépei*

Ide tartoznak a:
finomvakoló, vakológép-aggregát, pneumatikus vakolókészülékek,
gipszvakoló, láng- és mész-szóró berendezések,
habarcsrázók,
egyetemes vakológépek,
esztrich- és betonszállító berendezések,
vakolat-, mennyezet-, vibrációs simítók,
hidraulikus vakolóállványok,
elektromos fúró-bontó kalapácsok.

Felújításnak minősül:

A pneumatikus, hidraulikus fődarabok együttes cseréje.

Hidraulikus vakoló állvány esetén a hidraulikus egység, az emelőszerkezet, valamint a kosár együttes cseréje.

4.3.4.3 *Szakipari munkák gépei és berendezései*

Ide tartoznak a:
műanyag-, maró, vágó, szoló, hegesztő berendezések,
hidegpadló, mozaiklap, műkőcsiszoló gépek,
parkett-, vágó, gyaluló, csiszoló gépek,
festék-, őrlő-, szűrő, keverő, szóró gépek,
kompresszoros, membránszivattyús meszelőgépek,
aljzat szárító, szigetelőanyag-terítő, ragasztó berendezések,
kézi és pneumatikus rozsdamentesítő, felület tisztító berendezések,
homokszóró berendezések.

Felújításnak minősül:

Elektromos, hidraulikus, pneumatikus egységek, fődarabok cseréje.

4.3.4.4 *Szögbelövő, ütvefúrók, falhoronymarók*

Ide tartoznak a:
szögbelövő-, automata, pisztolyok,
szögbeverők,
ütvefúrók,
falhoronymaró berendezések,
falvéső gépek.

Felújításnak minősül:

Elektromos, hidraulikus, pneumatikus egységek, fődarabok cseréje.

4.3.4.5 Csőszerelő gépek és fémmegmunkálók

Ide tartoznak:
műanyagtárcsás csódarabolók,
csőlevágó, csómaró, csősorjázó, csőharapó, csővégkinyomók,
kézi, gépi hidraulikus csőhajlító,
csőmenetvágó, csőmenethajtó, csővégmegmunkálók,
fűrésztárcsás fémvágók,
kézi hidraulikus csapszegollók,
kézi hidraulikus kábelvégpresek.

Felújításnak minősül:

Csőszerelőgépek esetén a hidraulikus, mechanikus egységek együttes cseréje.

Fémmegmunkálóknál az elektromos, hidraulikus, mechanikus egységes cseréje.

4.Műhely és szerszámgépek, villamos kéziszerszámok

4.4.1 Akkumulátor töltők

Ide tartoznak a:

mobil akkumulátor töltők 1,5-12 V-ig,
stabil akkumulátor töltők 6, 12, 24, 42 V-ig.

Felújításnak minősül:

Tirisztorok, egyenirányítók, valamint a vezérlőegység cseréje.

4.4.2 Darabolók

Ide tartoznak a:

kézi- és gépi darabolók, élhajlító.

Felújításnak minősül:

Elektromos, hidraulikus, mechanikus egységek cseréje (elektromos vezérlő tömb, villanymotor, hidraulikus tömb, hidraulikus munkahengerek, álló és mozgó kések).

4.4.3 Esztergák

Ide tartoznak a:

kézi, félautomata, automata vezérlésű gépek.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a hossz- és kereszttrész, fő és mellékajtómű, elektromos tömb és vezérlőegység cseréje.

4.4.4 Fúrók

Ide tartoznak a:

kézi és gépi előtölésű asztali, oszlopos, sugárfúrógépek.

Felújításnak minősül:

Fő- és mellékajtómű, főorsó, oszlop. villanymotor cseréje.

4.4.5 Fűrészgépek

Ide tartoznak a:

félautomata, automata fűrészgépek.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, az elektromos, hidraulikus tömb, a meghajtó egység cseréje.

4.4.6 Gépkocsi mosók

Ide tartoznak a:

mobil mosóberendezések (nagy nyomású hideg, meleg mosók),
stabil mosóberendezések.

Felújításnak minősül:

Mobil esetén a robbanómotor, vagy elektromos motor, a nyomásfokozó szivattyú, a fűtőegység cseréje.

Stabil mosóberendezés esetén az elektromos egység, a szivattyú, a kefék cseréje.

4.4.7 Gyalugépek

Ide tartoznak a:

kézi-, és automata vezérlésű gyalugépek.

Felújításnak minősül:

A függőleges és vízszintes rész, az elektromos vezérlőegység és a mechanikus hajtóműegység cseréje.

4.4.8 Kőszőrűk

Ide tartoznak a:

függőleges és vízszintes elrendezésű (síkkőszőrű) kőszőrűk.

Felújításnak minősül:

A vízszintes és függőleges szán, az elektromos vezérlő egység, a meghajtó egység cseréje.

4.4.9 Lánghegesztők

Ide tartoznak a:

mobil kézi lánghegesztők(disszugáz),
az automata stabil lánghegesztők (disszugáz).

Felújításnak minősül:

A gőz- és oxigénadagoló, a keverőegység, a forgató egység, a vezérlőegység cseréje.

4.4.10 Marógépek

Ide tartoznak a:

a függőleges és vízszintes elrendezésű marógépek.

Felújításnak minősül:

A függőleges és vízszintes szán, a fő-, és mellék hajtómű egység, az elektromos egység cseréje.

4.4.11 Villamos hegesztőgépek

Ide tartoznak a:

ponthegeztő,
CO2 hegesztő,
ívhegesztő (transzformátorok, dinamó), és
műanyag hegesztő készülékek.

Fő egységeik:

főtranszformátor,
egyenirányító egység,
vezérlő egység,
hegesztő lapok (sík, nyereg, tok),
csővég-megmunkálók,
befogó és mozgató szerkezet.

Felújításnak minősül:

A főtranszformátor újratekerceselése, vagy cseréje.

Az egyenirányító blokk cseréje.

A vezérlő egység cseréje.

Hegesztő lapok cseréje.

Csővég-megmunkálók cseréje.

A befogó és mozgató szerkezet mechanikus, hidraulikus és villamos fődarabjainak cseréje.

4.4.12 Egyéb villamos kéziszerszámok

Ide tartoznak a:

motoros meghajtású (fűrő, csavarozó, véső, fűrészelő, hőlégfúvó, vágó, menetmetsző,
festékszóró, csiszoló,..),és
hőfejlesztő (forrasztó, olvasztó, zsugorító) szerszámok.

Felújításnak minősül:

A motor cseréje.

Közlőmű komplett cseréje.

Munkafejek (befogó szerkezetek)cseréje.

A vízszintes és függőleges szán, az elektromos vezérlő egység, a meghajtó egység cseréje.

5.Műszerek és mérőeszközök, laboratóriumi műszerek és berendezések

4.5.1 Vízmérők (víz, szennyvíz)

Mechanikus

Indukciós

Ultrahangos

Felújításnak minősül:

Felújításként kell elszámolni a vízmérő működési elvét megváltoztató átalakítást, vagy osztályba sorolásának megváltoztatásával járó betétcserét (A-ról B., vagy C. osztályba sorolás), mely magában foglalja a tisztítás, festés, hitelesítés költségeit is.

4.5.2 Csatorna és kútvizsgáló berendezések (ipari kamerák)

A berendezések főbb tartozékai:

Ipari kamera a kocssal,

kábelmeghajtással,
vezérlő elektronika,
perifériák (számítógép, monitor, nyomtató, klaviatúra, videó, foto),
áramellátó berendezés elektronikával,
hordozható vezérlőpult.

Felújításnak minősül:

A kamera komplett javítása/cseréje.
Kameramozgató villanymotor és/vagy közlőmű cseréje.
Önjáró kocsi cseréje.
Kábel teljes hosszban történő cseréje.
Kábeldobnak és/vagy fődarabjainak (villanymotor, közlőmű) cseréje.
Perifériák külön-külön, vagy együttes komplett javítása/cseréje.

4.5.3 Elektroakusztikus műszerek (nyomvonal és hibahely keresők)

Ide tartoznak a:

korrelátorok,
nyomvonalkeresők,
fémkeresők,
geofonok,
egyéb hasonló feladatok ellátására szolgáló berendezések.

Felújításnak minősül:

Érzékelő mikrofonok cseréje.
Rádiók és hang frekvenciás jeladók adó-vevő egyégeinek cseréje.
A számítógép, a perifériák (pld. monitor) és programkártyák cseréje.

4.5.4 Geodéziai műszerek

Ide tartoznak a:

vetítők,
libellák,
mikroszkópok,
szögprizmák,
teodolitok,
szintezőműszerek
hossz- és távmérők,
tahiméterek.

Felújításnak minősül:

A geodéziai műszerek laboratóriumi körülmények között végzett fődarabjainak cseréje.

4.5.5 Egyéb mérőeszközök, műszerek

Ide tartoznak a:

hőmérséklet, hőmennyiség mérő műszerek,
koncentráció- és összetételmérő műszerek,
mechanikai anyagjellemzők mérőműszerei,
mechanikai mennyiségek technológiai jellemzőit mérő műszerek,
villamos és mágneses mennyiségek mérő műszerei.

indukciós vízmennyiség-mérők.

Felújításnak minősül:

A műszerek laboratóriumi körülmények között végzett teljes körű javítása, újrarahitelesítése és fődarabjainak cseréje.

4.5.6 Autoklávok

Ide tartoznak a:

a nyomás alatti hőkezelés eszközei.

Felújításnak minősül:

A fűtő rendszer cseréje.

Az elektromos meghajtású elzáró szerelvények, fődarab cserével egybekötött nagyjavítása, vagy cseréje.

A működtető automatika cseréje.

4.5.7 Analizátorok

Ide tartoznak a:

az elektrokémiai elven működő ionszelektív elektródás berendezések,
optikai elven működő kaloriméterek, és spektrofotométerek,
folyamatos működésű elemzők,
titráló készülékek.

Felújításnak minősül:

Az elektródok cseréje.

Az optikai rendszer cseréje.

Az elektromos jelátalakító cseréje.

Az adagoló és anyagtovábbító cseréje.

A regisztráló, kijelző fődarabbal egybekötött cseréje.

4.5.8 Centrifugák

Ide tartoznak a:

a szilárd szemcsék folyadékból való kiválasztására, illetve az eltérő fajsúlyú folyadékok szétválasztására szolgáló labor eszközök.

Felújításnak minősül a:

A meghajtómotor fődarab cserével egybekötött nagyjavítása, vagy cseréje.

A felfüggesztés teljes felújítása, vagy cseréje.

A vezérlő, fordulatszám szabályzó egységek cseréje.

4.5.9 Gázkromatográfok

Felújításnak minősül:

A termosztát teljes cseréje.

A hőmérséklet programozó egység cseréje.

A láng-ionizációs erősítő teljes cseréje.

A hővezetőképesség-érzékelő (katarométer) cseréje.

A nyomásszabályozó egység cseréje.
Perifériák teljes körű cseréje.

4.5.10 Mérőeszközök

Ide tartoznak a:

tömegmérésére szolgáló gyors mérlegek és analitikai mérlegek,
térfogat mérésére szolgáló precíziós adagolók,
elektromos hőmérsékletmérők.

Felújításnak minősül:

A mérleggel egybeépített súlysorozatok cseréje.
A mechanika fődarab cseréje.
Az elektromos egység cseréje.

4.5.11 Mikroszkópok

Ide tartoznak a:

a monokuláris mikroszkópok,
binokuláris mikroszkópok,
a kontraszt mikroszkópok,
a mikroszkópokhoz tartozó kijelző- és fotófelvételek.

Felújításnak minősül:

A lencserendszer fődarabbal egybekötött felújítása, vagy cseréje.
A mechanika cseréje.
A megvilágítás cseréje.
Az egyedi tárgyi eszközök (külső megjelenítő, videó, fényképezőgép) fődarabbal egybekötött felújítása, vagy cseréje.

4.5.12 Szárítószekrények

Ide tartoznak a:

vizsgálati minták, nedvesség, illetve szárazanyag meghatározásához alkalmazott berendezések.

Felújításnak minősül:

Fűtés fődarab cserével egybekötött felújítása, vagy cseréje.
A hőmérséklet érzékelés és szabályozás fődarab cserével egybekötött felújítása, vagy cseréje.
A belső munkatér cseréje.
A külső burkolat és hőszigetelés vagy cseréje.

4.5.13 Termosztátok

Ide tartoznak a:

folyadék termosztátok,
 blokk termosztátok,
 bakteriológiai termosztátok,
 hűtő-fűtő termosztátok,
 anaerob termosztátok.

Felújításnak minősül:

A fűtés fődarabbal egybekötött felújítása, vagy cseréje.

A hőmérsékletszabályzás cseréje.

4.5.14 Zavarosságmérők

Ide tartoznak a:

a folyadékban lévő lebegő szilárd részecskék által okozott átlátszatlanság, vagy homályosság mérésére szolgáló eszközök.

Felújításnak minősül:

Az optikai érzékelők fődarab cserével egybekötött felújítása, vagy cseréje.

Az elektromos jel átalakító fődarab cserével egybekötött felújítása, vagy cseréje.

A kijelző cseréje.

6. Víztisztítás és szennyvíztisztítás speciális gépei és berendezései

4.6.1 Derítés berendezései

Ide tartoznak a:

különböző típusú vegyszerbekeverő, pelyhesítő (koaguláló és flokkuláló) rendszerek gépészeti berendezései.

Felújításnak minősül:

A vegyszerbekeverők, pelyhesítők fődarabjainak, részegységeinek cseréje.

Ülepítők mechanikus kotrószerkezeteinek, fődarabjainak cseréje.

4.6.2 Flotációs berendezések

Ide tartoznak a:

nyomás alatti,
vákuumos és
elektroflotációs berendezések gépészeti berendezései.

Felújításnak minősül:

A flotációs berendezések egyedinek minősíthető tárgyi eszközeinek cseréje (pld. szivattyú, kompresszor, légtartály, lefőlöző berendezés,..).

4.6.3 Gáztalanító berendezések

Ide tartoznak a:

csörgedezettető (kaszádos),
permetező,
forgókefés berendezések,
VLV,
vákuumos.

Felújításnak minősül:

A teljes szétszerelést követő alkatrész és lemez valamint csőcserék, teljes felületkezelés illetve a gépészeti berendezések egyéb fődarabjainak cseréje.

4.6.4 Ioncserélők

Ide tartoznak a:

- kationcserélő és

- anioncserélő vízkezelő és víztisztító berendezések:

Felújításnak minősül:

Az ioncserélők gépészeti berendezéseinek (pl. elzáró és szabályozó szerelvények), fődarabjainak, részegységeinek, önálló tárgyi eszközeinek cseréje.

4.6.5 Iszapeltávolító és kotróberendezések

Ide tartoznak a különböző ülepítő és sűrítő műtárgyak:

szivattyús,
mamutszivattyús, vízszugárszivattyús,
kaparóláncos, vonóláncos,
kotróhidas és
tolópajzssoros
kotró és iszapeltávolító gépészeti berendezései.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyú, villanymotor) cseréje, fődarab cserével egybekötött nagyjavítása.

Láncok és kaparók komplett cseréje.

Királytengely cseréje.

Kotróhíd, kotrószerkezet cseréje.

Sínpálya cseréje.

4.6.6 Iszapvíztelenítő berendezések

Ide tartoznak a:

vákuumdob-szűrők,
kamrás szűrőprések,
szalagszűrő-prések,
csavarprések,
centrifugák és
vákuumos iszapágyak.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pld. szivattyú, vegyszer bekeverő,..) cseréje, fődarab cserével egybekötött nagyjavítása.

Víztelenítő berendezések fődarabjainak cseréje

dob csere,

tengely és görgő cserék,

hajtómű cserék,

centrifuga szállító csigájának cseréje.

4.6.7 Komposztáló berendezések

Ide tartoznak a különböző típusú gyors komposztáló reaktorok gépészeti berendezései.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések cseréje, fődarab cserével egybekötött nagyjavítása, pld.:

felhordó szerkezet,
válogató, rostáló, őrlő berendezések,
légellátó berendezések (ventilátorok),
fémkiválasztó, vagy keményanyag kiválasztó berendezések,
henger, vagy dob.

4.6.8 Levegőztető berendezések

Ide tartoznak a:

merülőtárcsás szennyvíztisztítók gépészeti berendezései,
forgókefék,
rotorok,
injektorok,
légbefúvó berendezések (pl. Messner-panel, Flygt elemek, ..).

Felújításnak minősül:

Merülőtárcsák elemeinek teljes cseréje.

Hajtómű cserék.

Tengely cserék,

Kefesor cserék.

Rotor cserék.

Szivattyú cserék.

Injektor cserék.

Keverő cserék.

Légelosztó berendezések (diffúzorok) elemeinek teljes cseréje.

Levegő elosztó hálózatnak, a cső gyártási hosszát meghaladó teljes cseréjét.

4.6.9 Oxidációs és fertőtlenítő berendezések

Ide tartoznak a:

klórgáz adagoló berendezések,
nátrium-hypoklorit adagoló berendezések,
klórdioxidot előállító és adagoló berendezések,
ózongenerátorok,
káliumpermanganát adagolók,
elektron-sugaras fertőtlenítő berendezések,
UV sugárzók.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyú, hajtómű,..) cseréje, fődarab cserével egybekötött javítás.

Injektorok cseréje.

Adagolófejek fődarab cserével (membrán, kengyel, rotaméter) egybekötött javítása.

Vezérlő, szabályozó egységek cseréje.

Adagoló szivattyúk fődarab cserével (szivattyú, villanymotor, közlőmű) egybekötött javítása.

Ózonos fertőtlenítő berendezések fődarab cserével (generátor, bekeverő rendszer, folyamatirányító, ..) egybekötött javítása.

Vegyszerszállító vezetékek teljes cseréje.

Klórdioxid előállító berendezések fődarab cserével egybekötött javítása.

4.6.10 Rácsok, gerebek

Ide tartoznak a:

víztisztításnál alkalmazott gerebek,
szennyvíztisztításnál használt rácsok,
rácszemét prések és aprítók.

Felújításnak minősül:

Meghajtó motorok cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása.
Gereb pálcák, rács pálcák, láncok, fogaskerekek teljes cseréje.
Görgők, tengelyek cseréje.
Aprítódobok cseréje.
Hajtómű cserék.
Hidraulikus munkahenger cserék.

4.6.11 Rothasztók

Ide tartoznak a:

fűtő- és keverő berendezések,
hőcserélők,
szivattyúk,
gázharangok és gázfáklyák,
kazánok.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyúk, keverő) cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása.

4.6.12 Szemcsés szűrők

Ide tartoznak a:

gyorsszűrők,
lassúszűrők,
adszorpciós-szűrők,
aktívszén-szűrők.

Felújításnak minősül:

Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyú, kompresszor) cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása.
Szűrőelemek, szűrőgyertyák, szűrő töltet teljes mennyiségben történő cseréje.
Vízhozam, vagy vízszint szabályozók cseréje.
Csővezetékek teljes cseréje.

4.6.13 Szűrők

Ide tartoznak a:

szalagszűrők,
ívszíták,
dobszűrők.

Felújításnak minősül:

Meghajtó motorok cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása.

Szűrőfelületek (szalagok, dobok) komplett cseréje.
Hajtóművek cseréje.

4.6.14 Vastalanító, mangántalanító berendezések

Ide tartoznak a:

levegő oxidációjának elvén működő vastalanítók,
derítéses vastalanítók,
káliumpermanganátos oxidáció elvén működő vas- és mangántalanítók,
Vyredoxvas- és mangántalanítók,
Birm töltetes vastalanítók.

Felújításnak minősül:

A szemcsés szűrők című fejezetnél felújításnak minősített munkák.

Vegyszeradagoló, szabályozó és bekeverő berendezések cseréje, vagy fődarabcserevel egybekötött javítása.

7.Irányítástechnikai, számítástechnikai, hírközlő és irodatechnikai berendezések

A fejezetnél felsorolt készülékekre, berendezésekre általánosan igaz, hogy:

Felújításnak minősül:

A szak-szervizek által felújításnak minősített nagyjavítás.

4.7.1 AUDIO berendezések

Ide tartoznak a:

mikrofonok,
hangrögzítők,
hangsugárzók,
keverő berendezések.

Felújításnak minősül:

A rögzítő egységek, panelek, lejátszófejek együttes cseréje.

4.7.2 Egyéb számítástechnikai eszközök

Ide tartoznak a:

lapolvasók,
kódozók,
digitalizáló táblák,
adatátviteli modemek,
képmegjelenítők,
szünetmentes áramforrások,
hordozható programozható számítógépek(palmtop-ok).

Felújításnak minősül:

Az egységek teljes, egységes cseréje.

4.7.3 Fénymásolók, iratmásolók

Ide tartoznak az:

irodai,

titkárnoi fénymásolók, és
telefaxok.

Felújításnak minősül:

Vezérlő panelek, fényhengerek, lapadagoló együttes cseréje.

4.7.4 Irányítástechnika, automatikai, vezérlési,
szabályozási és folyamatirányítási berendezések

Ide tartoznak a:

PC-k,
PLC-k,
folyamatirányító számítógépek,
perifériális illesztő egységek,
modemek.

4.7.5 Írásvetítők

Ide tartoznak a:

reflexás, és
átvilágítós írásvetítők.

4.7.6 Írógépek

Ide tartoznak a:

mechanikus,
elektromos, és
elektronikus (memóriás)írógépek.

4.7.7 Nyomdai gépek

Ide tartoznak a:

xerox másolók,
plotterek.

4.7.8 Nyomtatók

Ide tartoznak a:

tűs,
tintasugaras,
laser nyomtatók.

4.7.9 Számítógépek

Ide tartoznak a:

szerverek,
asztali PC-k,
hordozható „LAPTOP” számítógépek.

Felújításnak minősül:

A számítógép fő egységeinek (alaplap, processzor, Winchester, tápegység) cseréje.

Értéknövelő felújításnak minősül minden olyan tevékenység, mely a számítógépes konfiguráció fődarbjainak (alaplapp, processzor, Winchester) cseréjét okozza, ha azok kapacitása bővül.

Fenntartásnak minősül:

Az előző pont kivételével minden olyan javítási tevékenység, mely az adott berendezés további használhatóságát szolgálja.

4.7.10 Televíziók, monitorok

Ide tartoznak a:

fekete-fehér, és
színes televíziók és monitorok.

4.7.11 Vezeték nélküli hírközlő berendezések

Ide tartoznak az:

adatátviteli célú RH-URH készülékek,
kommunikációs (beszédátviteli) rádiókészülékek,
mobil rádiótelefonok,
személyhívó (üzenetátadó) rendszerek.

4.7.12 Vezetékes hírközlő berendezések

Ide tartoznak a:

telefonközpontok,
bérelt vonalas összeköttetések,
asztali telefonkészülékek,
titkárnői alközpontok,
fon/fax készülékek.

4.7.13 VIDEO berendezések

Ide tartoznak a:

beépített és hordozható kamerák,
képrögzítő készülékek (beépített és hordozható),
képvágó, montírozó készülékek,
képmegjelenítő (lejátszó) eszközök (kivetítő).

8.Járművek és szállítóeszközök

4.8.1 Autóbuszok

Felújításnak minősül:

Az autóbusz teljes feljavítása, valamint a fődarabok cseréje. A karosszéria, az alváz, az első-hátsó futómű, a komplett motor, a sebességváltó, a kormánymű cseréje.

4.8.2 Darus_gépkocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, illetve az alapszállító járművön végzett vezető fülke, első-hátsó futóművek, kormány, komplett motor, sebességváltómű, differenciálmű, féltengely, alváz együttes cseréje, valamint a daru felépítmény teljes feljavítása, illetve a daru kezelőfülke, hidraulika tömb, vezérlőegység, hidraulikus munkahengerek, forgózsámoly, gém, emelőkötelzet csigás emelőhorog együttes cseréje.

4.8.3 Kombinált mosó-szippantó gépkocsik

Felújításnak minősül:

A gépkocsi teljes feljavítása, valamint a fődarabok cseréje. A motor, a sebességváltó, a kormánymű, az alváz, az első és hátsó híd, a víztartály, a vákuum szivattyú és a magasnyomású szivattyú együttes cseréje.

4.8.4 Lakókocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint az alapgép fődarabjainak és felszerelésének cseréje.

Az alapgépre vonatkoztatva a futómű, a vonószerkezet, a karosszéria cseréje.

A felszerelésre vonatkozóan a beépített hűtőszekrény, gáztűzhely, a mosogató a szekrények cseréje.

4.8.5 Műhely gépkocsik

Ide tartoznak:

azok a zárható felépítménnyel összeépített (fülke) gépkocsik, melyekbe különféle megmunkáló gépeket, szerszámokat építenek be.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a fődarabok cseréje. A motor, a sebességváltó, az első-hátsó futómű, a kormánymű, az alváz, a fülke együttes cseréje.

Ha a műhely-gépkocsi felszerelési tárgyainal egy leltári egységet képez - akkor a gépek, szerszámok vonatkozásában - azok feljavítása, cseréje is **felújításnak minősül**.

Felszerelési tárgyak, gépek lehetnek (a teljesség igénye nélkül):

esztergapad, asztali, vagy oszlopos fűrőgép, asztali, vagy állványos köszörűgép, gépi menetvágó, áramfejlesztő, fűrőgépek, kézi köszörűgép, hegesztő transzformátor, satupad, beépített fiókkészlet, stb.

4.8.6 Pótkocsik

Ide tartoznak a:

normál pótkocsik, nyerges pótkocsik, hosszú anyagszállító pótkocsik.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, illetve a rakfelület, a futóművek, a hidraulikai munkahenger/ek együttes cseréje. Nyerges pótkocsi esetén az előbb leírtak és a nyeregszerkezet cseréje.

4.8.7 Személygépkocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint két fődarab cseréje. A motor, a sebességváltó, az első híd a kormány szerkezettel, a hátsó híd és a karosszéria cseréje (önhordó, alváz + vezetőfülke).

4.8.8 Szippantó gépkocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint két fődarab cseréje. A motor, a sebességváltó, a kormánymű, az első-hátsó híd, az alváz, a vákuum szivattyú, a tartály cseréje.

4.8.9 Tehergépkocsik

Ide tartoznak a:

zárt rakfelületű és nyitott rakfelületű gépkocsik,
fix rögzítésű és billenőplatós gépkocsik,
különleges felépítményű gépkocsik.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a fődarabok együttes cseréje.

Alapgépek esetén a motor, a sebességváltó, a kormánymű, az első-hátsó híd, a rakfelület, a vezetőfülke együttes cseréje.

Billenőplatós esetén az előző pontban leírtak, valamint a hidraulikai munkahenger/ek/ együttes cseréje.

Különleges felépítményű gépkocsik esetén az előzőekben leírtak, valamint a felépítmény teljes feljavítása, cseréje.

4.8.10 Utánfutók

Ide tartoznak a:

csőszállító utánfutók,
személygépkocsi utánfutók,
sátras utánfutók

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, illetve a fődarabok együttes cseréje.

Csőszállító esetén a tengely/ek, az állítható vonó rudazat, a fogózsámoly együttes cseréje.

Személygépkocsi utánfutó esetén a futómű-/vek/, a rakfelület, a vonófej cseréje.

Sátras utánfutó esetén az előbb leírtak, valamint a sátras felépítmény cseréje.

4.8.11 Vegyes használatú gépkocsik

Ide tartoznak:

Azok a gépkocsik, amelyek személyek és rakomány együttes szállítására alkalmasak. Zárt és nyitott kivitelűek.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a 2 fődarab cseréje. A motor, a sebességváltó, a kormánymű, az első-hátsó futómű, az alváz cseréje.

Zárt esetén az előbb leírtak, valamint a karosszéria (vezetőfülke a rakodótérrel) együttes cseréje.

Nyitott esetén az 1. pontban leírtak, valamint a vezetőfülke és rakfelület együttes cseréje.

4.8.12 Vízijárművek

Ide tartoznak a:

motorcsónakok, csónakok,
vízibiciklik.

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a 2 fődarab együttes cseréje.

4.8.13 Vízszállító gépkocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a 2 fődarab együttes cseréje. A motor, a sebességváltó, a kormánymű, az első-hátsó híd, az alváz, a vezetőfülke, a magasnyomású kéziszivattyú, a víztartály cseréje.

4.8.14 Vontatók, traktorok, kerti traktorok

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a 2 fődarab együttes cseréje, a motor, a sebességváltó, a differenciálmű, féltengelyek, az első híd, kormánymű, vezetőfülke, a komplett hidraulikus berendezés, csörlő berendezés csere.

Kerti traktorok esetén a teljes feljavítás, valamint a motor, a sebességváltómű együttes cseréje.

4.8.15 WOMA gépkocsik

Felújításnak minősül:

A teljes feljavítás, valamint a fődarabok együttes cseréje. A motor, a sebességváltó, a kormánymű, az első-hátsó híd, az alváz, a közlőmű, a vezetőfülke, a víztartály, a magasnyomású szivattyú cseréje.

9.Egyéb gépek, felszerelések, járművek

4.9.1 Egyéb bútorok

Ide tartoznak a:

szállodai-, éttermi-, munkásszállói berendezések (ülő-, fekvőbútorok kivételével)
fali vitrinek, táblák, fotószekrények.

Felújításnak minősül:

A berendezések teljes cseréje.

4.9.2 Egyéb munkavédelmi berendezések.

Ide tartoznak a:

friss levegős berendezések,
oxigénpalackok berendezések,
búvárfelszerelések.

Felújításnak minősül:

A berendezések, felszerelések cseréje.

4.9.3 Fűnyírók

Ide tartoznak a:

- kézi mozgatású elektromos fűnyírók,
- kézi mozgatású robbanómotoros fűnyírók,
- önjáró robbanómotoros kézi mozgatású fűnyírók.

Felújításnak minősül:

Kézi mozgatású elektromos, robbanómotoros esetén a motor cseréje.

Önjáró robbanómotoros kézi mozgatású esetén a motor, a sebességváltó-közlőmű cseréje.

Önjáró traktorkivitelű robbanómotoros fűnyíró esetén a motor, a sebességváltó, a közlőmű, első-hátsó híd cseréje.

4.9.4 Irat és pénzszekrények

Ide tartoznak a:

- fém iratszekrények, vasládák, fém pénzszekrények, páncélszekrények.

Felújításnak minősül:

A szekrények cseréje, valamint a riasztó berendezés cseréje.

4.9.5 Irodabútorok

Ide tartoznak a:

- fémről és fából készült bútorok.

Felújításnak minősül:

A bútorok leltáregységenkénti cseréje.

4.9.6 Kapálógépek**Felújításnak minősül:**

Az egység teljes feljavítása, valamint a motor és meghajtómű együttes cseréje.

4.9.7 Kaszálógép

Ide tartoznak a:

- kézi mozgatású (tolású) robbanómotoros kaszálógépek,
- kézi mozgatású (vállra akasztható) robbanómotoros kaszálógépek,
- önjáró robbanómotoros fűkaszák.

Felújításnak minősül.

Kézi mozgatású (tolású) esetén a motor és kaszaegység cseréje.

Kézi mozgatású (vállra akaszthatós) esetén a motor cseréje.

Önjáró esetén a teljes feljavítás, illetve a fődarabok együttes cseréje. A motor, a sebességváltó, a közlőmű, a kaszaegység cseréje.

4.9.8 Klíma berendezés

Felújításnak minősül:

A kompresszor, hűtőaggregát és elpárolgató, valamint a ventilátor motor együttes cseréje.

4.9.9 Konyhai berendezések

Ide tartoznak a:

villamos üzemű, vagy gázzal, olajjal, szilárd fűtőanyaggal fűtött tűzhelyek, sütőkemencék, főzőüstök, gyorsütők, grillsütők, virsli főzők és egyéb főző, sütő, ételmelegítő berendezések (mikrohullámú sütők), konyhaiüzemi feldolgozó gépek, zöldség, burgonya mosó és hámozógépek, szeletelő és aprítógépek, húsdarálók.

Felújításnak minősül:

A berendezések feljavítása, teljes cseréje, valamint a fődarabok cseréje.

Villanymotor, olaj- és gázégő, valamint a meghajtó egységek cseréje.

4.9.10 Raktárberendezések

Ide tartoznak a:

kézi polcrendszerek,
gépi raktári polcrendszerek,
mérlegek,
kézi hidraulikus anyagmozgatók,
elektromos darabológépek.

Felújításnak minősül:

A polcrendszer teljes cseréje.

A gépi raktári polcrendszerénél az elektromos emelőszerkezet teljes feljavítása, illetve a fődarabok cseréje. Az elektromos motor, a húzóállvány, a vezetősín, a közlekedő sín, elektromos vezérlő tömb együttes cseréje.

4.9.11 Takarítógépek

Ide tartoznak a:

nagyteljesítményű porszívók,
permetező-szívó gépek,
vizes körkefés takarítógépek,
gyűjtődobos „falevél” takarítógép.

Felújításnak minősül:

A motor, a szivattyú egység cseréje.

A gyűjtődobos „falevél” takarítógép esetén a motor, a váltó, a közlőmű, a szivómotor, a gyűjtődob cseréje.

4.9.12 Tűzoltó berendezések

Ide tartoznak a:

automatikus aktív berendezések,
érzékelők(füst, hő, láng),
tűzjelző központok (hagyományos, félintelligens, intelligens),
oltórendszerek (gáz, CO2, hab).

Felújításnak minősül:

Érzékelők, központok, teljes cseréje azonos típusra.

4.9.13 Térképek

A vásárolt geodéziai alaptérképeket vagy a saját előállítású alaptérképeket a tárgyi eszközök között kell nyilvántartani.

Üzemelési tevékenység:

A térképek aktualizálási üzemelési költség.

Az Együttműködési Szerződés 3. számú melléklete

**A Békés Megyei Vízművek Zrt.
víz- és csatornaszolgáltatás díjképzésének szabályzata**

Békéscsaba, 2008.

Jelen szabályzatot a Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése a 68/2008. (IX. 26.) számú határozatával fogadta el.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. Előzmények

- a.) Az árak megállapításáról szóló, többször módosított 1990. évi LXXXVII. törvény az önkormányzati tulajdonú víziközműből származó ivóvíz-szolgáltatás és szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és kezelés díját hatósági árnak jelöli ki, melynek megállapítója a települési önkormányzat képviselő-testülete.
- b.) E Díjképzési Szabályzat a Zrt-ben tulajdonos önkormányzatok között létrejött „Együtműködési Szerződés”-ben részes települések területén érvényes szolgáltatási díjak képzésének szabályait rögzíti, és az „Együtműködési Szerződés” 3. sz. mellékletét képezi.
- c.) A Zrt-ben tulajdonjoggal nem rendelkező, illetve az „Együtműködési Szerződés”-ben nem részes önkormányzatok területére a szolgáltatási díjat (hatósági díjjavaslatot) az Igazgatóság alakítja ki, amit a település víz- és csatornaszolgáltatásának tényleges teljes önköltsége és az árak megállapításáról szóló, többször módosított 1990. évi LXXXVII. törvény 8. § (1) bekezdés szerint a működéshez szükséges nyereség figyelembevételével kell meghatározni.

2. A díjrendszer alapvető meghatározói

- a.) A társasági és önkormányzati érdekek megfelelő összhangjának megteremtése, érvényre juttatása érdekében a Közgyűlés kéttényezős és háromkategóriás vízdíjrendszert, valamint egytényezős önköltségi elven nyugvó csatorna-szolgáltatási díjrendszert alkalmaz.
- b.) A vízszolgáltatásnál a tulajdonos önkormányzatok szolidaritási elvet érvényesítenek azzal a megkötéssel, hogy az egy műszaki rendszeren lévő települések esetében azonos díjat, míg a szennyvíz-szolgáltatásnál a helyi önköltségen alapuló díjakat alkalmaznak.
- c.) A Zrt. tulajdonosai a díjrendszeren keresztül érvényesíteni kívánják mind a teljes költségmegtérülés, mind a költséghatékonyság elvét.
- d.) A díjrendszernek biztosítani kell úgy a vízágazat, mint a csatornaszolgáltatási ágazat rentabilitását a keretfinanszírozás kizárásával.
- e.) A teljes költségmegtérülés elvének érvényesítését a csatornaszolgáltatásnál a szolidaritási elvek egységes szabályozását, a két ágazat között a keretfinanszírozás megszüntetését 3 év átmeneti időszak alatt folyamatosan, arányosan és fokozatosan kell megvalósítani.
- f.) A víz- és csatornadíjak képzésénél a tényleges önköltségi adatokat kell érvényesíteni. A tényleges önköltségek meghatározását a társaság Önköltség Számítási Szabályzatának előírásai alapján kell elvégezni. (Az Önköltség Számítási Szabályzat jelen Díjképzési Szabályzat mellékletét képezi.)

3. Fogalom meghatározások

Jelen szabályzatban használt fogalmak az „Együttműködési Szerződésben” meghatározott fogalomértelmezésnek megfelelően kerültek alkalmazásra.

II. FEJEZET A DÍJAK KÉPZÉSE

1. A díjak felépítése

1.1. *Vízdíjak felépítése*

A Békés Megyei Vízművek Zrt. a szolgáltatási területén kéttényezős díjat alkalmaz. A vízdíj felépítése a következő:

alapidíj + fogyasztástól függő vízdíj

1.2. *Csatornaszolgáltatási díjak felépítése*

A tulajdonos önkormányzati érdekek szükséges összhangjának megteremtése, érvényre juttatása érdekében, valamint annak egyértelmű és direkt ösztönzésére, hogy a fogyasztók szennyvízhálózati rákötése rövid időn belül elérje a maximumot, és a település minden olyan szükséges intézkedést megtegyen, amelynek következtében a költségek a lehetséges legalacsonyabb szintre csökkennek, a Közgyűlés a települési tényleges önköltséghez igazodó egytényezős csatornaszolgáltatási díjrendszert alkalmaz. A csatornaszolgáltatási díj díjszerkezeti felépítése a következő:

fogyasztástól függő díj

2. Díjelemek

2.1. *Az alapidíj*

Az alapidíj a víziközmű szolgáltatás állandó költségeinek (a fogyasztás nagyságához mért, a beépített, illetve a beépíthető vízmérőmérettől függő) részbeni megtérítését szolgáló díjelem. Az állandó költségekből az alapidíjnak fedeznie kell – többek között - a vízmérő leolvasás, a számlázás, a díjbeszedés és a vízmérő hitelesítés költségeit.

2.2. *A fogyasztott mennyiségtől függő díjak*

2.2.1. *A fogyasztott mennyiségtől függő vízdíjak*

A közműves ivóvízellátás esetén a díjfizetés alapja a vízmérőn mért mennyiség. Az ingatlanon fogyasztott víz mennyisége szempontjából a bekötési vízmérő az irányadó.

Bekötési vízmérő hiányában átalány felszámításával vagy műszaki számítással, mellékmérő hiányában az önkormányzati rendelet szerinti átalánnyal kell meghatározni a díjfizetés alapjául szolgáló vízmennyiséget.

A működési hányad meghatározásánál a szolidaritási elv úgy érvényesül, hogy az középértékű vízdíjtól az egyes tulajdonos települések (műszakilag egységes rendszerek), helyi önköltségeinek szórása alapján térnek el a következők szerint:

Átlag alatti önköltségű települések*	Intervallumon belüli önköltségű települések**	Átlag feletti önköltségű települések***
-10	0	+10

* az átlagtól -20%-nál nagyobb mértékben eltérő települések

** az átlagtól $\pm 20\%$ -nál kisebb mértékben eltérő települések

*** az átlagtól +20%-nál nagyobb mértékben eltérő települések

Annak kiküszöbölésére, hogy egyes települések (műszakilag egységes rendszerek) évenként az egyes díjkategóriák között „váltsanak”, így áraik elfogadhatatlan „ugrálásnak” legyenek kitéve, a díjkategóriákba sorolásukat a megelőző 3 év átlagönköltségéhez való viszonyításuk alapján kell megállapítani.

Az üzemeltető a vízszolgáltatással összefüggésben felmerült, indokolt működési költségeinek, továbbá a szükséges pótlások, felújítások, valamint nyereség mértéke alapdíjak által meg nem térülő részének fedezetére a fogyasztással arányos díjat szed.

2.2.2. Csatorna-szolgáltatási díjak

A csatorna-szolgáltatási díjfizetés alapja a mért szennyvízmennyiség, mérés hiányában pedig az adott helyen fogyasztott (számlázott) a locsolási kedvezménnyel csökkentett vízmennyiség, függetlenül attól, hogy annak beszerzése honnan történik.

Az üzemeltető a csatornaszolgáltatással összefüggésben felmerült, indokolt működési költségeinek, továbbá az önkormányzat által meghatározott bérleti díj, valamint a nyereség fedezetére a megállapított kibocsátott szennyvíz mennyiséggel arányos díjat szed.

3. A díjak meghatározása

3.1. Vízdíjak

3.1.1. Alapdíj

A beépített, vízmérő méretétől és fogyasztói szegmenstől függő alapdíjat a Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése 3 évre határozza meg és ajánlja elfogadásra a tulajdonos önkormányzatoknak.

Azokon a fogyasztási helyeken, ahol több mellékvízmérő van felszerelve, a legnagyobb vízmérőméret alapján kell az alapdíjat 1 db vízmérő után megállapítani. Az e módon meghatározott alapdíjat 3 évenként felül kell vizsgálni.

3.1.2. A fogyasztástól függő díj

A közműves ivóvízellátás esetén a díjfizetés alapja a vízmérőn mért mennyiség. Az ingatlanon fogyasztott víz mennyisége szempontjából a bekötési vízmérő az irányadó.

Ennek értelmében a fogyasztástól függő díjnak tartalmaznia kell:

- a működési hányadot, beleértve a vízbázis-védelem költségeit is
- a közművagyon bérleti díját
- a magas értékesítési különbözet miatt számított hányadot
- a tervezett nyereséget

A fogyasztástól függő díj meghatározásának algoritmus a következő:

$$D_f = (M_h + B_m + B_o) \times T_{ny}$$

$$D_f = (M_h + B_m + B_o) \times (1 + T_{ny})$$

(*módosítva a 2008. szeptember 26-ai közgyűlésen elhangzottak alapján)

ahol:

D_f = fogyasztástól függő díj (Ft/m³)

M_h = működési hányad (Ft/m³)

B_m = minimum bérleti díj az együttműködési szerződés szerint (Ft/m³)

B_o = az önkormányzat által meghatározott bérleti díj (Ft/m³)

T_{ny} = tervezett nyereség (%)

3.1.2.1. A működési hányad meghatározása

A Békés Megyei Vízművek Zrt., szolgáltatási területén a regionális rendszerek dominanciája, a jövőbeni rekonstrukciós igények hasonlósága miatt háromkategóriás működési hányadot alkalmaz.

A három kategória kialakítását a 3. év után felül kell vizsgálni, hogy az akkor aktuális költségviszonyok milyen kategóriaváltoztatással érvényesülhetnek a legjobban.

Az egyes kategóriákhoz tartozó díjak emelését évente az úgynevezett strukturált árindexszel kell meghatározni.

Előző évi működési díj kategóriánként (Ft/m³) x strukturált árindex = új működési díj (Ft/m³)

A strukturált árindex a következő

$$I = \frac{0,4}{2} \frac{B}{B_0} + \frac{0,2}{1} \frac{W}{W_0} + \frac{0,3}{7} \frac{I}{I_T}$$

ahol:

I	=	strukturált árindex, együtthatós formában,
B ₀ , B	=	a bázis bér és a tervezett bér – terheivel együtt (Ft/év),
W ₀ , W	=	a bázis és a tervezett villamos-energia ár (Ft/kWh),
I _T	=	a KSH szerinti hivatalos termelői árindex, együtthatós formában (az ipari termelés belföldi értékesítésének árindexe),

A strukturált árindex elemeit, illetve azok súlyait 3 évenként felül kell vizsgálni. Amennyiben a tárgyév gazdasági környezetében olyan, előre nem látható esemény, változás következik be, amelynek az árra gyakorolt hatása a fenti képlettel nem vehető figyelembe, úgy a tárgyévet követő esztendőben az ebből eredő költségeket is számításba kell venni.

3.1.2.2. Közművagyon bérleti díja

Az önkormányzat képviselő-testülete, mint árhatóság, egyúttal a víziközmű vagyon tulajdonosa a hatósági díjban bérleti díjat is figyelembe vesz, amely a rendeletalkotás során oly módon valósul meg, hogy a társaság díjjavaslatában a bérleti díjat csak a minimum szint erejéig veszi figyelembe, melynek megfelelően magasabb összegű bérleti díj igénye esetén a bérleti díj különbözet összegével a javasolt díjat megemeli. A bérleti díjat a tulajdonos települések szabad akaratából önkéntesen létrehozott csoportja külön szabályozás alapján, rekonstrukciós együttműködés keretében, közösen is megállapíthatja.

3.1.2.3. Magas értékesítési különbözet

A településen jelentkező tartósan magas értékesítési különbözet esetében az Igazgatóság javaslatot tesz az árhatóság felé a díjképzési szabályzat szerint megállapított díjkategóriáktól eltérő, magasabb díjkategóriára.

Ennek feltételei a következők:

- az értékesítési különbözet mértéke 5% százalékpontnál nagyobb mértékben meghaladja a társasági átlagot,
- az átlagot meghaladó értékesítési különbözet oka bizonyítható módon a hálózat előregedéséből, a rekonstrukció elmaradásából származik,
- az Üzemeltető által javasolt rekonstrukciós tervet az önkormányzat elutasítja, illetve nem kezdi el megvalósítani.

A település értékesítési különbözetét az adott év díjmegállapítását megelőző három év számtani átlagának figyelembevételével kell megállapítani, és ezt kell viszonyítani a Zrt. megegyező évekre szóló értékesítési különbözet átlagához. Amennyiben az adott település értékesítési különbözetének három éves átlaga magasabb a Zrt. átlagnál, úgy a díjkategória besorolásnál egy kategóriával magasabb kategóriába kell sorolni a települést. A magas önköltségű, és emiatt a III-as kategóriába besorolt települést - az előzőek figyelembevételével - a III-as kategóriát további 10%-kal meghaladó külön kategóriába kell besorolni.

3.1.2.4. Tervezett nyereség

A Társaság üzleti terve határozza meg.

3.2. Csatornadíjak

A csatornaszolgáltatási díjképzés az előző évi tényleges működési költségek figyelembevételével történik.

Keresztfinanszírozást a két ágazat között nem alkalmaz a társaság.

3.2.1. Fogyasztástól függő díj

A fogyasztástól függő díj az alábbi összetevőket tartalmazhatja:

- működési hányad
- közművagyon bérleti díja
- szolidaritási hányad
- tervezett nyereség

$$D_f = (M_h + B_m + B_\delta + Sz_h) \times (1 + T_{ny})$$

$$D_f = (M_h + B_m + B_\delta) \times (1 + T_{ny}) + Sz_h$$

(*módosítva a 2008. szeptember 26-ai közgyűlésen elhangzottak alapján)

ahol:

D_f = fogyasztástól függő díj (Ft/m³)

M_h = működési hányad (Ft/m³)

B_m = minimum bérleti díj az együttműködési szerződés szerint (Ft/m³)

B_δ = az önkormányzat által meghatározott bérleti díj (Ft/m³)

Sz_h = szolidaritási hányad, a három éves átmeneti időszakban alkalmazva (Ft/m³)

T_{ny} = tervezett nyereség (%)

3.2.1.1. Csatorna szolgáltatási díjak működési hányadának megállapítása.

A díjak megállapításának időszakában csak az előző évről áll rendelkezésre tényadat, ezért a díj meghatározásául szolgáltató ismert előző évi tényleges költségeket indexálni kell a strukturált árindex alapján.

$\text{Új működési díj (Ft/m}^3\text{)} = \frac{\text{Előző évi települési teljes önköltség (Ft/m}^3\text{)} \times \text{strukturált árindex}}{\text{Előző évi települési teljes önköltség (Ft/m}^3\text{)}}$
--

A strukturált árindex (árképlet) a következő

$$I = 0,42 \frac{B}{B_0} + 0,21 \frac{W}{W_0} + 0,37 I_T$$

ahol:

I	=	strukturált árindex, együtthatós formában,
B ₀ , B	=	a bázis bér és a tervezett bér – terheivel együtt (Ft/év),
W ₀ , W	=	a bázis és a tervezett villamos-energia ár (Ft/kWh),
I _T	=	a KSH szerinti hivatalos termelői árindex, együtthatós formában (az ipari termelés belföldi értékesítésének árindexe),

A strukturált árindex elemeit, illetve azok súlyait 3 évenként felül kell vizsgálni. Amennyiben a tárgyév gazdasági környezetében olyan, előre nem látható esemény, változás következik be, amelynek az arra gyakorolt hatása a fenti képlettel nem vehető figyelembe, úgy a tárgyévet követő esztendőben az ebből eredő költségeket is számításba kell venni

3.2.1.2. Közművagyon bérleti díja

Az önkormányzat képviselő-testülete, mint árhatóság, egyúttal a víziközmű vagyon tulajdonosa a hatósági díjban bérleti díjat is figyelembe vesz. A bérleti díj nagyságának meghatározásakor a tulajdonos település önálló döntése alapján a víziközmű vagyon felújítási és pótlási szükségletét kell szem előtt tartani. A bérleti díjat a tulajdonos települések szabad akaratából önkéntesen létrehozott csoportja külön szabályozás alapján, rekonstrukciós együttműködés keretében, közösen is megállapíthatja.

3.2.1.3. Tervezett nyereség

A Társaság üzleti terve határozza meg.

III. FEJEZET

DÍJKEDVEZMÉNYEK ÉS EGYÉB DÍJAK

1. Víz és csatornadíjak

Az árak megállapításáról szóló, többször módosított 1990. évi LXXXVII. törvény a hatósági díjat maximált legmagasabb díjként határozza meg. Attól lefelé el lehet térni, mely eltérést az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően a lakossági és az önkormányzati díjak megállapításánál az önkormányzat és a Zrt. közötti szerződés rögzíti.

A tulajdonos Önkormányzatok az alábbi díjkategóriák szerint határozzák meg a díjakat.

- **Önkormányzati díj**
- **Lakossági díjak**
- **Hatósági díjak**
- **Nagyfogyasztói díjak**

A díjkategóriák közötti eltéréseket (arányokat) úgy kell meghatározni, hogy a mindenkori, cégszinten tervezett éves árbevétel ne sérüljön.

2. Szolgáltatás jogellenes igénybevétele

A szolgáltatás jogellenes igénybe vétele esetén a Zrt. a jogellenes igénybe vétel időpontjától, de legfeljebb öt évre visszamenőleg jogosult a fogyasztás idején érvényes évi hatósági díjat, valamint a Ptk. szerinti késedelmi kamatot felszámítani és megkövetelni.

IV. FEJEZET

A NAGYFOGYASZTÓK IRÁNYÁBA ALKALMAZOTT VÍZ- ÉS CSATORNASZOLGÁLTATÁSI DÍJAK

A nagyfogyasztók irányába alkalmazott díjakat az adott település önkormányzata határozza meg úgy, hogy az nem eredményezhet veszteséges üzemeltetést a település szintjén. Ezen feltétel teljesülését a Felügyelő Bizottság és a Társaság könyvvizsgálója ellenőrzi a díjak bevezetése előtt és azok alkalmazása során.

V. FEJEZET

A DÍJKÉPZÉS ELLENŐRZÉSE, ÉVES DÍJJAVASLAT MEGTÉTELE AZ ÁRHATÓSÁGNAK

1. A Társaság Igazgatósága által a jelen díjképzési szabályzat előírásai szerint elkészített díjjavaslatot a Felügyelő Bizottság és a Társaság könyvvizsgálója ellenőrzi. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie a díjképzés minden fontos elemére, a helyi önköltségek felülvizsgálatára, a díjkategória besorolásra, a szolidaritási elv és a keresztfinanszírozás 3 éves lebontásának

folyamatosságára, arányosságára és fokozatosságára. A Felügyelő Bizottság és a Társaság könyvvizsgálója ellenőrző munkáján keresztül kontrollálja a Díjképzési Szabályzatban lefektetett főbb alapelvek érvényesülését.

2. A Díjképzési Szabályzat szerint kialakított és a Felügyelő Bizottság és a Társaság könyvvizsgálója által leellenőrzött hatósági díjjavaslatot általános esetben az Igazgatóság az érintett évet megelőző év október 31-ig teszi meg, melyet az önkormányzat árrendelet útján január 1-vel léptet életbe.
3. Amennyiben a települési önkormányzat képviselő-testülete, mint árhatóság az ajánlott helyi ár alatt állapít meg díjat, az a társaság részére kötelezően alkalmazandó hatósági ár. Ebben az esetben az Igazgatóság 60 napon belül kezdeményezni köteles az „Együttműködési Megállapodás” illetve az Ártörvény szerinti eljárást.
4. Amennyiben a települési önkormányzat képviselő-testülete, mint árhatóság az ajánlott helyi ár felett állapít meg díjat, a magasabb díj és az ajánlott díj közötti különbséget a települést illető bérleti díj fedezeteként értelmezendő. Ezt a bérleti díjat az Üzemeltető elszámolása alapján a tulajdonos önkormányzat leszámolja. A Társaság az így leszámolt bérleti díjat az erre vonatkozó megállapodás alapján megfizeti az önkormányzatnak.

VI. FEJEZET ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Jelen díjképzési szabályzatot először a 2009. évi díjak meghatározásánál kell alkalmazni. A díjképzési szabályok egyes elemeinek alkalmazása három év átmeneti időszak után válik teljessé. Ennek oka az a szándék, hogy a jelentős változások ne okozzanak törésszerű hatást, valamint az, hogy legyen elegendő idő megtenni az intézkedéseket és így mérsékelni a fajlagos költségeket a csatornaszolgáltatási díjakat meghatározó helyi költségek közül azok esetében, amelyek intézkedésekkel (rákötések számának növelése, műszaki intézkedések megtétele) csökkenthetők.

A díjképzési szabályzat életbe lépésének első évében, 2009. évben az induló vízdíjknál a számítások során a 2008. évi díjából és a 2007. évi ágazati (víz-, szennyvízágazatok) költségekből kell kiindulni. A vízdíjjavaslat meghatározásánál már az induló évben figyelemmel kell lenni a víz- és szennyvízdíjak közötti árolló fokozatos csökkentésére.

1. Az átmeneti időszak alatti fokozatos önköltségi alapú csatorna szolgáltatás díjainak megállapítására vonatkozó rendelkezések

Legmagasabb csatorna szolgáltatási díjak meghatározása:

- Az átmeneti időszak első évében, **2009-ben:** a társasági átlagos fajlagos csatorna szolgáltatási teljes önköltség 125%-ában meghatározott díj.
- Az átmeneti időszak második évében, **2010-ben:** a társasági átlagos fajlagos csatorna szolgáltatási teljes önköltség 150%-ában meghatározott díj.

- Az átmeneti időszak harmadik évében, **2011-ben**: a társasági átlagos fajlagos csatorna szolgáltatási teljes önköltség 175%-ában meghatározott díj.
- **A negyedik évben, 2012-ben megszűnik a korlát.**

**(módosítva a 60/2008. (IX. 26.) számú közgyűlési határozat alapján)*

2. Szolidaritási díjhányad meghatározása

A legmagasabb csatorna-szolgáltatási díj feletti önköltségű településeken jelentkező forrásigény és az előző évi – a tulajdonos településeken leszámlázott - összes szennyvíz mennyiségének hányadosaként meghatározott díj.

3. Szolidaritási fedezet képzése

A csatornaszolgáltatási díjakba a három év átmeneti időszakban minden önkormányzat az előző évi társasági átlagos fajlagos önköltség meghatározott %-ának megfelelő díjhányadot alkalmaz, amelyet a Társaság modellszámításokkal oly módon határoz meg, hogy az fedezetet nyújtson az 1. pont szerinti limit erejéig biztosított szolidaritás pontosításához. A szolidaritási fedezetigény minden településen a megállapított díjkalkulációjába beépül, függetlenül annak önköltségétől.

4. Keresztfinanszírozás leépítése

A jelen szabályzat szerint meghatározott szennyvízdíjakat az átmeneti időszakban a keresztfinanszírozás fokozatos megszüntetése okán úgy kell eltéríteni, hogy a díjmérséklés összege ~~a három év~~ **2011. december 31. napjáig alatt** fokozatosan, arányosan csökkenjen, és ~~a negyedik~~ **2012. évre szűnjön meg.**

**(módosítva a 50/2008. (IX.26.) számú közgyűlési határozat alapján)*

5. A szolidaritás alkalmazása

A szolidaritási alpból a legmagasabb díjak feletti költségek fedezését kell biztosítani azoknál a településeknél, ahol a település az alábbi feltételeknek eleget tett.

- Az átmeneti időszak első évében, **2009-ben**: a csatorna rákötési arány eléri a 60%-ot
- Az átmeneti időszak második évében, **2010-ben**: a csatorna rákötési arány eléri a 70%-ot
- Az átmeneti időszak harmadik évében, **2011-ben**: a csatorna rákötési arány eléri a 80%-ot

**(módosítva a 2008. szeptember 26-ai közgyűlés döntése alapján)*

6. A magas értékesítési különbözet miatti szankcionális besorolást első alkalommal 2012. évben kell alkalmazni. A 2009-2011. években a szankcionális besorolást – az alkalmazás 2012-ig

történő mellőzésével – meg kell állapítani az érintett önkormányzatok figyelemfelhívása érdekében.

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. Ez a szabályzat 2009. január 1. napján lép hatályba.
2. A Békés Megyei Vízművek Rt. Közgyűlésének 28/2004. (11.05.) sz. határozata a jelen határozat életbe lépésével hatályát veszti.
3. Amennyiben a gazdasági környezetben bekövetkező változások miatt a díjképzési szabályzat alkalmazása a részvénytársaság rentábilis gazdálkodását veszélyezteti, az igazgatóság köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, adott esetben pedig rendkívüli közgyűlés összehívását kezdeményezni.

A Díjképzési Szabályzat melléklete

Békés Megyei Vízművek Zrt. Önköltség-számítási szabályzata

Békéscsaba, 2008.

Jelen szabályzatot a Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése a 68/2008.(IX. 26.) számú határozatával fogadta el

TARTALOMJEGYZÉK

<u>TARTALOMJEGYZÉK.....</u>	<u>2</u>
<u>Az önköltség számítási szabályzat célja, tartalma.....</u>	<u>3</u>
<u>1.Önköltség-számítási fogalmak.....</u>	<u>3</u>
<u>2.A Társaság munkaszám rendszerének felépítése.....</u>	<u>5</u>
<u>3.Az önköltségszámítás szerkezete.....</u>	<u>8</u>
<u>4.Az önköltségszámítás tárgya (a kalkulációs egységek).....</u>	<u>9</u>
<u>5.A kalkulációs séma.....</u>	<u>10</u>
<u>6.A kalkulációs költségtényezők tartalma</u>	<u>10</u>
<u>7.Az egyes önköltség kategóriák tartalma kalkulációs egységenként.....</u>	<u>12</u>
<u>8.A költségek elszámolásának, az általános költségek felosztásának módja.....</u>	<u>14</u>
<u>9.Az üzemi ráfordítás számítása tevékenységenként.....</u>	<u>16</u>
<u>10.Az önköltség számítás készítésének időpontja, a kalkulációs időszak.....</u>	<u>18</u>
<u>Orosházi üzemművelés.....</u>	<u>19</u>
<u>Szeghalmi üzemművelés.....</u>	<u>20</u>
<u>Békéscsabai üzemművelés.....</u>	<u>21</u>
<u>Gyomaendrődi üzemművelés.....</u>	<u>22</u>
<u>Regionális üzemművelés.....</u>	<u>25</u>

AZ ÖNKÖLTSÉG SZÁMÍTÁSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

A Társaság a számviteli törvény előírása szerint – mivel az értékesítés nettó árbevétele csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, csökkentve a közvetített szolgáltatások értékével meghaladja az egymilliárd forintot - önköltség-számítási szabályzat készítésére kötelezett.

Az önköltség számítási szabályzat célja, hogy részletesen szabályozza a társaságnál folyó önköltség számítási tevékenységet, továbbá alapul szolgáljon az önköltség-számítási tevékenység külső és belső ellenőrzéséhez.

A Társaság önköltség számítási szabályzata tartalma:

1. önköltség számítási fogalmak,
2. a munkaszám rendszer felépítése,
3. az önköltség-számítás szerkezete,
4. az önköltség számítás tárgya: a kalkulációs egységek,
5. a kalkulációs séma,
6. a kalkulációs költségtényezők tartalma,
7. a közvetlen önköltség, előállítási érték tartalma kalkulációs egységenként,
8. a költségek elszámolásának és felosztásának módja
9. ágazati eredmény-kimutatás (számítása) tevékenységenként
10. az önköltség számítás készítésének időpontja, a kalkulációs időszak,

Pontos, naprakész költségelszámolás szükséges ahhoz, hogy, a vezetői döntések megalapozottak legyenek, a testületek felé a tájékoztatás időben, korrekt módon megtörténjen. E cél megvalósítása érdekében a Társaság a gazdálkodása során felmerült költségeket –integrált ügyviteli rendszerben - elsődleges költség-nem, másodlagos költség-hely, költségviselő elszámolással könyveli a kettős könyvvitel szabályai szerint integrált ügyviteli rendszerben.

Az alkalmazott főkönyvi számlaszámokat a számlatükör, a könyvelési tételek kijelölését a számlarend tartalmazza.

1. ÖNKÖLTSÉG-SZÁMÍTÁSI FOGALMAK

A költség

A költség az eszköz előállítása és a szolgáltatás teljesítése érdekében felhasznált élő- és holtmunka pénzértékben kifejezett összege.

Költség-nemek

A költség-nemek a költségeknek a számviteli törvényben (Szt.) rögzített egységes számlakeret 5. számlaosztály számlacsoportjai szerint kijelölt és meghatározott címek szerinti csoportosítását jelenti.

Költséghely

A költséghely a költségek felmerülésének helye, területileg elhatárolt szervezeti egység vagy részleg.

Az itt felmerült költségek a felmerülésük alkalmával nem számolhatók el közvetlenül a termékekre, szolgáltatásra, ezért felmerülésükkor közvetlen költségnek nem minősíthetők. Az ilyen költségeknek egy része – jelentős hányada – a Zrt. által végzett szolgáltatással, termék előállításával szoros kapcsolatba hozható és a különféle teljesítményadatok segítségével a kalkulációs egységekre – előre rögzített szabályok szerint - feloszthatók, áterhelhetők.

Az általános költség számlákat a 6-os számlaosztály tartalmazza.

Költségviselő, munkaszám

Költségviselő a termék, termelés vagy szolgáltatás, amelyre a költségek felmerülésük alkalmával közvetlenül elszámolhatók, amelynek előállítása illetve a szolgáltatás teljesítése érdekében a költségek felmerülnek. A Zrt.-nél költségviselő a víz-és szennyvíz-szolgáltatás, a beruházási, vállalkozási munka.

A közvetlen költségek ágazati szintű elszámolása a 7-es számlaosztály számláin történik.

A közvetlen önköltség, előállítási költség

A közvetlen önköltség a termék és szolgáltatás egy meghatározott mennyiségi egységének előállítására fordított élő- és holtmunka pénzértékben kifejezett összege.

A közvetlen önköltség, előállítási költség közé azok a ráfordítások tartoznak, amelyek

- a) a szolgáltatás biztosítása, az eszköz, termék előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
- b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
- c) az eszközre (termékekre, szolgáltatásra) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

A közvetlen önköltség nem tartalmazhat:

- értékesítési általános költségeket és
- az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános (központi irányítás) költségeket.

A költségek könyvviteli elszámolása

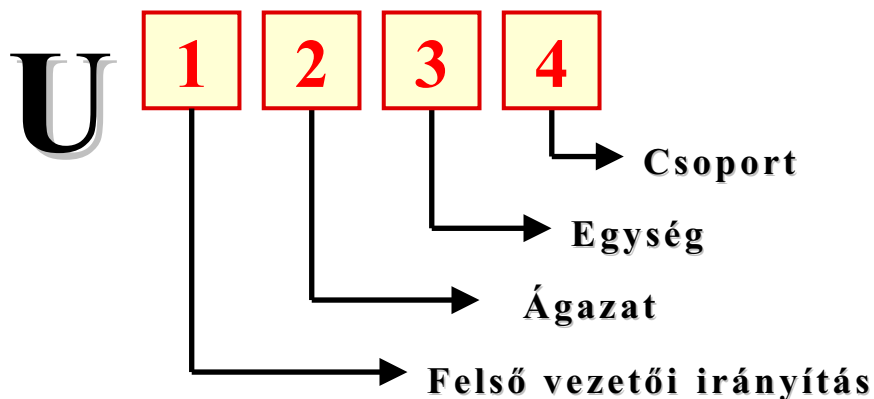
A termelés és szolgáltatás teljesítése során felmerült költségek elszámolására – a Társaság számlarendjében rögzítetteknek megfelelően – az 5, a 6, a 7. számlaosztályok számláit, valamint a megfelelő UTK(X) és szervezeti egység(U) kódokat alkalmazza.

- az 5. számlaosztály a költségeket költség-nemek szerint csoportosítva tartalmazza, a költségek költség-nemenkénti gyűjtését szolgálja,

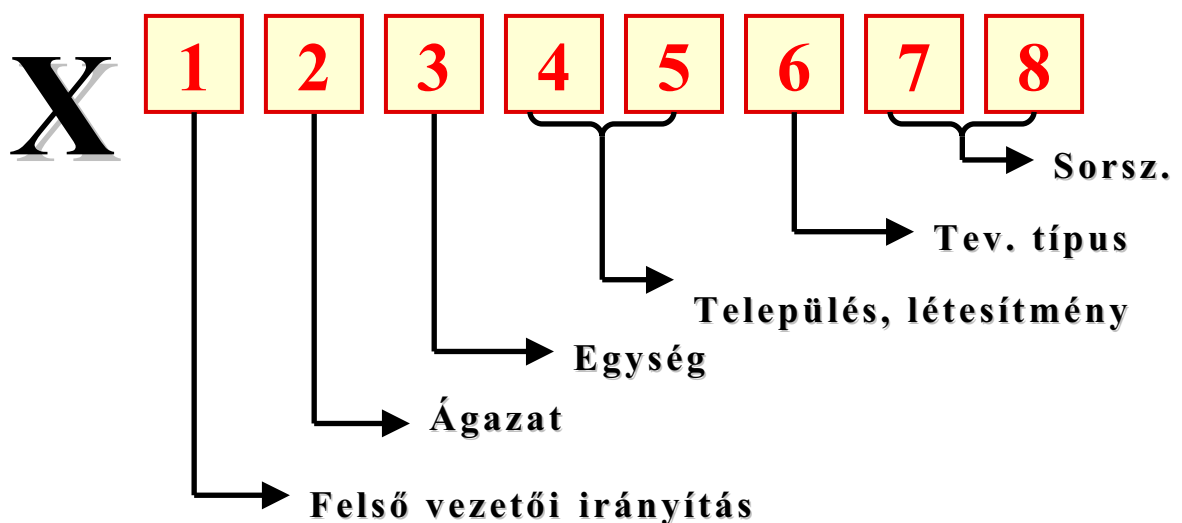
- a 6. számlaosztály a közvetett költségeket tartalmazza, a költségek felmerülésének helye szerinti gyűjtésére szolgál,
- a 7. számlaosztály a termelés és szolgáltatás teljesítése során felmerült és a termeléssel (szolgáltatással) összefüggésben közvetlenül elszámolható költségek - tevékenységenkénti - elszámolására szolgál.

2. A Társaság munkaszám rendszerének felépítése

A Társaság valamennyi egysége – üzemek, üzemmérnökségek, osztályok, ezeken belüli csoportok is – szervezeti egység kóddal (U) azonosíthatók. A szervezet egységkódok felépítése a következő:

A Társaság az integrált ügyviteli rendszerben a költségek költségviselők szerinti elkülönítésére UTK (X) kódokat, munkaszámokat alkalmaz. Az UTK (X) kódok felépítése a következő:

Az UTK kódokban az első karakter a felső vezetői irányítás jelzője. Ily módon:

- vezérigazgatói irányítás 1
- műszaki vezérigazgatói irányítás 2
- gazdasági vezérigazgató helyettesi irányítás 3

Az UTK kódokban a második karakter az ágazati hovatartozás jelzője. Ily módon:

- vízágazat 1
- szennyvízágazat 2

Az UTK kódokban a harmadik karakter az üzemmérnökségi hovatartozás jelzője. Ily módon:

- közép-békési regionális üzemmérnökség 1
- orosházi üzemmérnökség 2
- szeghalmi üzemmérnökség 3
- békéscsabai üzemmérnökség 4
- gyomaendrődi üzemmérnökség 6
- sarkadi üzemmérnökség 7
- mezőkovácsházi üzemmérnökség 9

Az UTK kódokban a negyedik karakter az üzemmérnökségen belül az adott település sorszámát jelöli. Ez lehet szám és betű is.

Az UTK kódokban az ötödik karakter az üzemmérnökségen belül az adott településhez tartozó létesítmény számát jelöli.

Az UTK kódokban a hatodik karakter a tevékenység típusának jelzése, melyek az alábbiak lehetnek:

- működés költségei 0
- üzemelés költségei U
- fenntartás költségei F
- vállalkozás költségei V
- rekonstrukció költségei W

- termelés költségei	T
- beruházás költségei	B
- értéknövelő felújítás	E
- műszaki fejlesztés költségei	M

Az UTK kódokban a hetedik-nyolcadik karakter egyedi sorszámot jelöl az alábbiak szerint:

- működés költségei	00
- üzemelés költségei	00
- fenntartás költségei	00
- egyedi fenntartási munkák költségei	01-99
- vállalkozás munka költségei	00
- egyedi vállalkozás költségei	01-99
- egyedi rekonstrukció költségei	01-99
- termelés költségei	00
- beruházás költségei	01-99

A víz-és szennyvízszolgáltatás esetében az alábbi – a közműrendszerhez kapcsolódó – fogalmakat szükséges rögzíteni:

1. **Önálló víziközmű:** az a vízmű, vagy csatornamű, amely a víziközművek minden feladatát, – vízmű esetében a vízbeszerzést, víztisztítást, a víz továbbítását és elosztását egészen a fogyasztókig, csatornamű esetében a szennyvíz elvezetését a bebocsátóktól, továbbítását a tisztítóműbe, tisztítását és elvezetését a befogadóba – önállóan oldja meg.
2. **Összekapcsolt víziközmű:** az a vízműrendszer, amelynél szomszédos települések vízelosztó hálózata vezetékekkel van összekötve – mintegy közös elosztóhálózatot alkotva – közös vízbeszerzéssel, esetleg víztisztítással, valamint az a csatornarendszer, ahol szomszédos települések szennyvízelvezető-csatornarendszere közös tisztítóművel rendelkezik, de külön szennyvíztovábbító – regionális – csatornahálózat nincs, az elvezető rendszerekből közvetlenül a szennyvíztisztító-telepre, vagy egy másik csatornahálózatba kerül a szennyvíz.
3. **Regionális víziközmű:** az a nagyobb területen, több települést kiszolgáló vízmű/csatornamű, amelyik elkülönülten működtethető, kifejezetten több települést kiszolgáló regionális művel – vízmű esetében vízbeszerzéssel, víztisztítással és/vagy

regionális víztovábbító hálózattal, csatornamű esetében regionális szennyvízelvezető-csatornákkal és szennyvíztisztító-teleppel – rendelkezik.

A települések üzemmnökségenkénti felsorolását e szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza.

Az üzemmnökségek központi egységeinek, valamint a nem településhez kötött egységek, osztályok költségeinek elszámolásához szükséges UTK kódok felépítése az előzőekben rögzített elveken nyugszik.

Ugyancsak a fenti elveken nyugszik az idegen megrendelők részére végzett egyedi építőipari vállalkozási munkák UTK kódjának megjelenése is, ami X10600V01-X10600V99.

Az UTK (X) valamint a szervezeti egység (U) kódok - mintegy számlaosztály számlái - a számla-tükör részét képezik.

Az UTK kódok, mint munkaszámok a mérleg modulban kerülnek megnyitásra. A megnyitásáért előzetes információ alapján a Pénzügyi-és Számveteli osztály a felelős.

A kiadott munkaszámokat az adott termékkel, szolgáltatással kapcsolatos valamennyi bizonylaton fel kell tüntetni.

3. AZ ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁS SZERKEZETE

Az önköltségszámítás

Az önköltségszámítás olyan műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel meghatározható a kalkulációs egység, a tevékenység tényleges közvetlen önköltsége, előállítási értéke.

Az önköltségszámítás feladata, hogy adatokat szolgáltatson:

- a saját termelésű készletek és szolgáltatások értékeléséhez, az előállítási költségük meghatározásához,
- a termelés és szolgáltatás önköltségének tervezéséhez és megfigyeléséhez,
- a gazdaságossági számításokhoz

A kalkuláció formái:

- az előkalkuláció (előzetes önköltség),
- a közbeeső kalkuláció (termelés közbeni önköltség),
- az utókalkuláció (utólagos önköltség).

Az előkalkuláció az a műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel a tevékenység, a termelés megkezdése előtt társaságunk meghatározza valamely termék és szolgáltatás előállításánál - a műszaki és technológiai előírások betartása mellett - felhasználható élő- és holtmunka mennyiségét és ebből az aktuális lévő árak és díjtételek, valamint személyi jellegű ráfordítások figyelembevételével kiszámításra kerül az előállítandó termékek (szolgáltatások) norma, terv szerinti önköltsége.

Előkalkulációt lehet készíteni nemcsak termékre vagy szolgáltatásra, hanem minden olyan tevékenységre, amelynek költségkihatása van.

A közbeeső kalkuláció az a tevékenység, amely a termelés (szolgáltatás) folyamatában - annak egyes fázisait követően - informál a termék (szolgáltatás) önköltségének alakulásáról.

Az utókalkuláció az a műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel a termelés és szolgáltatás befejezése után a ténylegesen felhasznált élő- és holtmunka mennyisége és értéke alapján meghatározzuk az eszköz (termék) és szolgáltatás tényleges közvetlen önköltségét, előállítási költségét.

4. AZ ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁS TÁRGYA (A KALKULÁCIÓS EGYSÉGEK)

Az önköltségszámítás tárgya a kalkulációs egység.

A kalkulációs egység a Társaság valamilyen tevékenységének (termelés, szolgáltatás) eredménye.

A Részvénytársaságnál kalkulációs egységet képez:

- a településenkénti értékesített víz és elvezetett szennyvíz egy köbmétere,
- az előállított termék egysége (pl.: db, m³),
- egyedi megrendelésre teljesített szolgáltatás, vállalkozási munka értéke,
- a saját kivitelezésben megvalósított beruházás értéke,
- a saját kivitelezésben megvalósított értéknövelő felújítás értéke.

A készültségi fok alapján lehet:

- késztermék,
- befejezetlen termelés
- befejezett termelés

Késztermék az a termék, amely, valamennyi - az előírása szerinti - megmunkálási folyamaton átment, megfelel a vonatkozó szabványoknak, illetve az előírt műszaki feltételeknek, amelyet minőségi átvétel után a késztermékraktár ténylegesen átvett és az arról szóló bevételezési bizonylatot kiállította, a terméket nyilvántartásba vette.

Befejezetlen termelésről a vállalkozási, rekonstrukciós munkáknál, a saját rezsizs beruházási és értéknövelő felújításoknál, valamint a műszaki fejlesztési témáknál beszélhetünk addig, amíg az adott munkára vonatkozó összes munkafolyamat be nem fejeződött, le nem zárult.

Befejezett termelésről a vállalkozási, rekonstrukciós munkáknál, a saját rezsizs beruházási és értéknövelő felújításoknál, valamint a műszaki fejlesztési témáknál beszélhetünk akkor, ha az adott munkára vonatkozó összes munkafolyamat befejeződött, a munka lezárult.

5. A KALKULÁCIÓS SÉMA

Az egyes kalkulációs egységek közvetlen önköltségét a következő kalkulációs séma szerinti részletezésben kell kiszámítani:

- a. közvetlen anyagjellegű ráfordítás,
- b. közvetlen személyi jellegű ráfordítás,
- c. értékcsökkenési leírás,
- d. egyéb közvetlen költség
- e. segédüzemi általános költség
- f. kiemelt gépköltség,
- g. tipizált szolgáltatás költsége
- h. üzemmérnökségi általános költség
- i. közvetlen önköltség (a+b+c+d+e+f+g+h)**
- j. fel nem osztott üzem mérnökségi általános költség
- k. szűkített önköltség (i+j)**
- l. vállalati általános költség
- m. teljes önköltség (k+l)**

6. A KALKULÁCIÓS KÖLTSÉGTÉNYEZŐK TARTALMA

Közvetlen anyagjellegű ráfordítások

Közvetlen anyagköltségként kell kimutatni a kalkulációs egység terhére utalványozott, ténylegesen felhasznált:

- alapanyagok,
- segéd-, üzem-(elektromos áram, gáz, víz, a kenő és tisztítóanyagok) és fűtőanyagok,
- a vásárolt félkész termékek és alkatrészek,
- a továbbfelhasznált saját termelésű félkész termékek és alkatrészek értékét.

A vásárolt anyagok, félkész termékek, alkatrészek beszerzési árát képezi:

- az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételár,
- a beszerzéshez kapcsolódó, az eszközhoz egyedileg hozzárendelhető szállítási és rakodási költségek összege,
- a beszerzéshez kapcsolódó adók (fogyasztási adó),
- a vámköltség (vám, vámpótlék, vámkezelési díj),
- fizetendő (fizetett) illeték,
- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak,
- az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjak (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj)

Anyagköltségként csak a ténylegesen felhasznált készletérték számolható el.

A felhasználás anyagköltségét csökkenteni kell:

- a fel nem használt és visszavételezésre kerülő anyagok értékével,

- a termelés, a tevékenység, szolgáltatás során keletkezett hulladékok értékével (ideértve a dolgozók selejt kártérítési kötelezettségét is).

A tovább felhasznált saját termelésű készletek értékét tényleges közvetlen önköltségen kell számításba venni.

A közvetlen anyagköltség meghatározásához az alap-és segédanyagok tényleges felhasználása cikkszám szerint, időszakonként a KÉSZLET modulból legyűjthető.

Közvetlenül igénybe vett szolgáltatások

A termék előállítás, a szolgáltatás nyújtás érdekében közvetlenül felmerült anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások, mint pl.

- a gépek (termelő berendezések) bérleti díja,
- köztisztasági, takarítási díjak,

Egyéb közvetlenül elszámolható szolgáltatások

A termék előállítás, a szolgáltatás nyújtás érdekében közvetlenül felmerült

- szállítási és rakodási költség,
- gépköltség,
- céljellegű befizetések (pl. vízkészlet járulék stb.)

Közvetlen személyi jellegű ráfordítás

Közvetlen bérköltséggént kell kimutatni a kalkulációs egységre feladott, teljesítmény- vagy időbérben alkalmazottak részére - az érvényes szabályok szerint - elszámolt munkabér összegét.

Közvetlen bérek járulékai

A bérjárulékok az összes bért (közvetlen bért, a kiegészítő fizetéseket és a bérpótlékokat) terhelő társadalombiztosítási járulék, munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás összegét foglalják magukban.

Személyi jellegű egyéb kifizetések

A személyi jellegű egyéb kifizetések néhány kiemelt tétele:

- az önkéntes nyugdíjbiztosító pénztári tagdíj kifizetések,
- hideg- és meleg-étkezési utalványok,
- az üdülési csekk értéke,
- a betegszabadság,
- szerszám-és kerékpár használati díj összege.

Értékcsökkenési leírás

Értékcsökkenési leírásként kerül elszámolásra a településen üzemeltetett tárgyi eszközök elszámolt amortizációja.

Segédüzemi általános költségek

A Társaság segédüzemei a Szerviz Üzem, Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály, valamint az Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport. A Szerviz Üzem, a Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály, valamint az Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport tevékenységének működési költségei a szabályzat későbbi részében leírtak szerint felosztásra kerülnek a víz-és szennyvíz-szolgáltatás kalkulációs egységére.

Kiemelt gépköltség

A vállalat gépjármű fajtánként kiemelt gép kategóriát alakított ki. A kiemelt gépek esetében felmerült költségek

- üzem-és kenőanyag költségek,
- karbantartási, javítási (saját és idegen) költség,
- a gépjárművek értékcsökkenési leírása,
- egyéb költségek (pl. túlsúlyos gépjárművek közlekedési engedélyezési díja, biztosítási díj).

A fentiek szerinti költségek diktált kulcs alkalmazásával kerülnek felosztásra a szabályzat későbbi részében leírtak szerint.

Tipizált szolgáltatások

Tipizált szolgáltatásokat a Szerviz Üzem egységei – kivéve a Vízmérő-hitelesítő Laboratóriumot -, valamint a Központi labor végeznek. A felmerült költségek a szabályzat későbbi részében leírtak szerint kerülnek felosztásra.

Felosztható üzemmérnökségi általános költség

Az üzemmérnökségi működés általános költsége, valamint az üzemmérnökségi értékesítési általános költség az üzemmérnökségen végzett víz-és szennyvíz-szolgáltatással közvetlen kapcsolatban van. Emiatt a kalkulációs egységekre e költségek a költségfelosztás során kerülnek átkönyvelésre.

7. AZ EGYES ÖNKÖLTSÉG KATEGÓRIÁK TARTALMA KALKULÁCIÓS EGYSÉGENKÉNT

7. 1. Az értékesített víz-és elvezetett szennyvíz egy m³- re vetített teljes önköltsége:

- a. közvetlen anyagjellegű ráfordítások,
- b. közvetlen személyi jellegű ráfordítások,
- c. közvetlen értékcsökkenési leírás,
- d. felosztott segédüzemi általános költségek,
 - Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály költségei
 - Vízmérő Hitelesítő Laboratórium költségei
 - Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségei
- e. segédüzem kiemelt gépköltségei,
- f. tipizált szolgáltatások költségei,
- g. felosztott üzemmérnökségi költségek,
- h. üzemmérnökségi kiemelt gépek költsége
- i. **közvetlen önköltség (a+b+c+d+e+f+g)**
- j. a fel nem osztott üzemmérnökségi általános költség

- k. szűkített önköltség (i+j)**
- l. vállalati általános költség
- m. teljes önköltség (k+l)**

7. 2. Saját gyártású termékek előállítási értéke

A Társaság vízmérőt, szivacslovedéket, műhelytermékeket állít elő, és tűzoltó készüléket újít fel, melyeknek előállítási értéke az alábbi költség-nemekből tevődik össze

- a. közvetlen anyagjellegű ráfordítások,
- b. közvetlen személyi jellegű ráfordítások,
- c. felosztott segédüzemi általános költségek,
 - Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály költségei
 - Vízmérő Hitelesítő Laboratórium költségei
 - Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségei
- d. tipizált szolgáltatások költségei,
- e. **előállítási érték /közvetlen önköltség/ (a+b+c+d)**

7. 3. Az egyedi megrendelésre végzett szolgáltatás, vállalkozási munka teljes önköltsége

- a. közvetlen anyagjellegű ráfordítások, (ide értve a közvetített szolgáltatás értékét)
- b. közvetlen személyi jellegű ráfordítások,
- c. felosztott segédüzemi általános költségek,
 - Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály költségei
 - Vízmérő Hitelesítő Laboratórium költségei
 - Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségei
- d. segédüzem kiemelt gépköltségei,
- e. tipizált szolgáltatások költsége
- f. felosztott üzemtechnológiai költségek,
- g. üzemtechnológiai kiemelt gépek költségei,
- h. közvetlen (befejezett) önköltség (a+b+c+d+e+f+g),**
- i. vállalati általános költség
- j. szűkített önköltség=teljes önköltség (h+i)**

7. 4. Saját rezsiz beruházás és értékfenntartó felújítás előállítási értéke

- a. közvetlen anyagjellegű ráfordítások,
- b. közvetlen személyi jellegű ráfordítások,
- c. felosztott segédüzemi általános költségek,
 - Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály költségei
 - Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségei
- d. segédüzem kiemelt gépköltségei,
- e. tipizált szolgáltatások költségei,
- f. üzemtechnológiai kiemelt gépek költségei,
- g. előállítási érték /közvetlen önköltség/ (a+b+c+d+e+f)**

8. A KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLÁSÁNAK, AZ ÁLTALÁNOS KÖLTSÉGEK FELOSZTÁSÁNAK MÓDJA

Az önköltségszámítás módszere alatt a közvetlen költségek elszámolásának, az általános költségek felosztásának módját, eljárását értjük.

A Részvénytársaságnál az előzőekben megfogalmazott kalkulációs egységekre történik az egységre jutó önköltség számítása.

A Részvénytársaságnál az általános költségek felosztása egyszerű osztókalkulációval történik.

A költségek utalványozása, elszámolása és a költségfelosztás rendje

A Számviteli törvény előírásai szerint minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni).

A számviteli nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni.

Az önköltségszámítás bizonylatainak kiemelt alaki és tartalmi kellékei a következők:

- a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése,
- az utalványozó és a rendelkezés végrehajtását igazoló személy,
- a készletmozgások bizonylatainak az átvevő aláírása,
- a megtörtént gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése, a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi, minőségi és értékbeni adatai.

Az általános költségek felosztásának menete

Az általános költségek felosztásának menete egyben felosztási sorrendet is jelent a számviteli elszámolásban.

A költségfelosztás költség-nemenként, az alábbiak szerint történik.

1) A segédüzem kiemelt gépek költségeinek felosztása

A Szerviz Üzem, a Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály, valamint az Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport 61202-61231 főkönyvi számlaszámain járműfajtankénti könyvelt összes költség a ROAD modulban rögzített diktált kulcsok segítségével kerül felosztásra költségnemenként, havonta. Költség túlosztás nem lehetséges! A ténylegesen felmerült és a diktált kulccsal átterhelt költség különbözetet a fel nem osztott költségek közé kell átvezetni. A költségek átterhelésére a 691202-69231 főkönyvi számlaszámokat használjuk.

2) Az üzemmérnökségi kiemelt gépek költségeinek felosztása

Felosztandó a üzemmérnökségi kiemelt gépek költségei a 62202-62231 főkönyvi számlaszámokon járműfajtankénti könyvelt összes költség a ROAD modulban rögzített diktált kulcsok segítségével kerül felosztásra költségnemenként, havonta. Költség túlosztás nem lehetséges! A ténylegesen felmerült és a diktált kulccsal átterhelt költség különbözetet a fel nem osztott költségek közé kell átvezetni. A költségek átterhelésére a 692202-69231 főkönyvi számlaszámokat használjuk.

3) Tipizált szolgáltatás költségeinek felosztása

A Szerviz Üzem csoportjai költségeinek tipizált szolgáltatásként történő elszámolása 61301-61307 főkönyvi számlaszámokon történik. A csoportonként felmerült működési költség az időszaki ráfordított munkaóra arányában kerül felosztásra az igénybe vevőkre. A fenti főkönyvi számlaszámokon elszámolt fenntartási költségek és a 61300. Segédüzemek tipizált szolgáltatásainak igénybe vevőkre még le nem terhelt költségei főkönyvi számlán elszámolt működési, fenntartási költségek településenként az előző évben értékesített víz és leszámlázott szennyvíz köbmétere arányában kerülnek felosztásra üzemelési és fenntartási költségként. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 691300.

4) Vízmérő-hitelesítő üzem költségeinek felosztása

A 61400 főkönyvi számlaszámot az általános költségek előzetes gyűjtésére használjuk, ahonnan a felmerült költségeket a következő módon könyveljük át vállalkozási, illetve értéknövelő felújítási főkönyvi számlaszámra.

A 74113 vállalkozási tevékenység költségei főkönyvi számlaszámra kerül átvezetésre (műszaki számítások alapján) az időszakban elszámolt amortizáció és az igénybevett hitelesítési díj 9 %- a.

A 77322 Gépi értéknövelő felújítás főkönyvi számlaszámra kerülnek átvezetésre az anyagjellegű, a személyi jellegű költségek 100 %- ban, az elszámolt amortizáció és igénybevett hitelesítési díj 91 %- ban.

A nem anyagjellegű szolgáltatások a fel nem osztott költség részét képezik.

Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 691400.

5) A Központi laboratórium költségeinek felosztása

A Központi laboratórium költségeinek elszámolása a 61500 és a 61501 főkönyvi számlákon történik. Az itt elszámolt működési költség a labor vizsgálati árlista szerinti ár arányában kerül felosztásra a külső és belső igénybevevőkre. A fenti főkönyvi számokon elszámolt fenntartási költségek fel nem osztott költségként kerülnek átvezetésre. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 691500.

6) Az elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségeinek felosztása

Az Elektronikai fenntartó és karbantartó csoport költségeinek tipizált szolgáltatásként történő elszámolása 61700 főkönyvi számlaszámon történik. A csoport felmerült működési költsége az időszaki ráfordított munkaóra arányában kerül felosztásra az igénybe vevőkre. A fenti főkönyvi számlaszámokon elszámolt fenntartási költségek településenként az előző évben értékesített víz és leszámlázott szennyvíz köbmétere arányában kerülnek felosztásra üzemelési és fenntartási költségként. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 691700.

7) Segédüzemi igazgatási költségek felosztása

A Készlet és Eszközgazdálkodási Osztály költségeinek felosztása

A Segédüzemi igazgatási költségek 61110-61130 számlákon elszámolt működés költségei az időszakban üzemelésre, fenntartásra, saját rezsiz beruházásra, értéknövelő felújításra, vállalkozási munkára közvetlenül elszámolt anyagköltség összegének arányában kerül

felosztásra, az igénybevevőkre. E főkönyvi számlaszámokon elszámolt fenntartási költségek fel nem osztott költségként kerülnek elszámolásra. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 691120.

8) Üzemtechnológiai igazgatási általános költség felosztása

A 62110-62130 számlákon üzemtechnológianként elszámolt működési költség kerül felosztásra, az időszakban üzemtechnológianként, ezen belül településenként felmerült közvetlen üzemelési, fenntartási, vállalkozási költség (U, F, V, W) arányában üzemelési, fenntartási, vállalkozási munkaszámra. A fenti főkönyvi számlaszámokon elszámolt fenntartási költségek és a 62150 főkönyvi számlaszámon elszámolt működési költségek - településenként - az előző évben értékesített víz és leszámlázott szennyvíz köbmétere arányában kerülnek felosztásra fenntartási költségként. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 692120.

9) Az üzemtechnológiai értékesítési általános költség felosztása

A 62140 főkönyvi számlaszámon üzemtechnológianként összegyűlt költség felosztása az időszakban értékesített víz és kiszámlázott szennyvíz m³ arányában történik. Az átvezetésre alkalmazott főkönyvi számlaszám 692110.

10) A központi irányítás költségeinek átvezetése a fel nem osztott költségek közé:

- a 63110-63137 központi irányítás általános költségeit a 693100 számlaszám közbeiktatásával vezetjük át a fel nem osztott költségek közé
- a 63141-63159 központi irányítás működés általános költségeit a 693120 számlaszám közbeiktatásával vezetjük át a fel nem osztott költségek közé
- a 632 központi irányítás értékesítési általános költségeit - ide tartozik az Ügyfélszolgálati osztály költségeiből a vízmérő leolvasással kapcsolatos költség - a 693110 számlaszám közbeiktatásával kell településekre a tárgyidőszakban településenként értékesített víz és leszámlázott szennyvíz köbmétere arányában felosztani üzemelési és fenntartási költségként
- a 6341 szakképzés általános költségeit a 693131 számlaszám közbeiktatásával vezetjük át a fel nem osztott költségek közé
- a 6342 szociális-és jóléti általános költségeket a 693132 számlaszám közbeiktatásával vezetjük át a fel nem osztott költségek közé

9. AZ ÜZEMI RÁFORDÍTÁS SZÁMÍTÁSA TEVÉKENYSÉGENKÉNT

A számviteli nyilvántartásokban a közvetlen önköltség elszámolása kalkulációs egységenként, a fel nem osztott költségek elszámolása főkönyvi szám szinten történik meg. Ezért van szükség arra, hogy a fel nem osztott költségek – melyeknek egy kisebb hányada üzemtechnológiai általános költség, a nagyobb része vállalati általános költség - tevékenységre, ezen belül kalkulációs egységre történő szétosztása az utókalkulációban megvalósuljon, az alábbiak szerint:

a) A közvetlen önköltség

A közvetlen önköltséget a 81- 87 számlacsoport megfelelő számlái mutatják a tényleges, közvetlen költség átvezetését követően, tevékenységenként.

b) Az üzemtechnológiai általános költségek szétosztása

Az egyes tevékenységekre – a korábbiakban - közvetlenül fel nem osztott üzemtechnológiai általános költségek üzemtechnológiai szintű meghatározását követően az üzemtechnológiai általános költség felosztásra kerül az adott üzemtechnológiaihoz tartozó valamennyi településre a tárgyidőszaki értékesített víz, és szennyvíz köbméter arányában.

A Közép-békési, az Orosházi, és a szeghalmi regionális rendszerek miatt keletkező - korábban még fel nem osztott - üzemtechnológiai általános költségeket szétosztjuk az adott regionális rendszerre kapcsolódó (átvevő) települések között a tárgyév folyamán átadott víz arányában.

A fentiek szerint a vízágazaton – a fel nem osztott költségeken belül - az üzemtechnológiai általános költségek két részből tevődnek össze: egyrészt a saját üzemtechnológiai általános költségből, másrészt a regionális üzemtechnológiai üzemtechnológiai általános költségből.

c) A szűkített önköltség

Az utókalkulációban - a fel nem osztott költségekből kiemelt - üzemtechnológiai általános költségek felosztásával a szűkített önköltség határozható meg.

d) vállalati általános költség szétosztása

Az utókalkulációban a 88. Fel nem osztott költségek számlacsoport megfelelő számlájára könyvelt üzemtechnológiai általános költség felosztását követően a vállalati általános költséget szükséges felosztani az időszaki közvetlen önköltség arányában az egyes ágazatokra, tevékenységekre. A felosztás előtt a közvetlen önköltségeknél az alábbi korrekciót (levonást) szükséges elvégezni:

Építőipari ágazat:	közvetlen önköltség – továbbszámlázott, közvetített szolgáltatás (építőipari alvállalkozó értéke)
Belkereskedelmi tevékenység:	közvetlen önköltség – eladott áruk beszerzési értéke
Egyéb tevékenység:	közvetlen önköltség – továbbszámlázott, közvetített szolgáltatás értéke

e) A teljes önköltség

Az utókalkulációban - a fel nem osztott költségekből kiemelt - vállalati általános költségek felosztásával a teljes önköltség határozható meg.

f) Az egyéb ráfordítás felosztása ágazatra

A 891. Egyéb ráfordítások számlacsoport megfelelő számláin elszámolt ráfordításokból kiemelésre kerül - a kifejezetten egy adott ágazathoz kapcsolódó ráfordítás – úgy, mint a vízterhelési díj, ami a vízágazathoz, vagy a szennyvízbírság, ami a szennyvízágazathoz kapcsolódó ráfordítás. E tételek levonását követően maradó egyéb ráfordítások a korrigált

közvetlen önköltség (közvetlen önköltség – eladott áruk beszerzési értéke – továbbszámolt szolgáltatások értéke) arányában megosztásra kerülnek valamennyi tevékenység között.

Az egyéb ráfordítások felosztásával kerül meghatározásra az utókalkulációban – kalkulációs egységenként - az üzemi ráfordítás.

A pénzügyi és a rendkívüli ráfordítások az egyes tevékenységekre nem kerülnek felosztásra

10. AZ ÖNKÖLTSÉG SZÁMÍTÁS KÉSZÍTÉSÉNEK IDŐPONTJA, A KALKULÁCIÓS IDŐSZAK

A befejezett önköltség számítása:

- a településenkénti víz-és szennyvíz összköltségének meghatározása

A településenkénti összköltség meghatározása évente, az éves zárás keretében történik a mérleg adatok alapján.

- egyedi fenntartási, vállalkozási munkák összköltségének meghatározása

A munka befejezését záró jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek 1 példányát a pénzügyi-és számviteli osztályra kell eljuttatni, ami alapján a munka befejezését követő hónapban, de legkésőbb negyedévente a munkaszámon lévő összköltséget meg kell határozni és a munkaszámot le kell zárni.

- saját rezsiz beruházás és értéknövelő felújítás összköltségének meghatározása

A munka befejezését záró jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek 1 példányát a pénzügyi-és számviteli osztályra kell eljuttatni, ami alapján a munka befejezését követő hónapban, de legkésőbb negyedévente a munkaszámon lévő összköltséget meg kell határozni, az összegről belső számlát kell készíteni befejezetlen beruházáskénti elszámoláshoz, és a munkaszámot le kell zárni.

- A befejezett önköltség átvezetésére évente egy alkalommal az éves zárás keretében kerül sor.

A befejezetlen termelési érték meghatározása

A Társaságnál befejezetlen termelés a műszaki-fejlesztési, valamint az építőipari vállalkozásnál lehetséges. Ezek közvetlen önköltségen meghatározott értékét a készletérték-foknak megfelelően leltárral kell alátámasztani. A leltárt minden hónapban a tárgyhót követő hó 10-ig kell a pénzügyi-és számviteli osztályra eljuttatni. A leltár elkészítéséért a felelős.

OROSHÁZI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X212E0	Eperjes települési vízmű
X212K0	Kaszaper települési vízmű
X21211	Orosháza kistérségi vízmű
X21212	Bocskai vízműtelep
X21220	Orosháza települési vízmű központ
X21222	Szentetornya vízműtelep
X21230	Nagyszénás települési vízmű
X21240	Gádoros települési vízmű
X21250	Kardoskút települési vízmű
X21260	Pusztaföldvár települési vízmű
X21280	Tótkomlós települési vízmű
X21290	Békéssámson települési vízmű

SZEGHALMI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X213B0	Bélmegyer települési vízmű
X213D0	Dévaványa települési vízmű
X213F0	Ecsefalva települési vízmű
X213L0	Körösladány települési vízmű
X213T0	Köröstarcsa települési vízű
X21310	Szeghalmi kistérségi vízmű központ
X21312	Szeghalom kistérségi vízmű Érmelléki telep
X21313	Szeghalom kistérségi vízmű fürdő vízmű
X21314	Szeghalom kistérségi vízmű kútcsoportok
X21320	Szeghalom települési vízmű
X21330	Füzesgyarmat települési vízmű
X21332	Füzesgyarmat központi vízműtelep
X21333	Füzesgyarmat Aradi u. vízműtelep
X21334	Füzesgyarmat Báthori u. vízműtelep
X21340	Vésztő települési vízmű
X21360	Bucsa települési vízmű
X21370	Kertészsziget települési vízmű
X21390	Körösújfalú települési vízmű

BÉKÉSCSABAI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X21410	Békéscsaba települési vízmű
X21420	Telekgerendás települési vízmű
X21430	Gerla települési vízmű
X21440	Csabaszabadi települési vízmű
X21450	Medgyesbodzás települési vízmű
X21460	Pusztáotlaka települési vízmű
X21470	Szabadkígyós települési vízmű
X21480	Kétegyháza települési vízmű

GYOMAENDRÓDI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X216A0	Kamut települési vízmű
X216C0	Csárdaszállás települési vízmű
X216K0	Kardos települési vízmű
X216M0	Mezőberény települési vízmű
X216R0	Murony települési vízmű
X216T0	Kétsoprony települési vízmű
X21610	Gyomaendrőd települési vízmű
X21620	Nagylaposi vízmű
X21650	Hunya települési vízmű
X21660	Körösladány vízmű
X21670	Szarvas települési vízmű
X21672	Szarvas IV.sz. vízműtelep
X21673	Szarvas Kossuth téri vízműtelep
X21674	Szarvas Hatház u. vízműtelep
X21675	Szarvas Dobi téri vízműtelep
X21676	Szarvas víztorony
X21677	Szarvas Bikazugi vízmű
X21680	Csabacsúd települési vízmű
X21690	Örménykút települési vízmű

SARKADI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X217A0	Okány települési vízmű
X217D0	Zsadány vízmű
X217H0	Biharugra vízmű
X217N0	Nagygyanté vízmű
X217R0	Körösnagyharsány vízmű
X217S0	Sarkadkeresztúr-Kisnyék települési vízmű
X217W0	Tarhos települési vízmű
X21710	Sarkad települési vízmű
X21720	Doboz-Szanazug települési vízmű
X21730	Geszt települési vízmű
X21750	Kötegyán települési vízmű
X21760	Békés települési vízmű
X21770	Méhkerék települési vízmű
X21780	Újszalonta települési vízmű
X21790	Mezőgyán települési vízmű

MEZŐKOVÁCSHÁZI ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X219C0	Battonya települési vízmű
X219H0	Mezőhegyes települési vízmű
X219K0	Kevermes települési vízmű
X219L0	Lökösháza települési vízmű
X219M0	Medgyesbodzás települési vízmű
X219N0	Nagykamarás vízmű
X219N0	Nagykamarás-Almáskamarás összekapcsolt vízműrendszer
X219V0	Végegyháza települési vízmű
X21910	Mezőkovácsháza települési vízmű
X21910	Mezőkovácsháza-Végegyháza összekapcsolt vízműrendszer
X21920	Almáskamarás települési vízmű
X21930	Dombiratos települési vízmű
X21940	Dombegyház települési vízmű
X21940	Dombegyház-Kis-Magyardombegyház összekapcs. vízműrendszer
X21960	Kisdombegyház települési vízmű
X21970	Kunágota települési vízmű
X21980	Magyarbánhegyes települési vízmű
X21990	Magyardombegyház vízmű

REGIONÁLIS ÜZEMMÉRNÖKSÉG

X21110	Középbékési regionális vízmű központ
X21111	Középbékési regionális vízmű szállító rendszer
X21112	Vandhádi vízműtelep
X21113	Újkígyósi vízműtelep
X21114	Medgyesbodzási telep
X21115	Kevermesi telep
X21116	Makkoshádi vízműtelep
X21117	Vésztői vízműtelep
X21118	Központi klórtároló (Újkígyós)
X21120	Orosháza kistérségi vízmű
X21121	Orosháza kistérségi szállító vezeték
X21122	Orosháza kistérségi Dózsa vízműtelep
X21123	Orosháza kistérségi T-4 vízműtelep